

Pama-u a-Tomu Yeso

Yeso muug u dom u-ru

¹ Tiyaporus, u ran-u ri ur-takun um pangun bo u remu nom-tu Yeso tak-ne ut-nom ut-kose ne,

² m-te ho-du wa duse u-dom u-ru. Kanda na kub-ut wa m-da u-ru, da-u wa taase nom-du ut-him dugu Yar-u u-hen udu net-tu wa dage uka a-tomu wa ne.

³ Da Yeso yune dugu m-mar, wa koske hi-ur wa udu a-doru wane uzu wa o ur-fat. Ut-Ho ut-shik ut-yur wa o nomu ut-net rem-su Faruk-du u-Ru.

⁴ Da-u wa ooge u-re u un ne, wa zu un, <<A no yagu Urusharima da. No e' esteu us-rem su uso u ri nome uka um wartu no,

⁵ Yohanna nonge ut-net ut-yubusse m-bu, za m-tumb na do'e nomu no ut-yubusse u Yar-u u-Ru.>>

Mu-ur Yeso u dom u-ru

⁶ A-tomu Yeso morog ur-be ur-gan e nomu wa ur-shut, <<Wa-ko-uyan, yan da-o bo do'e muutun Isra-ne ur-faruk u kom-ut e, e hure dugu faruk-tu Roma-ne?>>

⁷ Yeso zu un, <<Nap-mu u-da u ho-tu u-gos ne u-zwuun ne, sese su no se da, uka uso u este u beb-ur wa.>>

⁸ No do'e kwum-du ur-beb da-u Yar-u u-Ru heene u dom-u no. No do'e ut-shu'ut a-warru rem-us ri u Urusharima m-ha u dak-u Yahudiya ne, u dak-u Samariya-ne, m-te ma-du u-dak.

⁹ Da-u wa taase zu iya, na kub wun m-da u dom u-ru u-me ur-kuut. Un o tek-u ut-gwat har u enk un m-hyan.

¹⁰ Un o tek-u sak-du is u aruk-ur rò u dom u-ru, kuna net-ne yur rwuutun m-wa u cwu-ut pus-to ne e o ees u kenu un.

¹¹ Kuna e zute, <<No campa-ne Gariri, remu u-yan o no otte ees u ana u gwat-du dom u-ru? Yeso wu na kabe m-da u dom u-ru, wa de ut-muun uka no hyente da-ur rò u dom u-ru.>>

*Na dak Matiyas u og-ur
Yahuda I skariyoti*

¹² A-Tomu Yeso barum u Urusharima dugu Ror-du Te-su Zetun, ror-du o dapus Urusharima ra-mu be-ur re o uka ha-mu u-kirometa u-gan.

¹³ Da-u e cwaye u-me u-bo, e duus u kur-u dom u be-du e otte roog. I o ukun, Biturus, u Yohanna, u Yakubu, u Andarawus, u Firibi, u Tomas, u Bataromi, u Matiyu, u Yakubu (wa'-u Arupayes), u Simon (wu na zuye wa shub-du u-dak), tumsu u Yahudas ne (wa'-u Yakubu).

¹⁴ Un beet un same ut-hi us-toog u nom u-gan, ur-koto ut-neta ne u Meri ne ino-u Yeso, u huno-ut rò ne.

¹⁵ U ho-ut to na o morog-du a-dor-ne net-tu teeg ut-shik ut-shishin [120]. Biturus yune ur-ees,

¹⁶ wa zu, <<Or-ut ri ne, nomu na pane o shuug u rem-su u-Ru su Yar u-Ru ware m-tumb ne u nu-u Dawuda u remu Yahudas, wu kose uka na dote masu Yeso.>>

¹⁷ Wa ogu tek-u me in, tumsu wa otte ur-og u tek-u me in.

18 U top-u u shik-u pama-us yō-se Yahudas o wa ote ur-be, kuna wa heetun m-gwakka ur-hi, men-tu yō'ok, yaag-u men rwuun u-do.

19 Kowan u Urusharima hok nomu nome, har na tege be-ur re ur-dim, <<Akardama>> wato u rem-ur un na zu, <<Be-du m-Hyu.>>

20 Biturus zu, <<Na panug u Sep-tu ut-Vam uzu, << <Yage be-du ur-shu'ut rò u shu'ut ur-kanda,

Ana yage wakun

u shu'ut ukun da.>*

Tumsu,

<Yage wakun u kab og-ur rò.>†

21 Remu iya in dagun wakun u tek-u net-ut tun-to, wu o ur-kot u in ne ko-uyan da, u da-u Wa-ko-uyan Yeso ooge ur-nok u in ne.

22 Netu wa shu'ut wu hyane da-u Yohanna nomu Yeso ut-yubusse m-bu m-ha da-u Ru-u kabe Yeso m-da u dom u-ru. Tumsu wa shu'ut wu o ur-kot u in ne da-u mar-m Yeso u yune-ur wa ne dugu m-mar.>>

23 Un haatun net-ne yur: Yusuhu wu na foge Barsaba (tumsu na zu wa Justus), u Matiyas ne.

24 A-doru Yeso nom us-toog uzu, <<Wa-ko-uyan bo nak jab-u kowan. Kosu it wu bo dage u tek-u net-ne yur-u ine,

25 wa kab pama-u Wa-tom-u Yeso u Yahudas yage wa do'e u be-du wa dage.>>

26 Se e gun u-gwembi u tek-u me un, Matiyas re, wa shu'ut wa-tom-u tek-u me a-Tomu Yeso op u-gan.

* 1:20 Gwat tumsu: SepV 69:25. † 1:20 Gwat tumsu: SepV 109:8.

2

Haan-du Yar-u u-Ru

¹ Da-u ho-du Pentikos tene, a-dor o beet ur-be ur-gan.

² Za m-nap na hog dum-du mya-mu ur-beb u-dom u-ru mo shi kur-u un otte u-me.

³ Kuna un hyente ut-net ut-beet tu o ukun u okon nom-o ne uka rem-tu u-ra hi-ur kowan.

⁴ Un beet un shuug u-Yar u-Ru ne un hu us-rem u tokon rem-to ne ut-go ut-go, uka Yar u-Ru yute un beb-du ut-nom.

⁵ U da-u o eken oro ukun a-doru fun-yu Yahuda-ne i o ur-shu'ut u Urusharima e haagun dugu be-tu m-ra tu dak-u o.

⁶ Da-u e hoge ut-net us-rem u tokon rem-to, se morog-du ut-net karug, e hu murimmo, remu zu un hok a-dor o us-rem u rem-du dak-u e.

⁷ Un hu murimmo sok, un o ut-zu, <<¿Net-ut tunto a net-tu Gariri to da?

⁸ ¿Rene o nomte it o hog-du un us-rem u rem-ur it?

⁹ It hen net-tu:

Dak-u Fartiya to, u

Dak-u Madiya ne, u

Dak-u Erama ne,

Tumsu u

Dak-u Mesofotamiya ne, u

Dak-u Yahudiya, u

Dak-u Kafadokiya ne, u

Dak-u Fantus ne, u

Dak-u Asiya-ne, u

¹⁰ Dak-u Firijiya-ne, u

Dak-u Famfiriya-ne, tumsu u

Dak-u Masar ne, u
 Dak-u Ribiya ne dapus bo-u Sayirin, u
 Net-tu dak-u Roma-ne i haane ut-riig
¹¹ i na mate Yahuda-ne u i-za-yahuda-ne da i
 byur-ne e dor fun-u it.

Eken u tek-u me it net-tu dak-u Kiritiya to,
u dak-u Raraba ne.
 It o hog-du un us-rem u rem-ur it, it o hog-du un u
 warru nom-tu m-shin tu Ru-u nome u rem-ur it!>>
¹² Nom-u ho un u murimmo, un o shut-du hi-ut un
 uzu, <<¿Yan-o inya?>>

¹³ Eken nomu un rem-su us-jurum uzu, <<Bu-
 mu ke mo un swaye.>>

Kose-tu Biturus nome u
ho-du Pentikos

¹⁴ Biturus yune ur-ees ur-kot u a-Tomu Yeso
 ne op u-gan, wa jakus u-cwar wa zu, <<Or-ut ri
 Yahuda-ne beet i o ur-yu u Urusharima, hogon,
 tumsu eren ut-to no hog nom-u um de waru no.

¹⁵ Net-ut tun-to swaag ke' da, uka no otte m-
 hyan, wundu omon uro ne.

¹⁶ Nom-u wa-warru rem-su u-Ru Jower ware o
 uzu,

¹⁷ << <Ru-u zu: U ho-tu ur-vaste,
 um de toknu Yar-u ri udu ut-net.

Yaag-u no campa-ne
u yaagu neta-ne do'e

nom-du but-tu rem-us ri,
 Yaagu beb-ne de

nom-du u-hyan,

Nengen-tu de nom-du us-bo'.

¹⁸ Ut-nip u da-u o,
u de haatun Yar-u ri

udu tok-ne ri campa-ne u neta-ne,
 E do'e nom-du
 but-tu um waru e.

¹⁹ Um de kosu nom-tu
 m-shin u dom-u u-ru,
u nom-tu m-shin ne u-dak,
 wato m-hyu, u-ra ne,
u ut-fu'ut ne tu rim-to.

²⁰ Um de muut ur-ho u-cwum,
 pyaat-yu de ut-shu'ut uka m-hyu,
 kanda ho-du Yawe de haan,
 ho-ur yat-de du m-sek.

²¹ U da-u o wu nome us-toog
u dim-ur Yawe wa do'e
 kwum-du u-ukur.>*

²² <<Or-ut ri Isra-ne, hogon rem-us sin-se: Yeso
 wa-Nazara wa Ru-u yase tumsu wa ees. Ru-u
 koske tun-to ut-beet remu nom-tu m-shin tu nome,
 us-nap ne su wa nome u-me Yeso u tek-u me no,
 uka no nupte ur-zwar ne.

²³ Iya o Ru-u zongte wa ya'aste wa udu no, tumsu
u nap-du u-Ru de, no turte wa u-kan, no ho wa u
 sege-du net-ut yo-to ne.

²⁴ Wa swaag ur-kob sok da-u wa mare, sedi Ru-
u ukur wun dugu beb-du m-mar, tumsu wa yuns
 wun dugu marimari-ne, remu zu za ut-nome u
 mar-mu ship wun da.

²⁵ Faruk Dawuda nomug us-rem u wun uzu,
 << <Um nak Yawe o ur-kot
u me ne ko mune,
 wa o u daps kom ut-cwa ri,
um za hog-du u-gyer da.

* **2:21** Gwat tumsu: Jowe 2:28-32.

26 Remu iya jab-u ri o ur-so,
 rem-ur ri o fu-du
ut-sep tu ur-so,
 war-u ri ut-shu'ut
u tek-u wadu jab.

27 Remu zu wa za yagu
 fat-ur ri u-me u-sag da.
 Ko wa yage Wa-u-hen wa zum da.

28 Bo kosu me fun-yu
 de huutu me udu ur-fat.
 Bo de wadu me ur-so remu zu,
 bo o ur-kot u me ne.> >>†

29 <<Or-ut ri Isra-ne, me keru nomu no us-
 rem za u-sakna u mottu uso-u uso-ut in Dawuda.
 Dawuda marug, na dok wa, sag-u wa o udu in har
u da-o.

30 Wun wa-warru rem-su u-Ru wa, tumsu wa
 nak uzu Ru-u este us-rem us-tond ne, uzu wa de
 wadu wakun ur-faruk dugu ko-ur ro, uka wa wote
 Dawuda ur-faruk.

31 Dawuda hyangun iya, se wa nom us-rem u
 mottu yune-ur Yeso Kiristi‡ dugu m-mar, uzu wa
 za yagu wun u me u-sag da, tumsu war-u ro za ut-
 zum da.

32 Ru-u yunuste Yeso dugu m-mar, it beet a-doru
 wa kowan hyanug tumsu it o ut-war.

33 <<Ru-u yaag Yeso m-sek u kom ut-cwa u-Ru,
 tumsu wa kabug Yar-u u-Ru dugu-du u-Uso, uka
 wa este us-rem. U da-o hen, wa haatun Yar-u o
u dom-u in jab gan. Wa haatun nomu no hyane
 tumsu no hog.

34 Dawuda tamug da-du u-ru da, sedi wa zuug,

† 2:28 Gwat tumsu: SepV 16:8-11. ‡ 2:31 Wu Ru-u dage.

<< <Yawe zuug Wa-ko-uyan ŭ ri:
 <<Shu'ute ŭ kom-ŭ ut-cwa ri

³⁵ Ŭm te da ŭm de wa-du
 huub-ut yo-to ró

u ta-ŭ us-na ró.>> >§

³⁶ <<Ŭ remu iya yage net-tu Isra-ne beet e nap
 sin-se, Yeso u-ya yu no tare u-kan Ru-ŭ mutte wa
 Wa-ko-uyan tumsu Kiristi.>>

³⁷ Da-ŭ net-tu hoge iya, nom-u o do un jab sok, se
 un zu Biturus ŭ a-Tomu Yeso ne i o ukun, <<Or-ut
 it, ŭyan-o it de ut-nom?>>

³⁸ Biturus zu, <<Yagun ut-ba'as na nomu no ut-
 yubusse m-bu, ŭ dim-ur Yeso Kiristi remu has-du
 ut-ba'as. Tumsu no ut-kwum nya-ŭ Yar-u u-Ru
 dugu-du u-Ru.

³⁹ Estedu us-rem remu no o, ŭ yaagu no ne beet,
 ŭ eken ne i za-Yahuda-ne da, i Ru-u in Wa-ko-uyan
 bane ŭ hi-ur wa.>>

⁴⁰ Biturus re shu ŭ nomu un ut-but u-tát, tumsu
 wa nomu un ut-him uzu, <<Konon u-Ru taas wa
 nya no ur-kob da-ŭ wa haane ŭ yadu a nom-du
 nom-ut yo-to ne ur-kob i gugme Yeso.>>

⁴¹ Net-tu kabe but-tu Biturus nome na nongu e
 ut-yubusse m-bu. Ŭ ho-ur re net-tu swurne ŭ-me
 a-doru Yeso ŭ remu but-ut to teeg net-ne ut-zongu
 ut-tut [3,000].

Ŭka yu-du a-dor otte

⁴² Un muut jab-us un ur-be ur-gan ŭ kose-tu a-
 Tomu Yeso otte tumsu ŭ same-du ut-hi ne. Un re
 shu ŭ re-du nom ut-re ur-pas ŭ Wa-ko-uyan tumsu
 us-toog ne.

⁴³ Net-tu o u Urusharima e hu shup-du ut-nu remu nom-tu m-shin tu a-Tomu Yeso ne o ut-nom ut-go ut-go.

⁴⁴ I kabe rem-us se, e same hi-ut un ne tumsu koyan da un morog ur-be ur-gan. Tumsu un mot nom-tu un otte u-beet ur-kot.

⁴⁵ Un bub nom-tu un otte na ye kowan uka wa otte ɥssa.

⁴⁶ Ko mune un hu m-ha u be-du ur-shu'ut du Wa-ko-uyan. Un re nom ut-re u baksun un war-u Yeso u hyu-m wa ne ur-kot u bu-ut un. Un o u-re u-swa ne u tek-u ur-so jab gan.

⁴⁷ Uka un zongte ut-nom, un o vam-tu Wa-ko-uyan. Un otte pong-ur pus-de udu kowan u me Urusharima, da-u nom-ut to o ut-nom, Ru-u o swurun un net-tu o cwan-tu u-ukur dugu baas-ut un.

3

Ryam kwung m-yar

¹ Dekun ho-de Biturus e Yohanna e o ha-mu be-du ur-shu'ut du Wa-ko-uyan u da-u us-toog, us-kwam us-tut su u-ho.

² U is-yu na foge Is-u So-ya, wakun net-wa oro ryam dugu da-u na mate wa. Ko mune na hatun wa u Is-yu be-du ur-shu'ut du Wa-ko-uyan, remu wa nom-ut us-kon su shik udu i o ur-cwa u me.

³ Da-u wa hyane Biturus e Yohanna u mottu cwa-du kat-du be-du ur-shu'ut du Wa-ko-uyan, se wa kon un shik.

⁴ Biturus e Yohanna hu gwat-du wun, Biturus zu, <<Gwat it!>>

⁵ Se jab-u ryam mu udu un, wa o m-hyan uzu e ya wun okon.

⁶ Biturus zu, <<Um zatte shik da, sedi nom um otte o um de yadu bo. U tek-u dim-ur Yeso Kiristi wa-Nazara, yune bo nom m-ha!>>

⁷ Se Biturus ship kom us-cwa ro, wa yuns wun. Za rem na-su yune m-kim u is-tu us-na ro ne se nom ur-beb.

⁸ Wa tu mak wa yune ur-ees, wa heese m-ha. Wa dor Biturus ne m-cwa u-me kat-du be-du ur-shu'ut du Wa-ko-uyan, wa o m-ha us-mak ne, wa o vam-du u-Ru.

⁹ Ut-net ut-beet e hyen wun wa o m-ha, u vam-tu u-Ru ne.

¹⁰ Net-tu nup uzu wuna shu'ute u Is-u So-ya yu be-du ur-shu'ut du Wa-ko-uyan us-kon. E hu murimmo remu nom-u nome u wun.

¹¹ Da-u rya-mu wa ooge m-shup u Biturus ne e Yohanna, net-tu kusmun m-som e haan u dekun be-de du na zuye u pyu-u Suremanu e o murimmo.

¹² Da-u Biturus hyane iya, se wa nomu net-ne us-rem wa zu, <<No Isra-ne ¿remu yan-o no otte u murimmo? ¿Remu yan-o no otte madi-ur ite se bo zu beb-du hi-du war it de, ko na zu wadu jab-u it de u dor u-Ru de wute campa-u inya m-ha?

¹³ Ru-u Ibrahi, u Ishaku, u Yakubu, Ru-u uso-tu uso-ut in, wa ye' Yeso m-sek. Wuna hen tu-shu no yaase, tumsu no gugum wa u kenu Biratus, ko ba shu'ute Biratus cwanug wa rest wa.

¹⁴ Sedi no gugum Wa-u-Hen, wa jab-u so-o, no kon na yage wa ho-du ut-net,

¹⁵ No ho wu de keru yadu net fat-du za ur-ma. Tumsu Ru-u yuns wun dugu m-mar, in hyanug wun da-u wa yune dugu marimari-ne, tumsu it o waru no sin-se.

¹⁶ U remu yadu jab m-shin ne mu Yeso, net unwa no hyane tumsu no nup o wa kumte m-yar. Remu zu it yaag ut-nip u Yeso o wa'e net unwa otte m-yar. No beet hen no hyanug.

¹⁷ <<U da-o or-ut ri, um nak nomu no nomu Yeso u tu-shu no ne, no nomug u remu zu no nak uzu wuna o Kiristi da.

¹⁸ Sedi u remu iya o Ru-u shuuste nom-u wa ware u nu-tu a-warru rem-su u-Ru uzu, Ru-u de tomnu Kiristi u remu wa ukurte net-ut wa, tumsu wa de swadu ur-kob.

¹⁹ Remu iya yagun ut-ba'as, no byurun udu u-Ru, remu wa jaaste ba'as-ut no.

²⁰ A no nome iya, Wa-Ko-uyan de mutu jab-us no u pose, Wa de tomnu Kiristi udu no tun dugu ur-takun, wato Yeso.

²¹ Nip-to Yeso wa shu'ute u dom u-ru, har da-u wa de mutu ko-uyan u po-o, uka Ru-u zutte dugu ur-takun u nu-tu a-warru rem-su u-Ru ne i u-hen.

²² Mosa zuug, <Yawe Ru-u no de tomtun no wakun wa-warru rem-su u-Ru u tek-u me no, uka na tomtu me. Kumge hen no hog nom-u wa de waru no.

²³ Ut-shu'ut hen wu gugme hog-du wa-warru rem-su u-Ru wa, na de rutu wa tek-u me ut-net.>*

²⁴ Iya o hen tek-u a-warru rem-su u-Ru ne beet i nome us-rem, dugu da-u Samaira u haan u i haane u-dim, e nong us-rem u remu ho-ut tun-to.

²⁵ Rem-su u-Ru su a-warru rem-su u-Ru ne nome, remu no o na nomte, tumsu no de re-du estedu us-rem su Ru-u nome u uso-tu uso-ut in ne,

* **3:23** Gwat tumsu: Taku 22:18; 26:4.

u wa zutɛ Ibrahi, <U me ko-ur rò de rem-tu dak-u uno u-beet de kwum-du kom-u u-Ru.>†

²⁶ Da-ɥ Ru-ɥ yunse tok-u wa, wa tom wa ur-takun m-ha du no ɥ wa wa-ɥ no kom-u so-o ɥ wa muutu no ɥ yage-du fun-us yo-se no.>>

4

Biturus ɥ Yohanna ɥ Morog-du ut-Nengen ne

¹ A-toog ɥ yu-shu a e'-du be-du ur-shu'ut du Wa-ko-uyan ne ɥ Saduki-ne e haan udu Biturus ɥ Yohanna da-ɥ e ooge us-rem ut-net ne.

² E hog us-ryab remu zu a-Tomu Yeso o iis-u ut-net uzu, remu shin-m Yeso i mare e de ur-yune ur-fat uka Yeso yunte.

³ Un maste Biturus e Yohanna, un tage e m-ha gas-du is remu zu rim-mu torog u da-u o.

⁴ Tumsu ut-net u-tat e hog rem-su Biturus ne ware e kub tumsu net-tu kabe e teeg campa-ne ut-zongu ut-tan [5,000].

⁵ Da-ɥ is gase, a-shu ne, ut-nengen ne, ɥ a-kose-tu u-bor ne, e morog ɥ Urusharima.

⁶ Anas yu yat-ya a-toog, wa o ukun, ɥ Kayafa, ɥ Yohanna, ɥ Arekzanda, ɥ tokon net-to ne tu o bu-u yu yat-ya a-toog-ne.

⁷ Un wu na haatun Biturus e Yohanna. Un nomu un ur-shut uzu, <<Beb-ur wande tumsu dim-ur wande no ote nom-du nom-ut tun-to?>>

⁸ Yar-u u-Ru dor-ut Biturus, wa zu un, <<No a-shu ut-net ne, ɥ nengen-tu Isra-ne,

⁹ ɥ ya-o no o ur-shut remu sege-du rya-mu wa kume? ɥ Tumsu no ut-sa na nap wu ya' wun m-yar?

† 3:25 Gwat tumsu: Taku 22:18; 26:4.

¹⁰ It ɥt-sa nɔ beet ɥ net-tɥ Isra-ne ɥt-beet nɔ nap ɥzu, ɥ tek-ɥ dim-ur Yeso Kiristi wa-Nazara. Wu nɔ tare ɥ-kan, Ru-ɥ yuns wa dugu m-mar. Yeso yaag wun m-yar ɥ da-o hen nɔ hyanug se.

¹¹ Yeso wa na nomte ɥs-rem ɥ-me rem-su ɥ-Ru ɥzu,
 << <Ta'ar-du ɥr-tak du ɥ-ma
 du a ɥ-ma ne gugme,
 de shu'ute ta'ar-du
 zege ɥr-zwar.>

¹² Ru-ɥ tomgun in net gan kyak wu de ɥkru in dugu ba'as-ut in, tumsu dim-du zaar ɥ-me dak-u unɔ du kore kwum-du ɥ-ɥkur da se dim-ur Yeso.>>

¹³ Tu-shu hu murimmo remu hyan-du beb-du jab-ɥ Biturus e Yohanna. E haan e nup ɥzu Biturus ɥ Yohanna e za tek-ɥ net-ut yat-to da tumsu e nong m-karunte da. Dugu da-ɥ o un nup ɥzu un oog ɥr-kot ɥ Yeso ne.

¹⁴ Da-ɥ tu-shu hyane wu kume m-yar ɥ ees ɥdu Biturus ɥ Yohanna ne, e kerge zu-du okon da.

¹⁵ E nom ɥ-shaura ɥ tek-ɥ me un ɥzu, Biturus ne ɥ Yohanna e yage Morog-du ɥt-Nengen.

¹⁶ E zu, <<ɥYan-o in do'e ɥt-nom ɥ net-ut tun-to ne? Remu zu kowan ɥ Urusharima nak ɥzu net-tu hyanug nom-tu m-shin ɥdu net-ut tun-to, fun zaar ɥ na do'e ɥt-zu, <Bise da.>

¹⁷ Sedi it o gyer-ɥ rem-ɥs sin-se cwa ko hene, se na nak un ɥt-to, a un nomu wakun ɥs-rem da, ko un nom ɥt-kose ɥ dim-ur Yeso da.>>

¹⁸ Se un fagun a-Tom ne, un nuk un ɥt-to ɥzu, a un waru wakun ɥs-rem, ko un nom ɥt-kose ɥ dim-ur Yeso da.

¹⁹ Biturus e Yohanna shus e zu un, <<ɥNo o m-hyan ɥzu Ru-ɥ ɥt-sa it hog rem-ɥs nɔ m-zeg su wa?

20 Remu zu it, it za keru ho-du ūs-ram ū warru nom-ŭ it hoge tumsu it hyen da.>>

21 Tu-shu ūt-nengen sur m-nak ūn ūt-to sok, da tase ūn rest ūn. Ūn taag ūka ūn dote yadu ūn ūr-kob, remu zu ūt-net ūt-beet to o nomu u-Ru m-sek remu nomu ū nome.

22 Net-ŭ wa wu kume m-yar mu m-shin wa zek ūs-hak ūt-shik ūt-yur [40].

23 Da-ŭ na reste Biturus e Yohanna, se e do'e ūdu or-ut ūn, ūn waru ūn nom-ŭ i-yate a-Toog ū ūt-nengen ne waru ūn.

24 Ūn hen da-ŭ ūn hoge iya, ūn jakus cwar-ūs ūn ūdu u-Ru jab gan ūn zu, <<Wa Ko-uyan, Wu nome dom u-ru u-dak ne, m-sa ne, ū nom-tu o me to.

25 Bo nomug ūs-rem m-tumb ne ū beb-du Yar-u u-Ru tumsu remu tok-ŭ ro, wato wu mate ūso-u it Dawuda:

<< <Remu yan-o
i za-yahuda-ne da
nomte ūs-ryab?
Remu yan-o tumsu net-tu
nomte dorog-su m-zan?

26 Farkina-ne i u-dak
yune e zong m-gag,
tumsu tu-shu ūt-net
same ūr-hi ū ūn ne,
ūn o yur yo-de ū Yawe,
ū Kiristi ne wu Ru-ŭ dage
wa-u-ukur in.>*

27 Remu uzu nip-to, Here Antipas ū Biratus samge ūt-hi ū-me bo-u uno ū i za-yahuda-ne da ū net-tu Isra-ne. Ūn nong zongusse remu ūn ho-ut Yeso, wu bo dage u wa shu'ut tok-u u-hen ró.

* 4:26 Gwat tumsu: SepV 2:1-2.

28 Remu zu bō o m-shin ne, net-ut to nomug nomu bō zu e nom. Nomu bō zonge ut-nom m-tumb ne o de ut-shu'ut.

29 Wa-ko-uyan, hog ũka un otte rem-su mot-tu yadu it ur-kob. Ya tok-ne ro beb-du jab du warru rem-us ro za u-gyer.

30 Nabne kom-u ró bō hatun m-yar u nom-tu wadu net u murimmo u nom-tu m-shin ne, u remu dim-du tok-u ro Yeso, Wa-u-Hen.>>

31 Da-u e nome us-toog, be-du e morogte rumus. Se Yar-u u-Ru dor-ut un beet u, un hu warru rem-su u-Ru za u-gyer.

32 Morog-du a-dor e o jab gan, wakun zaar wu de ut-zu, <<Nom-u ri ya>> da, sedi un mot nom-u un otte.

33 Ur-beb ne sok, a-Tomu Yeso wur ũka yune-du Wa-ko-uyan Yeso dugu marimari-ne. Kowan u tek-u me un kum kom-u u-Ru,

34 Tumsu wakun zaar wu tage u okon nom-o u tek-u me un da. Eken a-dor-ne i otte ut-tak ko ut-bu, okon da-o e bub tokon nom-to. Tumsu e hatun shik-u nom-tu e babe.

35 Un haatun shik u-shu a-Tomu Yeso ne, na ye' kowan ũka wa otte ussa.

36 Wakun oro wuna zuye Yusuho, wu a-Tomu Yeso te'e ur-dim Baraba (wato, Wa'-u wa shiriktin-mu jab). Wa o u tek-u me ko-ur Rewi ne, tumsu wa hagu dugu Gas-u Sayifurus.†

37 Baraba bub okon tak-o u wa, wa haatun shik-u kenu a-Tomu Yeso.

5

† 4:36 Sayifurus dak-u o m-gan m-sa.

Hananiya u Safiratu

¹ Tumsu wakun net wa wuna zuye Hananiya u neta wane Safiratu, wa bub okon tak-o u wa otte.

² U nap-du neta-ne, wa yase u-uk u me shik tak-u un babe, wa hatun u-uk u kenu a-Tomu Yeso.

³ Kuna Biturus zutte, <<Hananiya, re-o bo yakte faruk-u nom us-te zeg-ut beb-du jab-u ro, bo nomu Yar-u u-Ru us-bi. Bo yaske eken shike u-me shik-u tak-u bo babe. Bo nomug uka uzu bo hattun it shik beet.

⁴ Kanda bo babu ro o, ko ba bo babe, bo keru nom-du nomu bo cwane u shik-u e. ¿Remu yan-o bo wute sin-se dorogse u jab-u ro? Net wa bo nome us-bi da, Ru-o bo nome.>>

⁵ Da-u Hananiya hoge iya, se wa he'e u-dak wa murus. Net-tu hoge ut-beet hen, gyer-u u-tat ship e.

⁶ Ya'agu beb-ne haan e hopos wun u-kus, e kub wun m-rwu, e dok wun.

⁷ Da sure m-wa'as uka us-kwam us-tut, neta Hananiya cwan, wa nak nomu na nome da.

⁸ Biturus zu wun, <<¿Waru me, taas-du shik-de ane i no bubte u-tak?>>

Wa zu, <<U, tase ukun iya.>>

⁹ Biturus zu wun, <<¿Remu yan-o no gugte u-nu no reg-ut Yar-u Wa-ko-uyan? Gwat ba-tu us-na i jwake campa ro. E o hen u is, e do'e u kab-du bo e ruut.>>

¹⁰ Za rem wa he'e u-dak, wa murus. Da-u ya'agu beb-ne cwane, e bit wa marug, e kub wun, e ruut, e dok wun u dapus campa ro.

¹¹ Gyer-u ship a-doru Yeso ne beet, u net-ne ut-beet tu hoge rem-us sin-se.

A-Tom nomug nom-tu m-shin

¹² A-Tomu Yeso nomog nom-tu m-shin u-tát u me ut-net. Tumsu a-dor-ne beet morog ur-be ur-gan uka e vette u pyu Suremanu, u-me be-du ur-shu'ut du Wa-ko-uyan.

¹³ U tek-u ut-net ut-beet i te m-kab Yeso da, e o hog-du gyer ur-cwa udu a-dor, remu zu e nak uzu a e nome nom-ut yo-to Ru-u de rwutun to m-zun tumsu wa ya' un ur-kob. Ko ba shu'ute iya net-tu o yadu un m-zeg.

¹⁴ Ko ba shu'ute iya, a-dor-ne hu m-swur u-tát udu Wa-ko-uyan campa-ne u neta-ne.

¹⁵ Nom-tu a-Tom o ut-nom, wa'ag ut-net u rwutun a-kob-du m-yar ne u dom us-fun, na o rustu e dom ut-yun ut-wundi ne uka otte a Biturus o aruk wa tam un ko ryun-u wa o tame eken e kum m-yar.

¹⁶ Ut-Net u-tát e hu morog dugu bo-tu o dapus Urusharima, e o hatun a-kob-du m-yar ne, u i nom us-te o yadu ur-kob ne, e beet e kum m-yar.

¹⁷ Se yu yat-ya a-toog u morog-du net-tu Saduki-ne i o ur-kot u wun ne, e nom ur-shub u-tát remu zu net-tu o kab-du nomu a-Tomu Yeso o ut-war.

¹⁸ Un maas a-Tomu Yeso un tage e, u bu-u m-tok u net-ne beet.

¹⁹ U tek-u m-gyup Wa-tom-u Wa-ko-uyan rwun wa upus u-is u kur-u m-tok. Wa rwutun un, wa zu,

²⁰ <<De'en u be-du ur-shu'ut du Wa-ko-uyan no waru net-ne rem-su ur-fat u sin-se.>>

²¹ Da-u un hoge iya, un yune un to u me be-du ur-shu'ut du Wa-ko-uyan ur-wun ur-wun, un hu ut-kose.

Da-u yu yat-ya a-toog u net-tu o ur-kot u wun ne morge, e fog Morog-du ut-Nengen, u tu-shu ne tu Isra-ne, e tom na hatun a-Tomu Yeso i na wa'e bu-u m-tok.

²² Da-u a-ur-e' teye bu-u m-tok, e hyanug a-tomu Yeso u-me da. E muun e waru un, uzu,

²³ <<It byuk-ut bu-u m-tok u-gori gori, tumsu a ur-e' e o is u-bu ur-e', sedi da-u it gwate it hyanug wakun u-me da.>>

²⁴ Da-u yu-shu u got-tu be-du ur-shu'ut du Wa-ko-uyan u yu-Yat-ya a-toog-ne hoge iya, nom-u ho un u murimmo sok, e o us-dorog uzu yan-o de ut-nom u-shu.

²⁵ Wakun haan wa zu un, <<Hogon, net-ut to tu no wa'e u bu-u m-tok, e u-me be-du ur-shu'ut du Wa-ko-uyan u da-o, e o nomu net-ne ut-kose!>>

²⁶ Yu-shu a-gwat-du Bu-u u-Ru yune e maas a-Tomu Yeso, sedi za okon gwuz-o, remu zu un o u-gyer taas u net-tu bong un ut-ta'ar.

²⁷ Da-u un hatun a-Tomu Yeso, un egusse un u shu Morog-du ut-Nengen remu yu-Yat-ya a-toog u nom-tu un ur-shut.

²⁸ Wa zu, <<It nak no ut-to uzu a no sur m-nom ut-kose u tek-u dim-ur Yeso da. Sedi no reeg shu ut-kose, tumsu kowan u Urusharima wa nak u kose-ut no ne, har no ut-sa no saku it ra-u net unwa u hi-ur it.>>

²⁹ Se Biturus u a-Tomu Yeso ne shus e zu, <<Ka ut-nom zarra zek ur-zwar it dor rem-su u-Ru m-zeg rem-su net-ne!

³⁰ No ho wa tumsu no tur wa u-dom u-kan. Sedi Ru-u uso-tu uso-ut in, wa yunse Yeso dugu marimari-ne.

³¹ Wuna Ru-u sekmuse u kom us-cwa ro, wa shu'ut yu-Yat-ya tumsu Wa-u-ukur. Wa nong iya remu wa upuste Isra-ne fun-yu yage-du ut-ba'as, tumsu na nomu ur-ho du ba'as-ut un.

³² It waru net-ne nom-ut tun-to tu it nape tu kume Yeso, tumsu Yar-u u-Ru, u Ru-u tomtun it a dorru rem-us wa, o koske uzu nom-ut to nip-to.>>

³³ Da-u tu-shu hoge iya, e hog us-ryab sok, har e cwanug e ho a-Tomu Yeso.

³⁴ Se wakun wa Farisa-wa oro wuna zuye Gamariyer. Wa ooge wa kose-tu u-bor, tumsu net-tu ye wun m-zeg sok. Wa yune u-me Morog-du ut-Nengen wa zu, a-ur-e' uzu e ruut net-ut tun-to u-do u-ro.

³⁵ Da-u un ruute a-Tomu Yeso u-do, se Gamariyer zu morog-du ut-net, <<Or-ut ri Isra-ne, gwatun nom-u no ut-sa no nomu net-ut tun-to.

³⁶ U hak-su dim, wakun rwugun na zu wa Tudas, wa kub hi-ur wa okon. Wa kwumug net-ne ut-kok ut-nas [400] i doru wa, sedi karma-ne hoog wa, tumsu na burgusse net-tu o ur-nok u wa ne. Un kerge hen nom-du nom-u un zonge ut-nom da.

³⁷ U okon da-o tumsu wakun wu na foge Yahu-das, net-u Gariri wa. Da-u na ooge u ogor-tu ut-net, wa wa'ag net-tu dor wa, iya o kowa karma-ne hoog wa tumsu e burgusse net-ut wa.

³⁸ <<U da-o, um o waru no ruun u fun-yu net-ut to, no yagun un aruk. Abite uzu nom-u un o ut-nom u net o, o de ut-natusse.

³⁹ Abite uzu pama-u u-Ru o, no za keru hosu net-ut tun-to da. No ut-taas no bit hi-ur no m-gag u-Ru ne.>> Kuna hen Morog-du ut-Nengen kubte rem-us Gamariyer

⁴⁰ Ŭn fagun a-Tomu Yeso u-me, un nomu un us-ryap. Tumsu un nuk un ut-to uzu a un sur m-nom ut-kose ŭ dim-ur Yeso da. Se un rest a-Tom e nok m-mu.

⁴¹ A-Tomu Yeso yune dugu Morog-du ut-Nengen ŭ tek-ŭ ur-so, remu zu na hyang un korge swa-ŭ m'e remu dim-ur Yeso.

⁴² Tumsu ko mune, ŭ me be-du ur-shu'ut du Wako-uyan ko ut-bu, un yakke nomu net-ne ut-kose ŭ rem-su m-rem-er uzu, <<Yeso wa o Kiristi.>>

6

Morog-du a-dor dak net-ne ta'er

¹ Ŭ da-ŭ o a-dor u-tat heese ut-swurun. Eken rwugun dugu tokon dak-to, tumsu rem-du ut-Girik do'e warge, sedi eken i shu'ute ŭ dak-ŭ Isra-ne e warug rem-du Yahuda-ne. I warge rem-du ut-Girik heese m-kwe ŭ remu Yahuda-ne i warge rem-du Yahuda-ne. E o ut-zu, <<Da-ŭ a-dor i warge rem-du Yahuda-ne o mot-du nom ut-re ŭ shik ne udu bomos-ne ko mune, no ye'et matu u-mot udu bomos-ne i warge rem-du ut-Girik da>>.

² Se a-Tomu Yeso op ŭ yur morog, e zu, <<Kumge na yage warru rem-su u-Ru, na mu ŭ mottu nom-ut re da.

³ Remu iya or-ut ri, no dag net-ne ta'er ŭ tek-ŭ me no, i otte dim-ur so-de, tumsu i Yar-u u-Ru dorte, us-ver ne. It de yasu e uno pama-ŭ o.

⁴ It hen it de wadu jab-ŭ nom-du us-toog ŭ warru rem-su u-Ru ne.>>

⁵ Net-ne beet hog zwar-ru rem-us se. Se e dug Istifanus. (Net wa wu yadu jab udu u-Ru sok tumsu Yar-u u-Ru o dor-tu wa). Un dug Firibus,

u Burokoras, u Nikano, u Timon, u Barminas, u Nikoras dugu Antakiya (net-u wa kabug fun-yu Yahuda-ne, kanda wa ya' ut-nip u Yeso).

⁶ Net-tu haatun a-Tomu Yeso net-ut to ut-ta'er. Na doru un ut-kom ur-hi na nomu e us-toog.

⁷ Rem-su u-Ru re shu ur-cwa ko hene. Tumsu tat-u a-doru bo-u Urusharima sur u-tat, a-toog u-tat e kum yadu jab remu rem-us Yeso.

Na maaste Istifanus

⁸ Istifanus otte yadu jab u-tat u beb-du u-Yar ne, wa nong ut-nom u-tat tu m-shin u me ut-net.

⁹ Se tokon net-to zwarun Istifanus. Net-tu Yahuda-ne to, i morge ko-uyan da u Kur-u ut-Kose u net-tu foge <<Kur-u i kume ur-rwu dugu m-tok.>> Net-ut to rwugun dugu bo-tu Sayirin u Arekzandariya tumsu eken rwugun dugu Gas-u bo-tu Kirikiya u Asiya-ne. E heese inan u Istifanus ne.

¹⁰ Sedi un kerge u inan u wane da, remu zu wa nom us-rem us-ver ne, tumsu Yar-u u-Ru o dom-u wun.

¹¹ Se e ye' eken re ur-swa remu e ke-tu Istifanus us-rem uzu, <<It hok wun warru nom-ut yo-to u remu wa-warru rem-su u-Ru Mosa u u-Ru ne.>>

¹² Iya-o un yunuste jab-su ut-net, u i-yate ne tumsu u a-kose-tu u-bor ne. E yunne wun, e maas wun. E huut wun u-me Morog-du ut-Nengen.

¹³ Se i shu ut-net hatun rem-su us-bi, har e zu, <<Net-u unwa ko mune wa o rem-su m-zan u mottu be-ur rinde du u-hen tumsu u kose-ut Mosa ne.

¹⁴ It hok wun ut-zu Yeso wu Nazara de ru-du be-ur re, tumsu wa bargusse ur-main du wa-warru rem-su u-Ru Mosa yak-su in.>>

¹⁵ I o shu'ut u be-du Morog-du ut-Nengen, e saku wun ur-is, e hyen shu-u ro barumte uka wa-Tom u-Ru.

7

Kose-ut Istifanus

¹ Yu-Yat-ya a-toog-ne shit Istifanus uzu, <<Rem-us se nip-to?>>

² Istifanus zu, <<Or-ut ri, ganun ut-to no hog me, u-Ru wa ko-uyan koske hi-ur wa udu uso-u in Ibrahi da-u wa ooge u dak-u Mesofotamiya kanda wa shu'ut u Haran.

³ Ru-u zu wun, <Yune dugu dak-u no, bo yage or-ut ro, bo do'e u dak-u um de kosu bo.>*

⁴ <<Ibrahi yune dugu dak-u Kardiya-ne wa do'e wa shu'ut u Haran.

<<Da-u uso-u ro mare, Ru-u hatun wun u dak-u uno u no otte u da-o.

⁵ Ko ba shu'ute iya Ru-u yaag Ibrahi kwum-tu dak-u o da ko cashi, sedi wa este us-rem uzu, wa de ut-wa u dak-u o shu'ut u ro, wun u ko-ur ro ne, u da-u o hen Ibrahi zatte wa' da.

⁶ Tumsu Ru-u zu ko-ur Ibrahi de cwadu bo-u e nape da, tumsu net-tu bo-u o de muutu un tok-ne, e de yadu un ur-kob m-te us-hak ut-kok ut-nas.

⁷ Ru-u zu, <Um de yadu net-tu dak-u o ur-kob, tumsu ko-ur Ibrahi e ut-byurun e nomu me ut-huuk u be-ur rinde du um nomte estedu us-rem uzu me ut-ya.>

* **7:3** Gwat tumsu: Taku 12:1.

⁸ Ru-u ye' Ibrahi estedu us-rem uzu, yadu ur-campa ur-beet u-me bu-u wa, u ko-ur ro ne ur-beet du na mate na nomu de ur-pes. Ut-kose uzu un beet net-tu u-Ru to tumsu unu dorru nom-u wa ware Ibrahi wa nom. De wute da-u Ibrahi mate Ishaku wa nomu wa ur-pes da-u Ishaku nome m-roog ut-eer. Isyaku mut Yakubu tumsu wa nomu wa ur-pes. Tumsu iya o Yakubu mut uso-tu uso-ut in op-ut yur wa nomu e ur-pes.

⁹ <<Uso-tu uso-ut in ba shu'ute uzu e o shub-ur Yusuhu remu zu uso-u e o cwan-ut Yusuhu sok. Remu iya e bub wun udu a serpa-ne, e kub Yusuhu m-ha Masar remu wa nom-ut m-tok. Sedi Ru-u o ur-kot u wun ne,

¹⁰ Wa ruut wun dugu swadu ur-kob. Ru-u muut wun wa us-ver, tumsu wa hyu-m pus-mo udu Faruk-u Masar. Faruk wu wun ur-faruk u dak-u Masar u-beet tumsu wa yasu Yusuhu gwat-du nom-tu bu-ut wa ut-beet.

¹¹ <<Dekun ho-de mer-su heen u-me dak-tu Masar u Kan'ana-ne, net-tu o swadu ur-kob sok u kob-du nom ut-re.

¹² Da-u Yakubu hoge uzu nom ut-re oro u Masar, se wa tom huno-ut Yusuhu, wato uso-tu uso-ut in m-ha u dak-u Masar, u da-u o un heese m-ha.

¹³ U ha-mu u-yurumse Yusuhu kose hir-ur wa udu or-ut wa ne, net-tu waru Faruk-u Masar uzu net-ut Yusuhu net-tu Yahuda-ne to. Tumsu net-tu haane dugu Kanan huub-tu ur-matu ro to.

¹⁴ Se Yusuhu tom uzu u uso-u ro Yakubu wa haan u a-u-bu un ne beet, un beet un teeg net-ne ut-shik ut-tut u op-u tan [75].

¹⁵ Yakubu do'e u Masar, kuna wa murte, u uso-tu uso-ut in ne.

16 Na kabun u-ur Yakubu u du Yusuhu ne, na mutun u Shekem, na dok Yakubu u sag-u Ibrahi oye, tumsu na dok Yusuhu u be-du Yakubu oye u kom-tu yaag-u Hamor ukun u Shekem.

17 <<Da da-u shusu estedu us-rem su Ru-u nome Ibrahi teene, net-tu sur, e nom u-tat sok u dak-u Masar.

18 U da-u o na nom faruk-u powa u Masar, wa nak Yusuhu da.

19 Faruk-u wa nongu net-ut it nom-ut yo-to sok, wa wu na jurug yaag i mat-ur pode, tas e fat da.

20 <<U da-u o na mate Mosa, ya-ur sode de sok udu u-Ru. Na wurug wa u bu-u uso-u wa us-pyaat us-tut.

21 Da-u na rwutun wa dugu u-bu na rest, wa'-u Faruk-u Masar yadu ur-gwup kub wun. Wa got wun sok uka wa'-u ro.

22 Se a-ut-kose tu Masar is-u Mosa nap-mu net-tu Masar, tumsu wun net wa wu otte beb-du us-rem, u nomu wa o ut-nom ne u-beet.

23 <<Da-u wa teye us-hak ut-shik ut-yur, se wa dorog uzu wa do'e wa hyan or-ut wa Isra-ne.

24 Da-u wa hyane net-u dak-u Masar wa o m-dum u net-u Isra-ne se wa do'e wa segu net-u Isra-ne, se wa gup net-u Masar har wa mur.

25 Wa kabug uzu or-ut ro ne e ut-nap uzu Ru-o segu wun remu wa ukur or-ut wa Isra-ne dugu m-to, sedi e nak da.

26 Da-u is gase, se wa hyen eken Isra-ne m-dum, wa haan u wa mot un. Wa zu un, <No net-ut tun-to, no huno to no, ħremu u-yan o no otte yadu or-ut no ur-kob?>

27 <<Netu o hon-su oru wa, se wa tok Mosa u-
kit wa zu, <ŭ Wana wa'e bo, u bo shu'ut yu-Yat-ya it,
tumsu wa kwup-du us-rem?

28 ŭ Bo ut-sa bo ho me ŭka bo hote net-u Masar
gyup?>

29 Da-u Mosa hoge iya, se wa som wa do'e u dak-
u Midiyan remu wa puk-ut. Kuna wa mutte ya'ag-
u campa-ne yur.

30 <<Da-u hak-su ut-shik ut-yur arke, wa-Tom u-
Ru rwuun udu Mosa u-me ur-dog u tek-u rem-du
u-ra u dekun cwuk-de, u be-du ur-gagun du m-
hyurug u dapus Ror-du Sinai.

31 Da-u Mosa hyane iya, nom-u ho wa u
murimmo. Da-u wa hikne ut-mor u wa hyen-
ut, se wa hog cwar-u Yawe ya o ut-zu,

32 <Me wa u-Ru u uso-tu uso-ut ro, Ru-u Ibrahi,
u Ishaku, u Yakubu ne.> Kuna war-u Mosa heeste
m-zap, wa hog gyer ut-gwat.

33 <<Yawe zu, <Far ka'at-ut ro, remu be-du bo
otte ees, be-du u-hen de.

34 Um hyanug kob-du na o yadu net-ut ri tu o
Masar, um hok kan-us un tumsu um cuzgun remu
um ruut un dugu Masar, u da-o haane, um do'e
tom-du bo m-mu Masar.>

35 <<Uzu Mosa yu un gugme, e zu, <ŭ Wana wa bo,
bo shu'ut yu-Yat-ya it, tumsu wa-kwup-du us-rem?
> Wuna Ru-u tomne wa shu'ut yu-Yat-ya tumsu
Wa-u-ukur remu sege-du wa-Tom u-Ru wu rwune
udu ro u-me ur-kengi.

36 Tumsu wuna rwutun un da-u wa nome nom-
tu m-shin tumsu us-nap ne u dak-u Masar u m-sa
ne yu jaz-ya, tumsu u-me ur-dog us-hak ut-shik ut-
yur.

37 <<Mosa zuyē net-tu Isra-ne, <Ru-ŭ de tomnu
nō wakun wa-warru rem-su ŭ-Ru ŭ tek-ŭ me nō,
uka wa tomtun me.>

38 Mosa wa kargusse yaag-ŭ Isra-ne ŭ me ŭr-
dog. Tumsu wa shu'ut ŭ ŭso-tu ŭso-ut in, da-ŭ wa-
Tom ŭ-Ru wu nome ŭs-rem ŭ wun ne ŭ dom-ŭ Ror-
du Sinai. Tumsu wuna kabne rem-su yadu ŭr-fat
dugu-du ŭ-Ru.

39 <<Sedi ŭso-tu ŭso-ut in gugum kabdu rem-us
se, e gugum rem-us ro, e ton e mu ŭ dak-ŭ Masar.

40 E zu Haruna, <Nomu it m-gir, ŭ de dor-tu it
remu zu Mosa rwutun it dugu dak-ŭ Masar it nak
nomu kume wun da.>

41 Ŭ da-ŭ o un nom ryun-ŭ yadu u-na, e nomu
yadu u-na de toog, e hu ŭr-so remu nom-ŭ e nome
ŭ hi-ur e.

42 Remu iya Ru-ŭ junu un wa yagu un, un nomu
reger ut-huuk. Rem-us sin-se nong hon-hon ŭ
nomu na pane ŭ ran-ŭ a-warru rem-su ŭ-Ru ŭzu,
<< <Nō net-tu Isra,

me wa nō pane ut-bisa
nō nom toog

m-te ŭs-hak ut-shik
ut-yur ŭ me ŭr-dog?

43 Ŭ-me be-du m-gir
du Morek de nō otte ut-riig,
ŭ reger ne i m-gir

i na foge Rifan,
wato gir-mu nō nome
ŭ remu nō huutu
nomu e ut-huuk.

Me hen um de tok-du
nō m-tok m-ra>

ŭ-shu ŭ Babira.†

⁴⁴ <<Da-ŭ ŭso-tu ŭso-ut in ooge ŭ-me ŭr-dog, e nongu ŭ-Ru ŭt-huuk ŭ-me ŭr-rimpa dū ŭr-shu'ut dū Wa-ko-uyan, ŭ kose ŭzu wa oog ŭr-kot ŭ ŭn ne. Go-dū be-ur re de Ru-ŭ zuye Mosa nom, tumsu ŭn nomug rimpa-ur re ŭka Ru-ŭ koste Mosa ŭ dom ŭr-ror.

⁴⁵ Rimpa-ur re de ŭso-tu ŭso-ut in kabne tumsu e hatun ŭ dak-u unō. Ŭ da-u Josuwa ooge dor-tu ŭn e haan ŭ dak-u unō. Ŭ da-u ŭn onke dak-u o ŭ kom-tu net-tu yi'e m-tumb ne Ru-ŭ buz e. Ŭr-rimpa dū shuut dū Wa-ko-uyan re o ŭkun m-te da-ŭ Dawuda o ŭr-faruk.

⁴⁶ Dawuda kwung hyu-m pus-mo ŭdu ŭ-Ru wa nom ŭs-kon ŭ remu zu wa nom-ut ŭ-ma ŭ bu-ŭ Ru-ŭ Yakubu dū m-mommō, kuna wun ŭ net-tu Isra-ne beet dote nomu ŭ-Ru ŭt-huuk.

⁴⁷ Suremanu wa maye be-du net-tu dote nomu ŭ-Ru ŭt-huuk.

⁴⁸ <<Ko ba shu'ute iya, Wa Ko-uyan shu'ute ŭ be-du net maye ŭ kom-ut wa da. Ŭka wa-warru rem-su ŭ-Ru zutte,

⁴⁹ << <Yawe zu, dom ŭ-ru o be-du
ŭr-shu'ut-ŭ ri,

ŭ-dak be-du jang-ut ri.

¿Yan go-dū ŭ-bu o nō de ma-ŭ me?

¿Yan go-dū ŭr-be de
o be-du ŭr-hure ri?

⁵⁰ ¿Me wa nome nom-ut
tun-to ŭt-beet da?>‡

† 7:43 Gwat tumsu: Emqs 5:25. ‡ 7:50 Gwat tumsu: Isha 66:1-2.

⁵¹ <<Nō a hūk-mū ūr-hi, a jab-sū ūt-ta'ar,§ a tō-tū ūt-shar, ko mūnē nō dor-ūt rem-sū Yar-u u-Rū da. Ūso-tū ūso-ūt gūgūmte dōrru nōm-ū Yar-ū u-Rū warē tūmsū iya o nō ote ūt-nōm.

⁵² Ūso-tū ūso-ūt nō yaag a-warrū rem-sū u-Rū nē u-tāt ūr-kōb, tūmsū ē ho i nōmē dōnse-du haan-ūr Wa-u-Hen u-Rū. Nō tok wūn ū kom-tū nēt-ūt yō-tō tūmsū nō ho wa.

⁵³ Nō ōnke ūs-bōr ūdu wa-Tōm u-Rū, sēdi nō dōrogse da.>>

*Na bongte Istifanus
ūt-ta'ar har wa marug*

⁵⁴ Da-ū ūn hoge iya, ē hog ūs-ryab sok, ē epru ūt-gop remū ūs-ryab.

⁵⁵ Yar-u u-Rū dor-ūt Istifanus, wa wū is ū dōm u-rū sē wa hyen sek-mū u-Rū, tūmsū wa hyen Yēsō ū ees ū kom ūt-cwa u-Rū.

⁵⁶ Istifanus zū, <<Gwatūn! Ūm o hyan-du dōm u-rū ūr-hūk tūmsū <Wa'-ū Nēt> o ees ū kom ūt-cwa u-Rū.>>

⁵⁷ Sē ūn heēse ūt-jar u-tāt, ūn tage tō-ūt ūn, ūn he wūn u-da u-gan.

⁵⁸ Ūn tok wūn m-rwū ū-dim u-bō, ūn hū bongu wūn ūt-ta'ar. Nēt-tū ōoge kē-tū wūn ūs-rem, ē horom toggo-ūs yat-sē sū dōm ūka ē dōte kerū bongu wūn ūt-ta'ar, ē hūūt cwū-ūt ē ūr-cūn ūdu ōkōn zwar-ō wū na zūye Shawuru.

⁵⁹ E bongu Istifanus, wa hen sē wa nom ūs-toog wa zū, <<Wa-ko-uyan Yēsō, kab fat-ūr ri.>>

§ 7:51 Ūt-Girik: Jab-ūs nō zatte ūr-pēs da.

⁶⁰ Se wa he ut-jwun, wa jakus u-cwar wa zu,
<<Wa-ko-uyan a-bo ship ba'as-ut un da.>> Da-u ut-
war iya, se wa murus.

8

¹ Shawuru o ukun, tumsu wa yaag ur-beb uzu na
ho Istifanus.

Shawuru yaag a-doru

Yeso ur-kob

U tek-u ho-ur re, okon gwuz-o yune za rem u
tek-u a-doru Urusharima. Na burgusse o u gas-
u Yahudiya u Samariya-ne, a-Tomu Yeso e kuse u
war'e ukun.

² Eken a-dor u-Ru ne haan e dok Istifanus. E
kanug sok remu Istifanus.

³ Se Shawuru re shu u yadu a-doru Yeso ur-kob
sok. Wa o cwaag ut-bu wa o naknu camp-a-ne u
neta-ne u tagu e, u me kur-u m-tok.

Na nong but-tu Rem-su

m-Remer u Samariya

⁴ Net-tu na burgusse, hu ut-riig u but-tu Rem-su
m-Remer su Yeso.

⁵ Firibus hu u bo-o Samariya u waru net-ne uzu
Yeso wa o Kiristi.*

⁶ Da-u net-tu hoge, tumsu e hyen nom-tu m-shin
tu Firibus o ut-nom, e muut jab-us e ur-be ur-gan
u nom-u na o ut-war ne.

⁷ Nom us-te heese ut-jar, e hu m-som dugu war-
tu ut-net u-tat, tumsu na ye ut-net u-tat i otte gom-
su swa-u net ut-be m-yar, u a-za-us-na ne.

⁸ U remu iya na nom ur-so sok u bo-u o.

* 8:5 Wu Ru-u dage.

⁹ Wakun net wa oro wuna zuye Simon, wu nome u-gwat u bo-u o. Tumsu wa ho Samariya-ne u murimmo sok, wa kub hi-ur wa uka net-u yat-wa.

¹⁰ Net-tu o ukun beet a-ut-kwum ne u a-za-ut-kwum ne, byurun udu wun. E o ut-zu, <<Net unwa otte beb-du u-Ru, tumsu Ru-u wa'ag wa, wa shu'ut netu yat-wa.>>

¹¹ Un muut jab-us un udu ro sok, remu zu wa tumbte wa o nom-du nom-tu m-shin u beb-du m-bon.

¹² Sedi da-u un ya ut-nip u Firibus wa but-tu Rem-su m-Remer su faruk-du u-Ru u dim-ur Yeso Kiristi ne, na nomu un ut-yubusse m-bu, u dame campa-ne ut-nefa ne.

¹³ Simon yu' jab kowa, da-u na nomu wa ut-yubusse m-bu se wa dup Firibus ur-shu'ut. Da-u wa hyane nom-tu m-shin us-nap ne tu na nome, se wa hu murimmo.

¹⁴ Da-u a-Tomu Yeso i o u Urusharima hoge uzu Samariya-ne kabug rem-su u-Ru, se e tok Biturus e Yohanna ukun.

¹⁵ Da-u Biturus e Yohanna do'e ukun, un nomu un us-toog, remu e kum-ut Yar-u u-Ru.

¹⁶ Biturus e Yohanna nup remu zu Yar-u teegu haan udu un da, sedi na nomgu un ut-yubusse m-bu u dim-du Wa-ko-uyan Yeso.

¹⁷ Biturus e Yohanna doru un u-kom e wa'-u un nu-u so-o, e kum-ut Yar-u u-Ru.

¹⁸ Da-u Simon hyane uzu Ru-u yaag beb-du Yar-u wa udu ut-net, da-u a-Tomu Yeso doru ut-net ut-kom. Se wa nabu a-Tomu Yeso shik.

¹⁹ Wa zu, <<Na ya' me kome beb-ur re, remu zu kowana um dore u-kom se wa kum Yar-u u-Ru.>>

20 Biturus zu wun, <<Bo u shik-u ro ne, ɛno dor m-zan, bo o m-hyan uzu u shike bo dote kwum-du ya' u-Ru?

21 Ru-u wa'ag bo u nom-du okon ur-kot u it ne u pama-u it o ut-nom ne da. Remu zu Ru-u nak uzu dorog-us ro za u so-se da.

22 Se bo byurun bo yage nom-du nom-ut yo-to tun-to, bo kon u-Ru wa has-tu bo nom-tu bo zonge ut-nom u jab-u ro.

23 Um zuug iya remu zu um hyang bo o ur-shub ne sok, tumsu bo o m-wa u-me ut-ba'as.>>

24 Se Simon zu, <<Konon me Wa-Ko-uyan, taas nom-tu no ware ut-beet to kum me da.>>

25 Da-u Biturus e Yohanna ware ut-net nomu e nape u hi-ur e u mot-ut Wa-ko-uyan Yeso tumsu e nom donse-du rem-us Yeso. Da-u e ooge u fun-yu ur-mu u Urusharima e hu warru Rem-su m-Remer u taas-tu Samariya.

Firibus e net-u rwune dugu dak-u Itiyofiya

26 Wa-Tom u-Ru zu Firibus, <<Yune bo dor m-ereg, bo dor fun-yu rwune dugu Urusharima m-ha u Gaza>> wato fun-yu ur-dog.

27 Se wa yune wa do'e. Kuna wa bitte wakun net-u dak-u Itiyofiya tumsu man. Wa otte og-ur yat-de u faruk-ur Kandis u-Ren yu Itiyofiya, wuna wa ur-cun u-ren. Wa hagin u Urusharima remu wa nom-ut ut-huuk.

28 Da-u wa ooge u tek-u ur-nok m-mu u-bu u shu'ut u dom-u keke-yu jwaak, se wa u-pus ran-u wa-warru rem-su u-Ru Ishaya wa hu ut-karunte.

29 Se Yar-u u-Ru zu Firibus, <<Dapurse be-du keke-yu jwaak-u ya.>>

30 Se Firibus nom m-som wa do'e udu ro, wa hog wun ŭ karunte ran-ŭ wa-warru rem-su u-Ru Ishaya. Se Firibus shit wun uzu, <<¿Bo nak nom-ŭ bo ut-karunte?>>

31 Se wa shus wa zu, <<A'o, se wakun kosku me.>> Se wa zu Firibus, <<Daane ŭ dom-ŭ Keke-yu u-jwaak yo shu'ut.>>

32 U tek-ŭ nom-ŭ wa o ut-karunte o ut-zu,
 <<Na nak wun uka
 u-ca m-ha udu ut-ho,
 uka kag-ŭ u-ca hote us-ram
 udu a wa or-ru wa,
 iya o hen wa hak nu-ŭ us-rem da.
 33 Net-tu nongu wun nom-ut yo-to,
 tumsu e yaag wun u-mot da.
 Wakun zaar wu de keru
 warru uka ko-ur ro da,
 Remu zu na kabug fat-ur wa
 dugu u-dak.>>

34 Se manu wa shit Firibus, <<¿Wa-warru rem-su u-Ru wana wa otte us-rem? ¿Rem-su hi-ur wa se wa otte ko wakun?>>

35 Se Firibus heese yadu wun m-zun u-me rem-su u-Ru su u karunte. Wa waru wun Rem-su m-Remer su Yeso.

36 Un o tek-ŭ m-ha se un te be-du m-bu. Se campa-u ya man zu, <<Gwat bu-mu ya ŭ ane, ¿yan o de ut-hoos na nomu bo ut-yubusse m-bu?>>†

38 Se wa zu ŭ na egusse keke-yu jwaak, un yur beet un to ŭ me m-bu, kuna Firibus nom-tu campa-u ya ut-yubusse m-bu.

† 8:36 Tokon ran-to zatte 37: Firibus zu, <<Abite bo yaag jab-ŭ ro beet ro beet na nomu bo ut-yubusse m-bu.>> Se man zu, <<Um yaag jab-ŭ Yeso Kiristi Wa'-ŭ u-Ru.>>

³⁹ Da-u un rwune dugu m-bu, Yar-u u-Ru kub Firibus. Campa-u ya man swurug hyan-du wun da tumsu, se wa hu m-ha u tek-u ur-so.

⁴⁰ Firibus bit hi-ur wa u bo-u Azotus. Se wa nur bo-ut to ut-beet, wa oogu warru Rem-su m-Remer har wa te bo-u Kasariya.

9

Byurnu-ur Shawuru udu Yeso

¹ Shawuru re shu ut-war m-kuwut ne uzu, <<Um do'e yadu i ya jab uzu Yeso wa o Wa-ko uyan ur-kob.>> Se e do'e udu yu-Yat-ya a-Toog u Urusharima.

² Wa konog wun uzu, wa ya' wun u-ran m-ha Kur-u ut-Kose u Yahuda-ne tu Dimaku remu zu a wa bite a-dor u-Ru ukun campa-ne ko neta-ne se wa maas e wa mutun e u bo-u Urusharima wa tage e.

³ Wa o tek-u m-ha wa haag m-te Dimaku, za rem zun-mu rwuun dugu dom u-ru mo gunus wun.

⁴ Se wa he'e u-dak tumsu wa hog yakun cwar-ya yu o zu wun, <<Shawuru, Shawuru, remu u-yan o bo otte yadu me ur-kob?>>

⁵ Se wa zu, <<Wana bo oye yu-Yat-ya?>>

Cwar-yu shus ya zu, <<Me wa Yeso wu bo o yadu ur-kob.

⁶ Yune bo cwa u me u-bo, kuna na dote waru bo nom-u bo de ut-nom.>>

⁷ Huub-tu m-ha ro kerge nom-du us-rem da remu u-gyer. E o hog-du u-cwar, sedi e hyanug net da.

⁸ Se Shawuru yune. Da-u wa upse is wa hyen-ut da. Se huub-tu m-ha ro nuk wun u-kom, e haatun wun u Dimaku.

⁹ Wa nomug m-roog ut-tut wa hyen-ut da, wa reeg okon da, tumsu wa swaag okon da.

¹⁰ Yakun campa-ya oro wa-dor u Dimaku, wu na foge Hananiya. Wa-ko-uyan nomu wun us-rem u bo wa zu, <<Hananiya!>>

Se wa shus wa zu, <<Me ya Wa-ko-uyan.>>

¹¹ Wa-ko-uyan zu wun, <<Yune bo dor u-fun yu na zu yu <m-Kim,> bo do'e u bu-u Yahuda, bo shit ko net-u bo-u Tarsus oro ukun wu na zuye Shawuru. Shawuru o tek-u us-toog ukun.

¹² Burus nom u-hyan, wa hyen wakun net-wa wu na zuye Hananiya wa haagun, wa doru wa u-kom remu wa muttun wa m-hyan.>>

¹³ Se Hananiya shus wa zu, <<Wa-ko-uyan, um swaag hog-du rem-su campa-u ya udu ut-net u-tat, u remu nom-ut yo-to tu wa nome a-doru ro u Urusharima.

¹⁴ Tumsu a-toog i-yate swurgu wun ur-beb, wa i nome us-toog u dim-ur ro.>>

¹⁵ Wa-ko-uyan zu, <<De'e di remu net wa wu um dage wa nom-ut pama-u ri, tumsu wa nom donse-du dim-ur ri udu i za-yahuda-ne da, u farkina-ne tumsu u Isra-ne.

¹⁶ Me hi-du warri, me kosu wun kob-du u do'e ut-swa remu dim-ur ri.>>

¹⁷ Se Hananiya do'e wa to u bu-u o wa saku Shawuru u-kom ur-hi. Wa zu, <<Oru ri Shawuru, Wa-ko-uyan wa tomnu me, wato, Yeso wu kose hi-ur wa udu ro u dom-u u-fun, remu bo kum-ut m-hyan tumsu Yar-u u-Ru dor-ut bo.>>

¹⁸ Za rem se okon nom-o uka u-ku hyeen dugu Is-u Shawuru, se wa kum m-hyan dugu kun wa yune na nomu wa ut-yubusse m-bu.

19 Wa reeg nom ɥt-rɛ wa sur m-kwum ɥr-beb.

*Shawuru warug rem-su
u-Ru ɥ Dimaku*

Tumsu Shawuru shu'ɥt ukun ɥdu eken a-dor-ne i o ɥ Dimaku.

20 Za m-tumb, Shawuru heese warru rem-us Yeso ɥ Kur-ɥ ɥt-Kose ɥ Yahuda-ne tu Yahuda-ne, uzu Yeso wa o Wa'-ɥ u-Ru.

21 ɥt-net ɥt-beet I hoge, e hu murimmɔ. E zu, <<Net unwa hore ɥt-net, tumsu wa burgusse ɥt-net i foge dim-ur Yeso ɥ Urusharima da? Jiya haan de wa haane ɥ wa maas e, wa huut ɥ kenu a-toog i-yate!>>

22 Sedi Ru-ɥ yaag Shawuru beb-du ɥt-but ɥdu ɥt-net tumsu wa hu nak-du jab-su Yahuda-ne i o ɥr-yu ɥ Dimaku. Wa o waru un uzu Yeso o Kiristi, wu Ru-ɥ dage.

23 Da rooge u-tat, Yahuda-ne zonge e ho Shawuru.

24 Se Shawuru hog nom-ɥ un zonge ɥt-nom. U ho m-gyup ne un o wadu ɥr-is, ɥ is-tu u-bo uka un dote ho-du wun.

25 M-gyup a-doru Yeso haan e gun wun u-me u-koor e ruut wun ɥ yakun pyam-ya yu na hune sar.

Shawuru muug ɥ Urusharima

26 Da-ɥ Shawuru haane ɥ Urusharima, se wa nom uka wa cwa u-me a-doru Yeso. Sedi un beet kowan hog gyer-u ro, remu zu un eeste uzu wa o tek-ɥ a-doru Yeso da.

27 Baraba kub wun ɥdu a-Tomu Yeso. Wa waru un uka Shawuru hente Wa-ko-uyan u-fun, ɥ bo-ɥ Dimaku ne uka Ru-ɥ nom-tu wun us-rem, tumsu uka Shawuru wurte rem-us Yeso ɥ Dimaku za u-gyer.

²⁸ Dugu kun Shawuru heese ut-riig u unne u Urusharima. Wa o waru rem-su Wa-ko-uyan za u-gyer.

²⁹ Tumsu wa hu us-rem u Yahuda-ne i hoge rem-ur ut-Girik, wa o inan u un ne, tumsu, e ut-sa e ho wun.

³⁰ Da-u or-ut ro nape iya, se e huut wun u bo-u Kasariya e tok wun u bo-u Tarsus.

³¹ Dugu kun a-doru Yeso i dak-u Yahudiya, u Gariri ne, u Samariya-ne, e kum shu'ut-du m-yar, remu zu wakun zaar wu o yadu un ur-kob da. Yar-u u-Ru yaag un ur-beb tumsu wa swuru un shiriktin-mu jab. Morog-du a-dor kum ur-beb. Tumsu e sur u-tat remu sege-du Yar-u u-Ru, dak-u e o ur-yu e ye' Wa-ko-uyan m-zeg.

Biturus haste Iniyas us-gom

³² Da-u Biturus cwaage gas-u o u-beet, se wa do'e udu a-doru Yeso ne i o ur-shu'ut u bo-u Ridda.

³³ Kuna wa bite wakun wu na zuye Iniyas wa otte gom-su swadu net ut-be. Wa o m-rut us-hak kob-du us-yur.

³⁴ Biturus zu wun Iniyas, <<Yeso Kiristi yaag bo m-yar. Yune bo hust wundi-ur ro.>> Za rem Iniyas yune.

³⁵ Net-tu Ridda ut-beet u tu dak-u Sharon ne, e hyen wuna ya' m-yar, se e byurun udu Wa-ko-uyan.

Biturus yunuste Tabita dugu marimari-ne

³⁶ U Jopa yakun neta ya oro, wa-doru Yeso, wu na zuye Tabita. A-bo bargusse u rem-du ut-Girik

na zu Dorkas. Neta-u ya ya'aste hi-ur wa ŭ nom-du nom-ut so-to tumsu ŭ nom-du ur-sege ne ŭdu a-ur-kob-ne.

³⁷ Ŭ da-u o wa nom kob-du m-yar, har wa murus. Da-ŭ na tase zorru ur-u, e rust ur-u ŭ me kur-ŭ dom.

³⁸ Ridda o ut-mor ŭ Jopa ne, da-ŭ a-dor hoge uzu Biturus o ŭ Ridda, se e tom net-ne yur ŭdu wun, remu e kon-ut wun wa haan ŭdu un m-hor m-hor.

³⁹ Se Biturus yune wa dor un. Da-ŭ wa teye, un kub wun m-da ŭ kur-ŭ dom. Bomos-ne, e o ees ŭ dapus wun, e o us-kan, e o kosu wun us-toggo ŭ tokon cwu-to ne tu Tabita nomu un da-ŭ wa ooge ur-kot ŭ un ne.

⁴⁰ Biturus zu un ru u-do, se wa he ut-jwun wa nom us-toog, wa bir ŭdu ur-u wa zu, <<Tabita yune!>> Se Tabita upus is. Da-ŭ wa hyane Biturus, se wa yune ŭ shu'ut m-shu'ut.

⁴¹ Biturus nub u-kom, wa ship wun ŭdu ur-yune se wa fog a-doru bomos-ne wa nabu un wa ur-fat ne.

⁴² Rem-us se te kohene ŭ Joffa, tumsu ut-net u-tat e ye ut-nip ŭdu Wa-ko-uyan.

⁴³ Biturus shu'ut ut-ho u-tat ŭ Jopa, ŭ bu-u wakun (Wa u-swam ut-ka) dim-ur wa Simon.

10

Biturus haag ŭdu yu-Yat-ya a m-gag-ne

¹ Wakun net-wa oro ŭ Kasariya na zu wa Koniriyus. U o yu yat-ya a-m-gag ne Roma-ne wa, ŭ morog-du na foge, <<Morog-du Itariya.>>

² Wa cwanug u-Ru ŭ jab-ŭ ro ne beet, tumsu oog wu <<Nomu u-Ru ut-huuk>> * net-tu bu-u ro ne ut-beet. Wa o nomu Yahuda-ne ur-sege u-tat, i o ur-kob tumsu wa nom us-toog udu u-Ru ko mune.

³ Dekun ho-de ŭ dapus us-kwan us-tut su m-rim, se wa nom u-hyan. Wa hyen wa-Tom u-Ru, wu cwaane udu ro uzu, <<Koniriyus!>>

⁴ Koniriyus hen se wa hu gwat-du wun u-gyer ne, wa zu, <<Uso-ŭ u-bu ri, yan-o?>>

Wa-Tom u-Ru zu wun, <<Toog-us ro ŭ sege-ur ro udu a-ur-kob-ne, teeg udu u-Ru tumsu to shu'ute nom-ŭ ut-bakus udu u-Ru.

⁵ U da-o tom ut-net m-ha ŭ Jopa, na mutun yakun campa-ya wu na zuye Simon wu na foge Biturus.

⁶ Wa cust-ŭ bu-u Simon wa-swam ut-ka, wu bu-u wa o dapus m-sa>>

⁷ Da-ŭ wa-Tom u-Ru wu nomu us-rem ŭ wun ne arke, Koniriyus fog tok-ŭ wa yur, ŭ wa m-gag wu ya' ur-hi sok udu ro, i nomu wun us-pama ne ko mune.

⁸ Wa waru un ut-nom ut-beet uka na nomte se wa-Tom un ŭ Jopa.

Biturus nomug bo'

⁹ Da-ŭ is gase, ŭ tek-ŭ u-ho, a-tomu Koniriyus tut o tek-ŭ m-ha. E Haag m-te bo-u Jopa, Biturus yune wa duus ŭ kur-ŭ dom wa nom-ut us-toog.

¹⁰ Se wa hoog us-mer, wa ut-sa nom ut-re. Da-ŭ na o tek-ŭ nom-du nom-ut re, se wa nom u-hyan.

* **10:2** Yahuda-ne wa'ag dim-ur re <<A nomu u-Ru ut-huuk>> udu net wu dore kose-ut Yahuda-ne sedi na nongu ur-pes da. Remu kob-du ur-pes, Yahuda-ne kabug un uka i za-Yahuda-ne da.

¹¹ Se wa hyen dom u-ru upuste, okon nom-o cuzun ŭka kus-u yat-o, o cuzun u-dak nu-ut wane ut-nas.

¹² Ŭ-me kus-u o ko-uyan go-du bisa ur-dog o oro ŭ-me, i ŭs-na ŭs-nas oro ŭ i za ŭs-na ne, ŭ no ne i ur-dog.

¹³ Cwar-yu zu wun, <<Biturus, yune, bo pan, bo-tu.>>

¹⁴ Biturus zu, <<Wa-ko-uyan, za ut-nome da, um tamug tudu m-ap mu Bor-ut Mosa hose it ut-tu da.>>

¹⁵ Cwar-yu sur nomu wun ŭs-rem u-yurumse uzu, <<Nom-ŭ Ru-ŭ mute u-hen, a-bo zu o zatte u-hen da.>>

¹⁶ Na nom iya ŭso u-tut, za rem na kub u-kus ŭ dom u-ru.

¹⁷ Da-ŭ Biturus o tek-ŭ ŭs-dorog uzu yan go bo' o iya, se net-tu Koniriyus tome teen bu-u Simon. E o ees ŭ is u-bu.

¹⁸ E fog, e shit uzu ko Simon wuna foge Biturus custe ŭ ane.

¹⁹ Biturus o tek-ŭ ŭs-dorog, Yar-ŭ zu wun, <<Simon, net-ne tut o sa-u ró.

²⁰ Yune bo ciz, bo dor un, a-bo nom sakna ŭ okon da remu zu me wa tomnu un.>>

²¹ Biturus ciz ŭdu net-ut to, se wa zu un, <<¿Me wa no ut-sa? ¿Yan-o hatun no?>>

²² Net-ut to zu, <<Yu-shu a-m-gagu Roma-ne wa tomnu it. Wa otte dim-ur so-de, tumsu wu nome u-Ru ut-huuk.† Net wa wu net-tu Yahuda-ne nome rem-ŭs so-se ŭ wa ne. Wa-Tom u-Ru wu u-hen wa

† 10:22 Yahuda-ne wa'ag dim-ur re <<A nomu u-Ru ut-huuk>> ŭdu net wu dore kose-ut Yahuda-ne sedi na nongu ur-pes da. Remu kob-du ur-pes, Yahuda-ne kabug un ŭka i za-Yahuda-ne da.

zɥ wɯn wa-tɔm bɔ haan ɥ bu-u ro, wa hog nɔm-ɥ bɔ dɛ ɥt-war.>>

²³ Sɛ Biturus toot ɯn ɥ-mɛ u-bu, wa yɥ' ɯn be-dɛ m-roog.

Da-ɥ is gase Biturus nok ɥ ɯn nɛ, tɯmsɥ ɛkɛn a-dorɥ Yɛsɔ dɔgɥ Jopa ɛ shɥ'ɥ wɯn.

²⁴ ɥ hɔ-du u-tɯtɯrsɛ ɯn tɔ ɥ Kasariya. Koniriyus oɔgɥ ɛstɥ ɯn, sɛ wa fagɯn ɔr-ɥt wa nɛ ɥ huub-tɥ ɯr-shɥ'ɥt ɥ wane beɛt.

²⁵ Da-ɥ Biturus cwayɛ u-bu, Koniriyus bit wɯn wa he ɥt-jwɯn wa nɔmɥ wɯn sekmɯsɛ wɯn.

²⁶ Biturus zɥ wa yɯnɛ, wa zɥ, <<Yɯnɛ ɯr-ees, Kɔmɛ nɛt wa ɯm oye.>>

²⁷ Biturus ɔ tɛk-ɥ ɯs-rem, wa arɯk m-cwa ɥ-mɛ sɛ wa bit ɥt-nɛt u-tɔt.

²⁸ Wa zɥ ɯn, <<Nɔ nak ɯzɥ pas-du bɔr-u Yahuda-ne dɛ ɥ wa-yahuda nɔm-ɥt ɯr-karɯg ɥ wa za-Yahuda-nɛ. Sɛdi Ru-ɥ kɔskɥ mɛ ɯzɥ a ɯm fag wakɯn za u-hɛn da kɔ wa-ɯs-gɯr da.

²⁹ Dɛ wɯtɛ da na tɔmɛ ɯm haan ɯm gugumtɛ da, ɥ da-ɔ hɛn ɯm ɥt-sa ɯm nap nɔm-ɥ nɔ fog-tɥ mɛ.>>

³⁰ Koniriyus shɯs wa zɥ, <<ɥt-hɔ ɥt-nas tɥ arke, hɔn-hɔn ɯs-kwam ɯs-tɯt sɥ m-rim, ɯm ɔ tɛk-ɥ ɯs-toog ɥ bu-u ri, sɛ ɯm hyɛn wakɯn ɥ ees ɥ shɥ ri ɥ cwɯ-tɥ m-bakɯt nɛ sok.

³¹ Nɛt-ɥ wa zɥ mɛ, <Koniriyus Ru-ɥ hɔk toog-ɯs rɔ, ɥ sege-du bɔ nɔmɛ a-ɯr-kɔb-nɛ beɛt, Ru-ɥ bakɯstɛ ɥ bɔ nɛ.

³² Tɔm ɥ Jopa na fagɯn Simɔn, wɯna zɥyɛ Biturus, wa custɛ ɥ bu-u Simɔn wa-swam ɥt-ka, wɥ bu-u wa ɔ dapɯs m-sa.>

³³ De wute um tom na fagun bo, tumsu nong ur-zwar u bo hatun. It morogte u kenu u-Ru, remu it hog nom-u wa ut-sa bo waru it.>>

³⁴ Biturus heese nomu un us-rem uzu, <<U da-o um nak ut-nip uzu Ru-u koste m-kuuk da.

³⁵ Wa kub net-tu ko-uyan dak-o i o gyer-u ro, tumsu net-tu o nom-du nom-u Ru-u ut-sa.

³⁶ No nak tomu Ru-u nome m-ha udu net-tu Isra-ne, waru Rem-su m-Remer su shu'ut-du m-yar su Yeso Kiristi, wuna o Wa-ko-uyan u kowan.

³⁷ No nak nom-u nome u-me dak-u Yahudiya, na takkun u Gariri, da Yohanna heese but-tu ut-yubusse m-bu.

³⁸ No nak mot-ut Yeso wa-Nazara. No nak Ru-u shuuste wa u Yar-u u-Ru, tumsu ur-beb ne. Tumsu no nak uka Yeso huute ur-cwa, u nom-du nom-ut so-to, u hastu net-ne us-gom. Wa yadu m-yar udu net-tu faruk-u nom us-te shipse, remu zu Ru-u o ur-kot u wun ne.

³⁹ <<In beet kowan hyanug tumsu wa wur nom-u Yeso nome u dak-u Yahuda-ne u Urusharima ne. Tu-shu tu Urusharima hoog wun e tur wun u dom u-kan.

⁴⁰ Ru-u wa'ag wa yune u ho-du u-tuturse dugu m-mar, tumsu net-tu hyanug wun.

⁴¹ Net-to ut-beet tu hyane wun da, sedi in, i Ru-u dage remu in hyen-ut tumsu in warun eken nom-tu in hyane. Tumsu it reg tumsu it swaag ur-kot u wun ne da-u wa yune dugu-du m-mar.

⁴² Wa wargu uzu na nom ut-but udu ut-net, tumsu na waru e uzu wuna Ru-u dage wa shu'ut wa kwup-du us-rem su i o tek-u ur-fat u i mare ne.

⁴³ A-warru rem-su u-Ru ne beet e warug uzu wu ya' jab-u wun ne wa ut-kwum jaas-du ut-ba'as u tek-u dim-ur ro.>>

⁴⁴ Biturus o tek-u warru rem-us sin-se, Yar-u u-Ru heen u dom-u kowan wu hoge rem-se.

⁴⁵ Yahuda-ne a-dor i haane ur-kot u Biturus ne e hu murimmu remu zu i za-yahuda-ne da kwumug Yar-u u-Ru.

⁴⁶ A-doru Yahuda-ne hok nomu Ru-u nome remu zu un hok net-ut to us-rem u tokon rem-to e vom u-Ru.

Se Biturus zu,

⁴⁷ <<Wakun oro wu de ut-hoos na nomu net-ut tun-to ut-yubusse m-bu? E kwumug Yar-u u-Ru uka in kumte.>>

⁴⁸ Se Biturus zu or-ut wa nomon un ut-yubusse m-bu, u dim-ur Yeso Kiristi. Se net-tu bu-u Koniriyus kon uzu Biturus u shu'ut u un ne ut-ho cashi.

11

Biturus warug pama-u wa

¹ A-Tomu Yeso u a-dor-ne u-me dak-u Yahudiya u-beet e hok uzu i za-Yahuda-ne da, e kabug rem-su u-Ru.

² Da-u Biturus do'e u Urusharima eken i-yate Yahuda-ne a-dor, i na nome ur-pes, e nomu wun u-har.

³ E zu, <<Remu u-yan o bo dete udu i nomte ur-pes da, har bo re nom ut-re u un ne?>>

⁴ Biturus heese waru un ur-zwar ne. Wa zu,

⁵ <<Um o u bo-u Jopa um o us-toog, se um nom u-hyan. Um hyen okon nom-o u cuzun dugu dom

u-ru uka kus-u yat-o u nu-ut wa ne ut-naas, har o teen u dapus me.

⁶ Da-u um gwate ur-zwar ne, um hyen ut-bisa i na-su us-nas, u bisa-tu ur-dog ne, u i za us-na ne, u no i me ur-dog ne.

⁷ Tumsu um hog yakun cwar-ya yu zu me, <Biturus, yune, bo pan, bo tu.>

⁸ <<Se um zu, <Iya o da! Wa-ko-uyan, um tamug re-du okon nom-o u bor-ut it Yahuda-ne kabe u za u-hen da.>

⁹ <<Um sur m-hog u-cwar u-yurumse dugu u-ru yu zuye, <Nom-u Ru-u muute u-hen a-bo kab o za u-hen da.>

¹⁰ Na nong inya uso u-tut kanda na kub-ut nom-ut to m-mu u dom-u u-ru.

¹¹ <<U tek-u da-u o se net-ne tut rwuun, e ees u is u-bu u um otte. Na tomgon e dugu Kasariya u haan udu ri.

¹² Se Yar-u u-Ru zu me, a um nom dorog-su okon nom-o da, um dor un. Or-ut ri net-ne ine shishin e shu'u me m-ha u Jopa har u me bu-u Kaniriyus.

¹³ Se wa waru it uka wa hente wa-Tom u-Ru eeste u bu-u ro, wa-Tom u-Ru zu, <Tom m-ha u Jopa na fagun Simon, wu na zuye Biturus.

¹⁴ Wa de haatun bo rem-su bo dote kwum-du u-ukur bo u net-tu bu-u ro ne beet.>

¹⁵ <<Ba um heese nomu un us-rem, se Yar-u u-Ru heen u dom-u un, uka heten it ur-takun.

¹⁶ Se um bakus rem-su Wa-ko-uyan uka se zutte, <Yohanna nong ut-yubusse m-bu, na de nomu no u Yar-u u-Ru.>^{*}

^{*} **11:16** Gwat tumsu: Pama 1:5.

17 Ba shu'ute uzu Ru-u nongu un u-nya hon-hon uka wa yete in, da-u in ya'e ut-nip udu Wa-ko-uyan Yeso Kiristi, tumsu um korge um hoos u-Ru da!>>

18 Da Yahuda-ne u a-doru Yeso ne hoge iya, e taag u nom-u e de ut-zu. Se e vom u-Ru, e o ut-zu, <<Ko i za-yahuda-ne da Ru-u nongu e fun-yu yage-du ut-ba'as u kwum-du ur-fat ne.>>

A-doru Yeso u bo-u Antakiya

19 Da-u na ho Istifanus, Yahuda-ne hu yadu a-doru Yeso ur-kob. Remu iya a-doru Yeso burug m-ha tokon bo-to. Eken do'e dak-u Finikiya u Sayifurus† ne u bo-u Antakiya ne. E o warru rem-su u-Ru udu Yahuda-ne u wa-ur-e'.

20 Sedi eken a-dor-ne oro dugu Sayifurus u Sayirin-ne e do'e u Antakiya e nome i za-yahuda-ne da us-rem, e o waru un Rem-su m-Remer su Wa-ko-uyan Yeso.

21 Beb-du u-Ru o ur-kot u un ne har net-ne u-tat e yage ut-ba'as e byurun udu Wa-ko-uyan.

22 Rem-su nomu na nome u Antakiya teeg udu a-dor i o u Urusharima, ban-du a-doru Yeso tok Baraba m-ha u Antakiya.

23 Da-u wa haane se wa hyen nom-u Ru-u nome un, se wa nom ur-so. Se wa sur m-ya un shiriktin-mu jab uzu, un shu'ut u tek-u yadu jab udu Wa-ko-uyan u-me jab-us un.

24 Baraba net-u ur-ka wa, tumsu Yar-u u-Ru o dor-tu wun, tumsu wa otte yadu jab. Ut-net u-tat e byurun udu Wa-ko-uyan.

25 Dugu kun se Baraba do'e u Tarsus u sa-u Shawuru.

† 11:19 Sayifurus dak-u o m-gan m-sa.

²⁶ Da-u wa bite wun u kun, se wa haatun wun u Antakiya. U-hak u-gan hon-hon, un o u a-doru Yeso ne, e o nomu net-ne u-tat ut-kose. U Antakiya o na heeste fag-du a-dor Kirista-ne.

²⁷ U da-u o eken a-warru rem-su u-Ru haan u Antakiya dugu Urusharima.

²⁸ Wagan u tek-u me un, na zu wa Agabus, wa yune ur-ees, wa nom us-rem u tek-u beb-du Yar-u u-Ru. Wa zu na ut-nom us-mer u-dak u-beet. (Na nong se hen u da-u Sisar Kawudikiya ooge ur-faruk.)

²⁹ Se a-dor Yeso dorog u jab-u e uzu e tom-tu or-ut e ne i o Yahudiya ur-sege, kowan kub nom wa de ut-kere ut-ya.

³⁰ Iya o hen e nomte, e yasu Baraba tom e Shawuru sege-ur e m-ha udu tu-shu a-doru Yeso u Urusharima.

12

*Here hoog Yakubu se Ru-u ruut
Biturus dugu kur-u m-tok*

¹ U tek-u da-u o Here Agarifa Faruk heese yadu eken a a-doru Yeso ne ur-kob.

² Here wa'ag karma-ne ho Yakubu huno-u Yohanna u-van.

³ Da-u wa hyane uzu Yahuda-ne hok zwaru nom-u wa nome, se wa maas Biturus kowa. Tun-to nom-to ut-beet na nomug to u da-u Morog-du ur-Beredi du za m-Yis.

⁴ Da-u Here maase Biturus wa wu wun u me bu-u m-tok, wa wu karma-ne op u shishin e e' wun. Wa wa'ag jab uzu ana tase Morog-du za m-Yis, wa

de kwupu wun us-rem tumsu wa wun ur-kob u-me ut-net.

⁵ Da-u Biturus o u me bu-u m-tok ban-du a-doru Yeso hu u nom-du us-toog udu u-Ru u remu wun.

*Na ruute Biturus dugu
bu-u m-tok*

⁶ U tek-u m-gyup kanda Here woot jab uzu a is-u gasu wa de kwupu Biturus us-rem, Biturus o m-gag u ho-su kwam-ne us-yur tumsu wa o m-roog u tek-u me a-m-gag ne yur. Net-tu o e'-du bu-u m-tok e oog u is bu-u m-tok ur-e'.

⁷ Za rem wa-Tom u-Ru rwuun, zun-mu mok u-kur u-beet. Se wa-tom u-Ru tum Biturus u-kit wa zust wun. Wa zu wun, <<Yune!>> Se ho-su kwam kusmusse dugu kom-ut Biturus.

⁸ Wa-Tom u-Ru zu wun, <<Wa toggo-u ro, ut-ka'at ne.>> Se wa wu, wa-Tom u-Ru zu wun, <<Hobge borgo-u ro, bo doron me.>>

⁹ Se Biturus yune wa dor wun, wa nak uzu nom-u wa-Tom u-Ru o ut-nom nip-to da, wa kabug uzu bo-o wa otte.

¹⁰ Da-u un arke a-ur-e'-ne i ur-takun u i u-yurumse ne un te is-yu u-kwam yu cwa-du gas-u u-bo. Is-yu upus u hi-ur wa, se un ru, un teeg be-du fun-yu tuuste, se wa-tom u-Ru yage wun.

¹¹ Da tase Biturus muun u tek-u dorog-us se wa zu, <<U da-o um nak Ru-o tomne wa-tom-u wa, wa ukur me dugu kom-ut Here tumsu u nom-ut yo-to ne tu Yahuda-ne ogu zongte nomu me.>>

¹² Da-u Biturus hyane iya, se wa hu u bu-u Meri ne ino-u Yohanna wu na zuye Markus. Kuna net-tu morogte e o us-toog.

13 Da-u wa koote is-u pyu u-bu, eken gwup-e, i o m-ank u bu-u o wuna zuye Roda, wa rwuun wa hyan wu o u-do.

14 Da-u wa nape uzu cwar-u Biturus ya, se wa nom ur-so sok. Uremu ur-so wa haag u ups-u is da, se wa jarug m-som m-mu wa waru un uzu Biturus o ees u is u-bu.

15 Se e zu wun, <<Bo o u-dak!>> Sedi Roda hen wa re shu u waru un uzu Biturus wa, e hen e zu, <<Yar-u ro o.>>

16 Biturus hu koot u-is. Da-u e upse, e hyen Biturus nom-u ho e murimmo sok.

17 Wa hen wa nomu un u-kom uzu un ho us-ram, u da-u o wa waru un uka Ru-u rwuttun wun u me bu-u m-tok. Tumsu wa zu, <<Warun Yakubu u or-ut ri ne beet rem-us sin-se>> Dugu kun wa yune wa do'e u dekun be-de.

18 Da-u is gase, gwuz yune u tek-u me a-m-gag ne u remu nomu kume Biturus.

19 Da-u Here wa'e karma-ne goot wun e hyanug Biturus da. Se wa nomu un ur-shut uzu, <<Remu u-yan o no yakte Biturus ruut?>> E kerge zudu okon da. Se wa zu karma-ne, e kab karma-ne i nome ur-e' e do'e e horrusse e. Dugu kun se Here aruk m-ha Yahudiya tumsu wa nomon ut-ho cashi Kasariya.

Maru-m Here

20 U tek-u da-u o Here hog us-ryab u net-tu Taya u Sidon ne. Se un dug tokon net-to e haan udu Here. Un baag u kwung ur-beb dugu-du Biratus yu-shu i o m-ank u-me u-pada uzu wa waru Here uzu un o sa-u shu'ut-du m-yar u wane remu zu du ro de un wute jab-u kwum-du nom ut-re.

²¹ U tek-u ho-du un dage, Here Faruk wu cwu-tu ur-faruk, wa shu'ut u pora-du ur-faruk wa nomu ut-net us-rem.

²² Da-u ban-du ut-net hoge iya, se e yuns us-cwar un hu ut-zu, <<Hogon sin-se, Cwar-yu okon ru-u o, yu net ya da.>>

²³ Za rem, kuna wa-Tom u-Ru gupte wun, remu zu wa nongu u-Ru m-sek da, se zwatu hu re-du wun har wa murus.

²⁴ Se rem-su u-Ru re u-shu m-cwa ko hene, Net-tu kabe Yeso hu swurun.

²⁵ Da-u e tase pama-u e, se Baraba e Shawuru muun dugu Urusharima. E muun u Yohanna ne wu na zuye Markus.

13

Na dak Baraba e Shawuru

¹ U-me a-doru Yeso u i ooge u Antakiya u dak-u Siriya-ne a-warru rem-su u-Ru u a-ut-kose ne, wato:

Baraba e

Simiyon wu na zuye, <<Net-u rim-o,>>

U Rushiyos dugu Sayirin,

U Manayen wu yune ur-kot e Here Antipas Faruk,

Tumsu u Shawuru.

² Da-u e ooge nomu u-Ru ut-huuk, u-swaat ne, se Yar-u u-Ru zu, <<Kungussun me Baraba e Shawuru remu pama-u um dagu un un nom.>>

³ Da-u un tase u-swaat us-toog ne, se un doru Baraba e Shawuru ut-kom un wa-u un nu-u so-o, remu pama-u Ru-u ya e, un zu e, e aruk.

*Baraba e Shawuru haag
u sa-mu Sayifurus*

⁴ Da Yar-u u-Ru tome Baraba e Shawuru, e do'e u bo-u Sarukiya, dugu kun un to u-me u-hat m-ha Sayifurus.*

⁵ Da un teye bo-u Saramis, un wur rem-su u-Ru u Kur-u ut-Kose u Yahuda-ne tu Yahuda-ne. Yohanna e Markus o ur-kot u un ne, wa o segu un.

⁶ Da-u un tase narra Sibirin u-beet m-ha da-u un tene bo-u Bafos. Kuna un goton u wakun wa-u-gwat wa ne, wuna foge Wa'-u Joshuwa. Wa-Yahuda wa, wu kose uzu wa-warru rem-su u-Ru wa, sedi wu us-bi wa.

⁷ Wa o huub-u Wa-u-dak Sarjiyus Burus, Burus net wa-m-nap ne sok. Se wa fog Baraba e Shawuru remu zu wa ut-sa wa hog rem-su u-Ru.

⁸ Se Arimas wa-u Joshuwa wa-u-gwat u wa, wa gugum dorru rem-us un, wa ut-sa wa par Wa-u-dak a wa ya' jab udu Yeso da.

⁹ Se Shawuru wu na zuye Burus, Yar-u u-Ru dor-ut wa, se wa saku Arimas ur-is.

¹⁰ Wa zu, <<Bo wa'-u faruk-u nom us-te! Bo tonte nom-u so-o da, bo otte jab-u rak-su ut-net, u jab-u yo-o ne. Yage bargussu nip-ut Wa-ko-uyan us-bi

¹¹ U da-o hen Ru-u de ya bo ur-kob, bo de ut-shu'ut po. Bo de nom-du u-da, bo za hyan-du zun-mu ur-ho da.>> Za rem se wa po, uka wu o u-me u-cwum, se wa hu pama ut-vubug remu wa kum-ut wu de shup-du wa u-kom wa nak-du wa.

¹² Da-u Wa-u-dak hyane nom-u nome, se wa yu' jab wa o murimmo u kose-tu Wa-ko-uyan Yeso.

* 13:4 Sayifurus dak-o u o m-gan m-sa.

*Ha-m Burus ne u Ferga u
dak-u Famfiriya*

¹³ Se Burus u huub-ut wa ne yune dugu Bafos u me u-hat, e do'e u Ferga u dak-u Famfiriya. Yohanna wu na zuye Markus wa som un, wa mu u Urusharima.

¹⁴ Un hen un re shu dugu Ferga, un do'e u bo-u Antakiya u dak-u Bisidiya. U Ho-du ur-Hure Yahuda-ne un cwaag u Kur-u ut-Kose un shu'ut.

¹⁵ Da-u na tase m-karunte dugu kose-ut Mosa, u ran-tu a-warru rem-su u-Ru ne, se yu-shu bu-u ut-kose tom udu un uzu, <<Or-ut it, a no otte nomu no de waru net-ut tun-to no swur-tu e shiriktin-mu jab, warun it.>>

¹⁶ Se Burus yune ur-es, wa jakus kom-u us-cwa ro uka net-tu dote er-ru wun. Se wa zu, <<No or-ut ri Isra-ne, u i za-Yahuda-ne da, i nome u-Ru ut-huuk, † hoon us-ram.

¹⁷ Ru-u it Isra-ne nome ut-huuk, wa dak uso-tu uso-ut in e shu'ut net-ut wa, tumsu wa wa'ag e sur u-tat, da-u e ooge ur-yu u dak-u Masar. Da-u hak-su arke, Ru-u sekku un u beb-ur wa. Wa rwutun dugu dak-u o.

¹⁸ Wa kere gag-du jab-u un ne m-te us-hak ut-shik ut-yur u me ur-dog.

¹⁹ Da-u wa wa'e Isra-ne re ut-rem ut-ta'er m-gag i ooge ur-yu u dak-u Kan'ana, wa ye Isra-ne kwum-tu dak-u o.

²⁰ Tunto nom-to ut-beet, na nong to u tek-u us-hak ut-kok ut-nas ut-shik ut-yur u op.

† **13:16** Yahuda-ne wa'ag dim-ur re <<A nomu u-Ru ut-huuk>> udu net wu dore kose-ut Yahuda-ne sedi na nongu ur-pes da. Remu kob-du ur-pes, Yahuda-ne kabug un uka i za-Yahuda-ne da.

<<Da tase Ru-ŭ wa'-ŭ ŭn a-kwup-du ŭs-rem ne, har ŭ haan ŭ da-u wa-warru rem-su u-Ru Samaira.

²¹ Ŭ da-u o ŭ kon ŭ na ya' ŭn faruk wu de shu'utu faruku ŭn. Se Ru-ŭ ye ŭn Shawuru wa'-ŭ Kish, net ŭ ko-ur Banyami, wu nome ur-faruk ŭs-hak ut-shik ut-yur.

²² Da-ŭ Ru-ŭ haste Shawuru, wa ye' ŭn Dawuda wa shu'ut faruk-ŭ ŭn. Ru-ŭ nong ŭs-rem ŭ Dawuda uzu, <Ŭm byuk-ut Dawuda wa'-ŭ Jesse, net wa wu ut-sa wa nom nom-ŭ ŭm ut-sa. Tumsu wa de nom-du nom-ŭ ŭm ut-sa u-beet.>

²³ <<Dugu ko-ur net uno Ru-ŭ hattun Isra-ne Wa-u-Ukur, Yeso, ŭka wa este ŭs-rem.

²⁴ Kanda haan-ur Yeso, Yohanna Wa-ut-yubusse m-bu wargu net-tu Isra-ne ut-beet e yage ut-ba'as tumsu e kon u-Ru wu nome ur-ho, na nomu e ut-yubusse m-bu.

²⁵ Da Yohanna ha taas nom-ŭ wa ut-nom, se wa zu, <Ŭno o m-hyan me wa o Kiristi, wu Ru-ŭ nomte estedu ŭs-rem wa ut-tomon? Me wa da. Sedi Kiristi de haan za m-tumb. Ŭm korge ŭm ust gor-su ka'at-ut wa da.>

²⁶ <<No or-ut ri, ko-ur Ibrahi, tumsu ŭ i za-yahuda-ne da I nome u-Ru ut-huuk,† ŭdu in do'e Ru-ŭ tomtun rem-su u-ukur ŭ sin-se.

²⁷ Remu zu i o shu'ut ŭ Urusharima ŭ i-yate ne beet e nak uzu wuna o Wa-u-Ukur da. Ko-uyan ho-du ur-hure de du Yahuda-ne, ŭn karunte nom-tu Wa-warru rem-su u-Ru pane, ŭn gwa'ag nu-du nom-ŭ wa-warru rem-su u-Ru pane ŭ mottu Yeso

† 13:26 Yahuda-ne wa'ag dim-ur re <<A nomu u-Ru ut-huuk>> ŭdu net wu dore kose-ut Yahuda-ne sedi na nongu ur-pes da. Remu kob-du ur-pes, Yahuda-ne kabug ŭn ŭka i za-Yahuda-ne da.

Kiristi da. Un nomug nomu shuuste rem-su a-warru rem-su u-Ru ne ware, remu ho-du Yeso du un nome.

²⁸ Ko ba shu'ute uzu na byuk-ut wa ut-ba'as ne tu kore na ho wa da, sedi net-tu kon Biratus uzu na ho Yeso.

²⁹ Un nongu Yeso nom-ut to ut-beet tu A-warru rem-su u-Ru ne pane m-tumb ne uzu net-to nomu wun. Un custun war-u ro dugu dom u-kan un cin u-me u-sag.

³⁰ Sedi Ru-u yuns wun dugu marimari-ne.

³¹ Ut-ho u-tat u kose hi-ur ro udu i noke u wun ne m-ha dugu Gariri m-ha Urusharima. Un shu'ute uka i hyane tumsu e o war-ru rem-us ro udu ut-net u da-o.

³² <<It o waru no Rem-su m-Remer, nom-u Ru-u este us-rem udu uso-tu uso-ut in,

³³ tumsu Ru-u shuuste to u remu in yaag-u un, remu yunsu Yeso, uka otte m-pam u okon sep-o u-me Ran-u Sep-u ut-Vam:

<< <Bo o wa'-u ri,

um o uso-u ro u ya-o.>§

³⁴ Ru-u yunste Yeso dugu marimari-ne, se koske uzu hen Yeso za m-mar ko ut-zum da. Ru-u nong nomu wa zu wa ut-nom da-u wa yunse Yeso dugu marimari-ne. Da-u Ru-u zuye,

<Um de hen u segu no net-ut ri

uka um nom-tu Dawuda estedu us-rem

u nomu um de ut-nom.>*

³⁵ U-me Ran-u Sep-tu ut-vam, okon Sep-u ut-vam o zuug,

§ 13:33 Gwat tumsu: SepV 2:7. * 13:34 Gwat tumsu: Isha 55:3.

<Bo za ut-yage u Wa-u-hen u ro u zum da.>†

³⁶ <<Da-u Dawuda ooge ur-fat, wa nomog nom-u Ru-u wa'e wa ut-nom. Se wa mur, net-tu jwak wa, uka e nomte uso-tu uso-ut wa, tumsu war-u ro zumus. Sin-se koske uzu Dawuda rem-su hi-ur wa se wa otte u-me Sep-u ut-vam uno da.

³⁷ Sedi Yeso wu Ru-u yunse dugu m-mar wa zumug u-me u-sag da.

³⁸ <<Remu iya or-ut ri, um ut-sa no nap uzu u-me Yeso inya o it nom-tu no donse-du yage-du ut-ba'as.

³⁹ Um o hen u waru no, u-me Yeso, net beet wu ya' jab udu wun, wa ut-kwum u-ukur dugu ut-ba'as, ukur u wa kume u tek-u me bor-tu Mosa pane da.

⁴⁰ Gwatun hi-ut no sok tas nomu Ru-u ware u-me ran-tu a-warru rem-su u-Ru u kum no da, uzu,

⁴¹ << <Hogon no a u-shiga ne!

No nom murimmo, no mar.

Um de nom-du okon

u tek-u ho-ut no,

u no zatte yadu jab da,

Ko wakun wargu no.> >>

⁴² Burus e Baraba o m-rwu u-me Kur-u ut-Kose se net-tu kon un, un sur m-nom us-rem. Un zu Burus ne u nom rem-us se u Ho-du ur-Hure du oone.

⁴³ Da-u net-tu burge dugu Kur-u ut-Kose, Yahuda-ne u ut-net ne u-tat u i barme e dor fun-u Yahuda-ne, e dor Burus e Baraba. E hen e ye' un shiriktin-mu jab. Burus bakustun un, un nom ur-yu u nap-mu nya-u u-Ru.

† 13:35 Gwat tumsu: SepV 16:10.

⁴⁴ Da-ŭ Ho-du ŭr-Hure byur-ne, ŭka net-tu bō-u o ut-beet e karugte ŭ remu e hog-ut rem-su Wa-ko-uyan.

⁴⁵ Da-ŭ eken Yahuda-ne hyane morog-du ut-net nong u-tat, e hu ŭr-shub, e hu se-mu nomu Burus ware, tumsu e hu pepru wun.

⁴⁶ Burus e Baraba nom us-rem za u-gyer. E zu, <<No Yahuda-ne, kamug it heese nomu no Yahuda-ne but-tu rem-su u-Ru ŭr-takun. Ba shu'ute no gugumte se, tumsu no koske uzu no kamug kwum-du fat-du za ŭr-ma da, remu iya hen it de ut-ha ŭdu i za-yahuda-ne da.

⁴⁷ Remu zu, Wa-ko-uyan baag ŭ wargu it uzu,
<< <Um wa'ag bō shu'ut m-zun
ŭdu i za-yahuda-ne da,
Remu bō hattun tom uzu
Ru-ŭ de nomu it u-ukur
kohene ŭ-me u-dak.> >>

⁴⁸ Da-ŭ i za-yahuda-ne da hoge rem-us se, e hu ŭr-so sok. E vom Wa-ko-uyan Yeso remu rem-us wa. I za-yahuda-ne da i Ru-ŭ dage remu kwum-du fat-du za ŭr-ma'e yu' jab.

⁴⁹ Rem-us Wa-ko-uyan re shu ŭr-cwa kohene ŭ dak-u o u-beet.

⁵⁰ Sedi tokon tu-shu tu Yahuda-ne zungusse tokon neta to tu na o m-hog ŭ e ne ŭ-me u-bō ŭ tokon neta-to ne i za-yahuda-ne da, i nome u-Ru ut-huuk.‡ I za-yahuda-ne da e heese yadu Burus ŭ Baraba ne ŭr-kob. Remu iya, e buz un dugu bō-u e.

‡ 13:50 Yahuda-ne wa'ag dim-ur re <<A nomu u-Ru ut-huuk>> ŭdu net wu dore kosē-ut Yahuda-ne sedi na nongu ŭr-pes da. Remu kob-du ŭr-pes, Yahuda-ne kabug un ŭka i za-Yahuda-ne da.

⁵¹ Da-u a-Tomu Yeso o mottu ur-aruk, e pamtusse huug-mu naas e remu u shu'ute us-nap udu tu-shu Yahuda-ne uzu Ru-u gugumte un tumsu wa de yadu un ur-kob. E aruk u bo-u Ikoniya.

⁵² A-doru Yeso i o u bo-u Antakiya e hu ur-so, tumsu Yar-u u-Ru dor-ut e.

14

Burus e Baraba u bo-u Ikoniya

¹ U Ikoniya Burus e Baraba cwaag uka e vette u Kur-u ut-Kose u Yahuda-ne uka e vette. E warug rem-su u-Ru u beb-du Yar-u u-Ru, ut-net u-tat Yahuda-ne u i za-Yahuda-ne da e yu' jab.

² Sedi eken Yahuda-ne gugumte yadu jab. E hu yadu i za-Yahuda-ne da us-rem. M-vaste eken i za-Yahuda-ne da hu hog-du ryab-su a-doru Yeso i o ukun.

³ Ko ba shu'ute iya Burus e Baraba tumbte ukun sok, e warru rem-su u-Ru jab gan u beb-du Wa-ko-uyan. Wa-ko-uyan Yeso yaag un ur-beb du nom-du nom-tu m-shin, us-nap ne ut-kose uzu but-ut un nip-to.

⁴ Net-tu bo-u o mot u-so u-yur, eken o dorru Yahuda-ne, tumsu eken o dorru a-Tomu Yeso.

⁵ Se i za-yahuda-ne da u tu-shu Yahuda-ne, e zongte e ya' a-Tom ur-kob, tumsu e bong e ut-ta'ar.

⁶ Da-u a-tomu Yeso ne hoge iya, e som m-ha u bo-tu Risitira u Darbe ne u ta'as-tu gur-u o u-me dak-u Rikoniya.

⁷ Kuna un rete shu u warru Rem-su m-Remer.

*Burus warug Rem-su m-Remer
u bo-u Risitira*

⁸ U Risitira yakun campaya oro ryam, wa tamug nom-du m-ha da dugu da-u na matu wa.

⁹ Wa o erru nomu Burus o ut-war. Se Burus saku wun ur-is. Da-u Burus hyane netu wa otte yadu jab-u kore na hastu wa us-gom,

¹⁰ se wa yuns u-cwar ur-beb ne. Wa zu, <<Yune bo ees u na-us ro!>> Da-u campaya ya hoge iya, se wa tu mak wa yune wa heese m-ha.

¹¹ Da-u morog-du ut-net hyane nomu Burus nome, se e jakus us-cwar u rem-ur Rikoniya-ne. U-da u-gan e zu, <<Ut-nip, ru-tu hagun udu in u wartu ut-net!>>

¹² Se e ye Baraba ur-dim Zeyus, Burus hen e zu wa Hames, remu zu wuna ooge wa hi-du us-rem.

¹³ Se Wa-us-toog u m-giru Zeyus, wu kur-u m-giru wa o u-do u-bo, wa hatun na u ut-pyakut ne u is u-bo. Wa-us-toogu m-gir u net-ut wane e ut-sa e nomu Burus ne e Barabas toog.

¹⁴ Da-u a-tomu Yeso Baraba e Burus hoge iya, se e keem toggo-us e remu namu jab. Un to u me bandu ut-net m-som ut-jar un o ut-zu,

¹⁵ <<Remu u-yan o no otte ut-nom inya? It net-to uka no. It hattun no Rem-su m-Remer, u remu zu no yakte nom-tu m-zan, no byurun udu u-Ru wu ur-fat, wu nome u-dak u dom u-ru ne, m-sa u ko-uyan u nom-tu o me ut-beet.

¹⁶ U da-u dim, Ru-u yakke i za-yahuda-ne da e nom ut-huuk udu ru-tu e o ut-cwan.

¹⁷ Ko ba shu'ute iya u tamug yage hi-ur wa za us-nap da. Wuna yu'e na m-bu mu u-yu tumsu wa wu

nom-tu na kawe to rogom. Wa shukus na u nom ut-re, tumsu wa ye na jab-u pus-o.>>

¹⁸ Ko ba un nome rem-us se, Burus ne e Barabas kerge hosu net-ut to nom-du toog u remu un da.

¹⁹ Sedi eken Yahuda-ne haan dugu Antakiya u Ikoniya ne e pur ban-du ut-net, e bong Burus ut-ta'ar. E nuk wun m-ha u u-do u-bo, e rest wun uzu wa marug.

²⁰ Da-u a-doru Yeso kate wun, se wa yune wa to u me u-bo. Da is gase wa do'e u Darbe e Baraba.

Burus e Baraba mugun u Antakiya

²¹ Da Burus e Baraba ware Rem-su m-Remer u Darbe, e kum a-doru Yeso u-tat. Tumsu e mugun u Risitira, u Ikoniya ne, u Antakiya u dak-u Bisidiya ne.

²² E o swuru a-dor Yeso shiriktin-mu jab, e o yadu un us-rem uzu e re shu u yadu jab. E zu, <<Se it swaag ur-kob sok kanda it to-ut u Faruk-du u-Ru.>>

²³ Burus e Baraba dug ut-nengen dugu ko-u-he a-doru Yeso ne beet. E nom us-toog u-swaat ne, e yage un u kom-tu u-Ru wu e ya jab udu wa.

²⁴ E dorog dak-u Bisidiya m-ha u dak-u Fam-firiya.

²⁵ E warug rem-su u-Ru u bo-u Ferga, tumsu e do'e u bo-u Atariya.

²⁶ Dugu kun un to u-me u-hat un mu u bo-u Antakiya u gur-u Siriya. Kuna a-dor Yeso ne tomte Burus e Barabas e do'e u tokon be-to e nom ut-but. Antakiya be-de du a-dor-ne konte u-Ru wa segu Burus e Barabas u pama-u e tase u da-o.

²⁷ Da-ŭ ŭn teene, ŭn kargusse a-dorŭ Yeſo ne. Ŭn ware ŭn nomŭ Ru-ŭ ya ŭn beb-du ŭt-nom, tumsu e waru ŭn ŭka Ru-ŭ seg-tu net-tu za-Yahuda-ne da ŭka e yute jab udu Yeſo.

²⁸ Ŭn tumbte ukun ur-kot u a-dor-ne.

15

Morog-du i-yate a-dor ne ŭ Urusharima

¹ Tokon net-to haan ŭ Antakiya dugu gur-ŭ Yahudiya, e o nomŭ a-dor ut-kose uzu, <<Ana nomŭ no ur-pes ŭka bor-ut Mosa zutte da, no za kwum-du u-ukur da.>>

² Nom-ut to haatun mot-du ut-hi udu Burus ne e Baraba e nom inan ŭ ŭn ne. Dugu kun ŭn tok Burus e Baraba ŭ eken a a-dorŭ Yeſo ne, e do'e ŭ Urusharima udu a-Tomu Yeſo ne ŭ tokon nengen-to ne, remu e nom-ut rem-us se.

³ Da-ŭ a-dorŭ Yeſo i Antakiya yase Burus ŭ Barabas ŭ tokon net-to ne tokon nom-to tu ha-m e, e aruk, e dor dak-ŭ Finikiya ŭ Samariya-ne. Da-ŭ e ese ŭ tokon be-to ŭ dak-u o, e wur uzu i za-yahuda-ne da u-tat e yaag jab. Remu iya hen, a-dor beet i o ŭ be-ut to nomog ur-so sok.

⁴ Da-ŭ e teye Urusharima, a-dorŭ Yeſo ŭ a-Tomu Yeſo ne, ŭ ut-nengen ne, morog-du a-dor gu ŭn. Burus e Baraba waru ŭn nom-tu Ru-ŭ nome ŭ ŭn.

⁵ Sedi eken a-dor-ne i o tek-ŭ ban-du Farisa-ne, e yune ur-ees e zu, <<Ka ut-nom zarra se na nomgu a-dor i za-yahuda-ne da ur-pes tumsu na wa' e dor nomŭ wa-warru rem-su u-Ru Mosa ware u-me bor-ut wa.>>

⁶ A-Tomu Yeſo ne ŭ ut-nengen ne, e morog remu e nom-ut rem-us se.

⁷ Da-u na tase inan sok, se Biturus yune ur-ees wa zu un, <<Or-ut ri, no nak m-tumb ne uzu Ru-u dak me u tek-u me no, uzu dugu-u du ri de i za-yahuda-ne hogte Rem-su m-Remer, tumsu e yu'ut jab.

⁸ U-Ru wu nape jab-u kowan, wa koske uzu wa kabug un u wa ye'et un Yar-u u-Ru, uka wa yete in.

⁹ Tumsu wa koske m-kuuk u-me in u un ne da, remu zu wa jatusse jab-us un remu yadu jab-us un.

¹⁰ u da-o remu yan-o no otte reg-du u-Ru u no otte saku a-doru Yeso ut-cwu, bor-tu in u i mate uso-tu uso-ut in kere ut-kab da?

¹¹ Sedi in yaag jab uzu remu nya-u Wa-ko-uyan Yeso de in kumte u-ukur, uka in kumte.>>

¹² Se morog-du ut-net ho us-ram, e hu erru Burus e Baraba da-u e ooge warru nom-tu m-shin tu Ru-u nome u tek-u me i za-yahuda-ne de.

¹³ Da-u un tase us-rem, Yakubu shus wa zu, <<Or-ut ri, hogan me.

¹⁴ Simiyon heese warru ka Ru-u heste kosu cwan-ut wa udu i za-yahuda-ne da, u wa kubte tokon net-to e shu'ut net-ut wa.

¹⁵ Byurnur i za-yahuda-ne da, nong hon-hon u nomu a-warru rem-su u-Ru ne ware. Uka na punte uzu,

¹⁶ << <Da tase um de ut-muun
um ma bu-u Dawuda u hemusse.
Ko ba o hemusse me ut-swur m-ma o,
tumsu um yunus o.

¹⁷ Iya o hen net-tu kuse
dote sa-u Yawe,
I za-yahuda-ne da i um dage
i hi-du war ri.

Iya o Yawe zutte,>

¹⁸ Um yaag net-ut ri nap-mu
nom-ut tun-to m-tumb ne.

¹⁹ <<U hyan-m ri zatte ur-zwar na ekse a-za
Yahuda-ne i o byurun udu u-Ru da.

²⁰ Sedi yage in panu u-ran m-ha udu un taas un
re nom ut-re u sake ru-tu za ur-fat da. Tumsu a
un nom m-o da, a un tu okon bisa-o u na myugre
ur-gekus da. Tumsu taas un tu ko un swa hyu-mu
ut-bisa da.

²¹ In ut-kere ut-zu iya remu da-u ar-ke, net-tu
oog u nom-du donse-du bor-u Mosa u-me kohene
bo-o, tumsu koduhe ho-du ur-hure de un karunte
o u-me Kur-u ut-Kose u Yahuda-ne.>>

*Shas-u i-yate morog-du
a-dor Yeso*

²² Se a-Tom Yeso, ut-nengen ne, u a-doru Yeso
ne beet u Urusharima, e hyen nong ur-zwar. Un
dag eken u tek-u me un, e tom un m-ha u Antakiya
u Burus ne e Baraba, se un dug Yahudas, (wu na
zuye Barsaba) u Sira, e o tu-shu tu a-doru Yeso ne
u Urusharima.

²³ Na yasu un u-ran u zuye:

Dugu-du or-ut no, a-Tomu Yeso u nengen-tu a-
dor, m-ha udu a-dor i o takun-ur i za-yahuda-
ne da, u bo-u Antakiya u dak-tu Suriya-ne u
Kirikiya ne. It o us-vuk.

²⁴ It hok uzu, eken u tek-u me it naaste jab-us
no, u rem-us un ne. Un yuns jab-us no uzu, sedi
na nongu no ur-pes no dor bor-u Mosa, it tomog
un da hen.

²⁵ Da-u it morge, it hyen nong ur-zwar it
tomon eken udu no, ur-kot u Baraba e Burus ne,

26 I zonge m-mar, remu e nom-tu Wa-ko-uyan Yeso Kiristi us-pama.

27 Remu iya o it tomton Yahudas u Sira. E de waru no nom-ut tun-to m-sha m-gan u nom-tu it pane ne.

28 Yar-u u-Ru u it ne, it hyanug nong ur-zwar it ekse no dorru bor-to tu Yahuda-ne beet da. Sedi it ut-sa no dor tun-to bor-to u war-to:

29 Sedi a no re nom ut-re u sake m-gir da, u tudu m-ap m-hyu ne, u tudu bisa-tu na myugre ur-gekus ne, tumsu m-o ne. A no some dugu nom-ut to, no de nom-du nom-u kame iya.

Se wa'aste.

30 Na tom un m-ha Antakiya, da-u un kargusse morog-du a-dor u yas u u-ran.

31 Da-u net-tu karunte ran-u o, e nom ur-so sok, remu shiriktin-mu jab mu e kume.

32 Yahudas e Sira hen, un a-warru rem-su u-Ru ne e, un nak u-da u nomu ut-net ut-kose tumsu u swuru un beb-du jab ne.

33-34 Da-u un nome ut-ho cashi ukun, se a-dor-ne zu Yahudas e Sira aruk e muun udu i tome un u Urusharima m-yar.*

35 Burus e Baraba shu'ut u Antakiya, u tokon net-to ne. E ooge ut-kose u waru net-ne rem-su Wa-ko-uyan ukun.

Burus e Baraba mok-ut

36 Dekun ho-de Burus zu Baraba, <<Haane yu-u do'e ut-bo ut-beet tu yo otte m-nom ut-but tu rem-su Wa-ko-uyan da-u dim, yu-u hyan uka a-dor-ne rete shu yadu jab udu Yeso.>>

* 15:33-34 Tokon ran-to zuug: us-fe 34 Se Sira hyen kamug wa sur m-shu'ut u kun.

³⁷ Baraba cwang wa nok u Yohanna ne wuna foge Markus wa dor un.

³⁸ Sedi Burus hyen kamug un nok u Markus ne da, remu zu da-u dim wa yakku un u dak-u Famfiriya, wa gugumte re-du shu u-pama u un ne.

³⁹ Rem-us se shu'ut un inan, se un mot. Un mot, Baraba kub Markus un to u-hat m-ha u Sayifurus.[†]

⁴⁰ Burus hen wa dug Sira. A-doru Yeso kon Wa-ko-uyan wa nomu Burus e Sira ur-sege tumsu wa kosu un nya-u wa. Se un aruk.

⁴¹ Un dor dak-tu Suriya u Kirikiya ne, un o cwaag u be-ut to remu e seg-tu a-doru Yeso ne uka e dote yadu jab-us ur-beb ne udu Wa-ko-uyan Yeso.

16

Timoti dorog Burus u Sira ne

¹ Se Burus hu u bo-tu Darbe u Risitira ne. Wakun wa-doru Yeso oro ukun wu na zuye Timoti. Ino-u wa, wa-Yahuda wa. Uso-u ro o net-u Girik.

² A-dor-ne beet i bo-tu Risitira u Ikoniya ne warug nom-ut so-to u Timoti.

³ Burus cwanug Timoti u shu'u wa remu ya o wa kubte wa da-u wa do'e tokon be-to, se wa nomu Timoti ur-pes. Wa nong iya remu zu Yahuda-ne beet i o ukun u be-ut to e kabu Timoti, e nak uzu uso-u ro netu Yahuda wa da, wa eeste u wakun u nomu wa'-u wa ur-pes da.

⁴ Se Timoti aruk e Burus u Sira ne. E do'e tokon bo-to u-tat, e o waru a-dor-ne u i za-yahuda-ne da u e dor rem-su a-Tomu Yeso u ut-nengen ne tu Urusharima cine u e dor se.

[†] 15:39 Sayifurus dak-u o m-gan m-sa.

⁵ Ru-u ogu segu a-doru Yeso ne i o u-me ut-bou ka e dote yadu jab ur-beb ne udu Wa-ko-uyan Yeso, tumsu ko mune net-tu sur u-tat.

*Wakun nongu Burus us-rem u tek-u u-hyan
uzu wa haan u dak-u Makidoniya*

⁶ Burus u huub-tu m-ha wa ne to u Gas-u dak-tu Firijiya u Garatiya-ne, remu zu Yar-u u-Ru hooste un warru rem-su u-Ru u dak-u Asiya.

⁷ Da-u un tene ma-du dak-u Misiya, e nom uka e cwa u dak-u Bitiniya, se Yar-u Yeso hoos un.

⁸ Se e dor gas-u dak-u Misiya, e irig m-ha u bo-u Toruwa.

⁹ M-gyup Burus nom u-hyan, wa hyen wakun u dak-u Makidoniya u ees. Wa ogu kon-du wun uzu, <<Haane u Makidoniya bo segu it!>>

¹⁰ Da-u Burus nome u-hyan, za rem it* yune it pus m-ha u Makidoniya, remu it kwung m-nap uzu Ru-u o fagu it, it war Rem-su m-Remer.

*Ridiya nong yadu jab
udu Wa-ko-uyan*

¹¹ It nok u me u-hat dugu dak-u Toruwa m-ha u Samutakiya,[†] tumsu ur-is gas it te bo-u Niyaporis.

¹² Tumsu dugu kun it aruk m-ha u bo-u Firibi u o u-me faruk-du dak-u Roma, tumsu o oye bo-u yat-o u kwun-u dak-u Makidoniya. It nomog ut-ho ukun cashi.

¹³ U Ho-du ur-Hure it ru u is u-bo, it do'e u kit u-gi be-du it oog m-hyan it ut-kwum be-du us-toog du

* **16:10** Net-tu nak uzu <<it>> koske uzu Ruka o ur-kot u Burus ne, u huub-tu m-ha wa ne. † **16:11** Samutakiya dak-u o m-gan m-sa.

Yahuda-ne. Se it shu'ut it nom us-rem u neta-ne i haane ukun.

¹⁴ Yakun neta ya oro na zu wa Ridiya, wu nomu u-Ru ut-huuk,[‡] wa ogu hog-du it. Wa net-u bo-u Tayatira wa, wa bub kus-tu randi-m jaz-mo mu shik u-tat. Wa-ko-uyan upuste jab-u ro wa wu jab-u erru nomu Burus ooge ut-war.

¹⁵ Da-u na nomu wun ut-yubusse m-bu ur-kot u net-tu bu-u ro ne, se wa kon uzu, <<A no eese uzu me ma-tu wa yadu jab wa udu Wa-ko-uyan, haanun no cust u bu-u ri.>> Wa pur it, it ees.

*Tu-shu tu u-bo wa'ag Burus u
Sira ne u-me kur-u m-tok*

¹⁶ Dekun ho-de it ogu ha-mu be-du us-toog, se it goone u eken gwup-e ne tok wu nome u-gwat u beb-du nom us-te. I u o u kom-ut e o kwum-du shik u-tat remu gwat-u o u wa nome.

¹⁷ Se gwup-i e hu Burus ne, wa o ut-jar wa o ut-zu, <<Net-ut tun-to tok u-Ru e wu m-sek, wu zege ko-uyan ru-o, e o warru fun-yu kwum-du u-ukur!>>

¹⁸ Wa haag ut-nom iya ut-ho u-tat. Se Burus hog us-ryab sok, wa zu nom-yu us-te, <<U tek-u shin-mu o dim-ur Yeso Kiristi, yagu wun!>> Za rem nom-yu us-te yagu wa'-u-gwup.

¹⁹ Da-u net-tu u o kom-ut e hyane fun-yu e kumte shik zwapke, se e maas Burus u Sira ne. E nuk un m-ha u-me ban-du ut-net m-te be-du a-kwup-du us-rem.

[‡] **16:14** Yahuda-ne wa'ag dim-ur re <<A nomu u-Ru ut-huuk>> udu net wu dore kos-ut Yahuda-ne sedi na nongu ur-pes da. Remu kob-du ur-pes, Yahuda-ne kabug un uka i za-yahuda-ne da.

²⁰ Da-u e hutu un udu a-kwup-du us-rem ne, e zu, <<Net-ut tun-to Yahuda-ne e, e o yun-su jab-su ut-net u-me u-bo.

²¹ E o iis-u ut-net ur-ma'e nomu in nomtun da, remu zu in Roma-ne e.>>

²² Se net-tu kugun u-da u-gan u haan udu Burus ne e Sira, a-kwup-du us-rem ne zu net-tu kemusse Burus e Sira ut-kus, na vu' e.

²³ Da-u na vu' e sok, a-kwup-du us-rem ne wu un u me kur-u m-tok. A-kwup-du us-rem zu wa e'-du bu-u m-tok wa e' un sok.

²⁴ Wa e'-du bu-u m-tok hen wa kub rem-us se, wa wu un u men-tu me kur-u m-tok wa gug naas un u king u-te.

²⁵ U tek-u m-gyup, Burus u Sira e oog us-toog u sep-tu vam-tu u-Ru ne. Net-tu u-me bu-u m-tok o hog-du un.

²⁶ Za rem dak-u rumus ur-beb ne, har kan-tu bu-u m-tok to rumus. Za rem is-tu u-pus, i ooge m-gag u-me bu-u m-tok ust.

²⁷ Da-u wa e'-du bu-u m-tok yune dugu m-roog, wa hyen ut-is ur-huk, wa cung uzu net-tu o tage u bu-u m-tok somog. Se wa nakun u-van wa ho-ut hi-ur wa, wa nak uzu tu-shu u keru ho-du wun a net-ut to some.

²⁸ Burus yuns u-cwar wa zu, <<A-bo honsu hi-ur ro da! It o ane beet!>>

²⁹ Se wa e'-du bu-u m-tok zu na hatun us-hitirra, se wa to m-som wa he u kenu Burus e Sira.

³⁰ Wa rwutun un u-do, wa zu, <<I-yate, ɿyan-o um de ut-nom um kum-ut u-ukur?>>

³¹ E zu wun, <<Ya jab udu Wa-ko-uyan Yeso, bo u a bu-u ro ne u-beet, no ut-kwum u-ukur.>>

³² Dugu kun un waru wun rem-su Wa-ko-uyan, wun u net-tu to bu-u ro ne beet.

³³ U tek-u da-u o m-gyup, wa rwutun un, wa jasu un nat-ut un, za rem na nomu wun ut-yubusse m-bu, wun u a bu-u ro ne beet.

³⁴ Dugu kun wa cwan u unne u me bu-u ro, wa hatun nom ut-re. Wun u a bu-u ro un shi ur-so ne sok, remu zu un beet kowan yaag jab udu u-Ru.

³⁵ Da-u is gase, a-kwup-du us-rem tomon A-us-kom ne uzu, <<Reste net-ut to.>>

³⁶ Se wa e'-du bu-u m-tok hatun Burus ne tom uzu, <<Wa kwup-du us-rem tomgon uzu um rest no. Remu iya rwunun no yur no, ha m-ha. No te m-yar.>>

³⁷ Sedi Burus zu un, <<U tek-u ut-net o na nom-tu it us-ryap, za na kwupu it us-rem, ko ba it o Romane. Tumsu na gun it u bu-u m-tok, un ut-sa un rest it m-yasa? Za ut-nome da, un haan un ruut it u hi-du war un.>>

³⁸ A-us-kom do'e e waru a-kwup-du rem-us se. Da-u e hoge uzu Burus e Sira net-tu Roma to, nom-u o yaag a-kwup-du us-rem ne hog u-gyer.

³⁹ Dugu kun a-kwup-du us-rem ne haan e kon Burus e Sira e nomu un ur-ho. Dugu kun un rwutun un, se un kon Burus e Sira e yagu bo-u o.

⁴⁰ Da-u Burus ne ruye dugu bu-u m-tok, se e do'e udu Ridiya. Da-u e hyane a-dor-ne, e swuru e shiriktin-mu jab, e aruk.

17

*Burus haag u
bo-u Tasaronika*

¹ Burus e Sira dorog ŭ-me bo-tu Ampiporis ŭ Aporiniya ne, e muun ŭ bo-ŭ Tasaronika, ŭ be-du Kur-ŭ ŭt-Kose ŭ Yahuda-ne ote.

² Ŭ ho-du ŭr-hure, Burus cwaag ŭ Kur-ŭ ŭt-Kose ŭka wa vette, ŭt-ho ŭt-tut tu Ho-du ŭr-Hure tu wa nome ukun wa oog ŭr-orop ŭ un ne ŭ nom-tu na pane ŭ-me Rem-su u-Ru.

³ Wa ogu warru rem-su u-Ru, tumsu wa kose un uzu Kiristi de swa-ŭ ŭr-kob tumsu wa yune dugu marimari. Burus zu, <<Yeso wu um o waru no, wa o Kiristi.>>

⁴ Ban-du Yahuda-ne ŭ i za-yahuda-ne da i nome u-Ru ŭt-huuk* tumsu ŭ tokon neta-to ne tu na nape kohene, e kub rem-us se, e same ŭr-hi ŭ Burus u Sira ne.

⁵ Sedi eken Yahuda-ne hu ŭr-shub, e kargusse a-kob-du m-e' ne u-turru, e morog e yuns gwuz ŭ-me u-bo. E aruk m-som m-cwa ŭ bu-u Jason, ŭ sa-u Burus e Sira, ŭ remu e hatun e udu morog-du ŭt-net.

⁶ Sedi ba un hyane un da, un nakun Jason ŭ eken a-dor-ne m-ha udu tu-yat-to tu u-dak. E hu ŭt-jar uzu, <<Tunto net-to e hatun yunus-du ŭs-jab kohene ŭ me u-dak, e ya e teegun ŭ ane.

⁷ Jason custe un hen ŭ-me bu-u wa. E beet e o pas-du bor-ut Kaisar Faruk uzu wakun faruk wa oro na zu wa Yeso.>>

⁸ Da-ŭ net-tu hoge iya ŭ tu-yat-to tu u-dak ne, jab-us e yune.

⁹ Un gugum res-tu Jason ŭ eken a-dor-ne, se da-ŭ

* **17:4** Yahuda-ne wa'ag dim-ur re <<A nomu u-Ru ŭt-huuk>> udu net wu dore kose-ut Yahuda-ne sedi na nongu ŭr-pes da. Remu kob-du ŭr-pes, Yahuda-ne kabug un ŭka i za-Yahuda-ne da.

a-doru Yeso tope un shik.

*Burus e Sira dege u
bo-u Biriya*

¹⁰ U tek-u gyup-m mo a-dor tomog Burus e Sira
e nok u Biriya. Da-u e teye kun, e do'e u Kur-u ut-
Kose u Yahuda-ne.

¹¹ Yahuda-ne i o dugu Biriya, e zek net-tu
Tasaronika-ne u jab-u so-o, remu zu e kabug rem-
us se ut-kom ut-yur. Tumsu ko mune un o is nom-
u na pane u rem-su u-Ru, u remu e hyen-ut nom-u
Burus ware ko nip-to re.

¹² Yahuda-ne u-tat e yaag jab udu Yeso, u tokon
netu to ne tü napi napi tü Girik tumsu u campu-ne
tü Girik u-tat yaag jab ko e.

¹³ Da-u Yahuda-ne i Tasaronika nape uzu Burus
o warru rem-su u-Ru u Biriya, e hu ukun u tok-du
ut-net tumsu u yun-su jab-su ut-net ne.

¹⁴ Za rem a-dor tok Burus m-ha u dapus m-sa,
sedu Sira u Timoti e ees u Biriya.

¹⁵ I nome Burus ur-shu'e, e huut wun u bo-u
Atina. Da-u e o muun Burus tomon net-tu o ur-
kot u wane wa zu un, <<Warun Sira e Timoti uzu
e nomon m-hor e bit me u ane u Atina.>> Se net-ut
to yage bo-u Atina m-mu Biriya.

Burus u-me bo-u Atina

¹⁶ Da-u Burus ooge estu Sira e Timoti u bo-u
Atina, jab-u ro naag sok uka wa hyente bo-u o
shuug u nom-tu m-gir sok tü net-tu nome ut-huuk.

¹⁷ Wa to u-me Kur-u ut-Kose wa nom ut-orop u Yahuda-ne u i za Yahuda-ne da, i nome u-Ru ut-huuk.† Tumsu un to u-me u-turru ko mune, u tokon net-to ne ukun i haane wa nomu un us-rem.

¹⁸ Burus kwumug tokon net-to i tone nom-du rem-su nom-tu net-tu dote ya-du jab. Net-tu fog net-ut to Ipikuriya-ne u Sitokiya-ne. Eken zu, <<¿Yan-o wa u-sorom unwa ut-sa ut-zu?>> Eken zu, <<U o uka net-tu warru nom-tu tokon ru-to tu za tu ane da.>> E zuug iya remu zu Burus haagun wa o warru Rem-su m-Remer su Yeso u yune-ur wa ne.

¹⁹ Se e kub Burus e huut wun udu tu-shu tu u-bo, u be-du na foge Arasa. Kuna e zutte wun, <<Waru it ka kose-ut po-to tun-to otte tu bo nomu it.

²⁰ It tamug hog-du go-du sin-se rem-se da, it ut-sa it nap ko re se otte.>>

²¹ (Atina-ne beet u tokon ham-ut to ne i ooge ur-shu'ut u Atina e shu'ut ukun e naasu u-da za nom-du okon sedi remu e hog-ut rem-su nom-ut po-to to, tumsu e nom-tu us-rem.)

²² Burus yune ur-ees u-shu tu-shu u-bo, wa zu, <<No net-tu Atina, um hyang uzu no zek u cwan-tu dorru ut-ru u-tat.

²³ Da-u um o narru u-bo, um got ur-zwar ne um hyen nom-tu no nome ut-huuk. Tumsu um hyen dekun sak-de um hyen na nong seken pan-se uzu, <Udu Ru-u na nape da.> Yagun um waru no kowana Ru-u no o nome ut-huuk u no nape da.

²⁴ <<Ru-u nome u-dak u ko-uyan u o u-me u-dak, wuna o Ru-u u-dom u-dak ne. Ba shu'ute uzu

† 17:17 Yahuda-ne wa'ag dim-ur re <<A nomu u-Ru ut-huuk>> udu net wu dore kose-ut Yahuda-ne sedi na nongu ur-pes da. Remu kob-du ur-pes, Yahuda-ne kabug un uka i za-Yahuda-ne da.

wuna o ur-faruk du nom-tu ur-fat tu dom u-Ru u-dak ne, wa shu'ute u bu-u net maye ut-kom da.

²⁵ Tumsu wa za u sa-u ur-sege udu ut-net da, wa za sa-u okon da, remu zu wuna ya'e kowan ur-fat u us-vu'e ne, u ko-uyan ne u net dote ur-yu.

²⁶ Dugu ur-takun, Ru-u nong net gan, dugu-du net gan de wa nomte go-du ut-net ut-go ut-go i o ur-yu u-me u-dak. Tumsu wa dug uka rem-tu ut-net dote ur-yu tumsu u da-u e ut-nom ne u be-ut to.

²⁷ Ru-u nong inya remu net-tu su-ut wa, uka otte, jiya unu kwumu wa, ko ba shu'ute iya, wa za m-ra u in ne da.

²⁸ Remu zu, du wun de in otte ur-yu, in o us-rumus tumsu in shu'ute ut-net, uka eken a ut-sep ne zutte uzu, <In yaag-u ro e.>

²⁹ <<Ko ba shu'ute uzu in yaag u-Ru e, kumge in gwat uzu Ru-u o uka sha-mu zinariya ko azurfa ko ut-ta'ar da. Nom-tu net-tu kere u jab-us e, tumsu u kom-ut e, sedi to zatte ur-fat da.

³⁰ U da-u net-tu nape nom-u Ru-u ut-sa e nom da, wa Haag u yadu un ur-kob za naas u-da remu nomu e nome da. Sedi u da-o Ru-u zuug u kowan u byurun kohene wa byurun dugu kim-us yo-se e

³¹ Remu zu wa wa'ag ho-du wa de mun, wa nomu net-ne beet kwup-du us-rem. Wa dak wakun wu de nomu in kwup-du us-rem, tumsu netu wa nom-du kwup-du us-rem su ut-nip wa. Ru-u koske net-ne beet uzu wa dak netu wa, wa nomu kowan kwup-du us-rem, Ru-u este uzu wa ut-nom inya remu yunsu wayan dugu marimari-ne.>>

³² Da-u e hoge Burus nong mottu yune-du

marimari-ne, eken nomu wun u-shiga. Sedi eken zu, <<It ut-sa it sur m-hog nomu bo de ut-war u mottu rem-us se.>>

³³ Da-u e zuye iya, kuna Burus arukte wa yagte morog-du ut-net.

³⁴ Eken dor Burus e yu' jab. U tek-u un wakun oro wu na zuye Diyoniyus wakun u tek u i-yate i Arasa, u yakun neta ya wuna zuye Damaris tumsu u eken ne.

18

Burus u bo-u Korintiya

¹ Da tase Burus yage bo-u Atina wa hu u bo-u Korintiya.

² Kuna wa bitte wakun wuna zuye Akira, net-u dak-u Pontus. Akira tumbte ur-haan dugu dak-u Itariya, e neta wa Biskira, remu zu Kawudikiya uka Kaisar, Faruk-u Roma wa nong ur-donse uzu netu dak-u Yahuda u-beet wa yage bo-u Roma. Burus do'e wa hyan un.

³ Net-ne yuru e, te-u ut-rimpa e nome e kum-ut shik. Te-u ut-rimpa Burus nome kowa, se wa shu'ut udu un e nom m-ank ur-kot.

⁴ Ko-uyan Ho-du ur-Hure de, Burus to u-me Kur-u ut-Kose wa nom ur-orop u Yahuda-ne u i za-Yahuda-ne da. Tumsu wa sur m-war u un uzu Yeso wa o Kiristi.

⁵ Da-u Sira e Timoti haane dugu Makidoniya, Burus muut jab-u but-tu rem-su u-Ru, wa o waru Yahuda-ne uzu Yeso wa o Kiristi.

⁶ Se Yahuda-ne gugum rem-us ro, e hu pepru wun. Remu iya Burus pam-ut cwu-ut wa, wa zu,

<<Hyu-m nŏ o dom-ŭ hi-ut nŏ, mē di ūm rutte hi-ur ri. Dugu da-o ūm de m-ha udu i za-yahuda-ne da.>>

⁷ Da tase wa do'e ŭ okon bu-o ŭ o dapus Kur-ŭ ut-Kose ŭ wakun wuna zuye Titiyus Jostus, <<A nomu u-Ru ut-huuk.>>*

⁸ Kiribus yu-shu bu-ŭ ut-kose ŭ bu-u wa ne u-beet e yu' jab udu Wa-ko-uyan. Tumsu u-tat ŭ teku Korintiya-ne e ye jab na nomu e ut-yubusse m-bu.

⁹ Ŭ mokon gyup-mo Wa-ko-uyan nomog us-rem ŭ Burus ne ŭ da-ŭ wa nome u-hyan uzu, <<A-bo hog u-gyer da, ha ut-war. A-bo ho us-ram da.

¹⁰ Remu zu ūm o ur-kot ŭ bo ne, ko ba shu'ute uzu net-tu zwargun Burus, tumsu wakun honsu bo da, remu zu ūm otte ut-net u-tat ŭ-me bo-u uno.>>

¹¹ Burus shu'ut ukun m-te u-hak ŭ pyaat-su shishin, ŭ is-ŭ un rem-su u-Ru.

¹² Da-ŭ Gariyo ooge Wa-u-dak ŭ Akaya, eken Yahuda-ne same ut-hi, e zwar Burus, e huut wa udu Gariyo na kwupu wa us-rem.

¹³ E zu, <<Net uno wa wadu net-ne e dor u-Ru ŭ fun-yu bor-ut hose.>>

¹⁴ Kanda Burus ŭ nom-ut us-rem, se Wa-u-dak Gariyo zu Yahuda-ne, <<Uzu okon nom-u yo-o wa nome ŭ yat-o, me eru nŏ.

¹⁵ Ba shu'ute uzu nan-e i ut-gom ŭ ut-dim ne tumsu ŭ bor-ut nŏ ne, se nŏ ho rem-us sin-se ŭ tek-ŭ me nŏ. Ŭm za kwup-du go-du sin-se rem-se da.>>

¹⁶ Se wa buz un dugu kur-ŭ kwup-du us-rem.

* **18:7** Yahuda-ne wa'ag dim-ur re <<A nomu u-Ru ut-huuk>> udu net wu dore kose-ut Yahuda-ne sedi na nongu ur-pes da. Remu kob-du ur-pes, Yahuda-ne kabug un uka i za-yahuda-ne da.

17 Se un beet un maas Sostanus yu-shu bu-u ut-kose. E gap-ur wa u shu kur-u kwup-du us-rem. Gariyo gwak-ut un da.

Burus muug u Antakiya

18 Da tase Burus swurug tokon ho-to u Korintiya, se wa yage a-dor-ne. Un aruk m-ha u Kankiriya, Burus nom u-or remu estedu us-rem su wa nome. Se wa to u-me u-hat e Biskira u Akira m-ha u Suriya.

19 Da-u e teye bo-u Afisa kuna Burus yakte Biskira e Akira. Se wa to u-me Kur-u ut-Kose un wa ur-orop u Yahuda-ne.

20 Se e kon wun wa sur m-nom tokon ho-to ukun wa gugum.

21 Kanda wa aruk se wa zu, <<Me ut-muun udu no a Ru-u zuye.>> Se wa aruk u me u-hat m-ha dugu Afisa.

22 Da-u wa cize u Kasariya, se wa do'e u-me a-doru Yeso u Urusharima wa vukus un, wa aruk m-te u Antakiya.

23 Da-u wa tumbe ukun cashi, se wa yune wa to u dak-tu Garatiya-ne u Firijiya-ne. Wa ugu dorru ut-bo ut-bo, u swuru a-doru Yeso beet shiriktin-mu jab.

Aporos nong ut-but u Afisa

24 Da-u Burus o tek-u m-ha u dak-tu Garatiya u Firiya-ne, yakun campaa haan dugu bo-u Afisa. Wa-yahuda wa wu na foge Aporos. Netu bo-u Arekzandariya wa. Wa nak us-rem sok. Tumsu wa nak Rem-su u-Ru ur-zwar ne.

²⁵ Eken a-dor-ne iis-tu wun u-me fun-yu Wa-ko-uyan. Tumsu wa kere nom-du us-rem u teku ut-net sok, tumsu wa ugu is-u ut-net ut-nip u mottu Yeso uka kumte. Sedi wa nak Yeso ko-uyan u-me Yeso da, wa nak di mot-tu ut-yubusse m-bu u nomu ut-net u wa nape dugu Yohanna Wa-ut-yubusse m-bu.

²⁶ Wa heese nom-du us-rem za u-gyer u-me Kur-u ut-Kose. Biskira u Akira hog rem-us ro, se e fog wun u-kit m-yasa. E sur m-waru wun ur-zwar ne uka fun-yu u-Ru otte yu wa yete net-ne fat-du za ur-ma.

²⁷ Da-u Aporos ooge ussa wa do'e u dak-u Akaya, a-doru Yeso segu wun. E pun u-ran m-ha udu a-dor-ne i o u Akaya e kab wun ut-kom ut-yur. Da-u wa haye ukun, ha-m ro shu'ut ur-sege sok udu a-dor-ne i ya jab-u nya-u u-Ru.

²⁸ Wa nong iya remu zu wa ruug Yahuda-ne u-tat ur-orop u tek-u ut-net, wa ugu waru un u tek-u nom-tu na pane me Rem-su u-Ru uzu Yeso wa o Kiristi.

19

Burus u bo-u Afisa

¹ Da-u Aporos ooge u Korintiya, Burus to u-me dak-u o wa te bo-u Afisa, kuna wa bitte eken a-doru Yeso ne.

² Se wa zu un, <<¿No kwung Yar-u u-Ru da-u no ya' jab?>>

Se e zu, <<O'o, it hok uzu Yar-u u-Ru oro da.>>

³ Tumsu wa zu, <<¿Yan go-du ut-yubusse tu m-bu to na nomu no?>>

E zu, <<Go-du tu Yohanna to.>>

⁴ Burus zu, <<Yohanna nong üt-yubusse m-bu nongu net-ne üt-yubusse m-bu, i byur-ne e yage yudu ba'as-ut e, wa ogu waru net-ne e ya jab-u wakun wu de haan u dim-u wa, wato Yeso.>>

⁵ Da-u ün hoge iya, na nomu ün üt-yubusse m-bu u tek-u dim-ur Wa-ko-uyan Yeso.

⁶ Da-u Burus doru ün u-kom, Yar-u u-Ru heen u dom-u ün, ün hu nom-du us-rem u tokon rem-to u warru nom-tu Yar-u u-Ru kosu ün.

⁷ Ün teeg campa-ne uka op-u yur [12].

⁸ Se Burus to u-me Kur-u üt-Kose wa ogu warru rem-su u-Ru jab gan. Wa teeg us-pyaat us-tut ukun wa, wa ogu parru ün u waru mottu Faruk-du u-Ru.

⁹ Sedi eken gugum kab-du rem-us se remu hukmu ur-hi har e nomu eken a-dor-ne gom-u rim-o u tek-u üt-net. Remu iya Burus yage ün, wa nok u a-dor-ne, wa o üt-kose ko mune u makaranta-u Tiranus.

¹⁰ Burus nong iya m-te us-hak us-yur, har net-tu ogu ur-shu'ut u Asiya e hog rem-su Wa-ko-uyan Yeso, Yahuda-ne u i za-yahuda-ne da beet.

Yaagu Siba

¹¹ Ru-u yaag Burus m-shin mu nom-du nom-tu m-shin sok.

¹² Abite i otte us-gom haagun udu Burus da, eken nom-du kook us-hund ko üt-kus tu Burus tame, na de üt-kab na doru a-kob-du m-yar ne. Remu iya, net-tu otte kob-du m-yar e de kwum-du m-yar, tumsu i nom-us us-te ooge yadu ur-kob, e de ur-rwu remu nomu Burus nome.

¹³ Se eken Yahuda-ne a riig-tu ruutu nom-us us-te ne, e üt-sa e kab dim-ur Yeso e huutu rutu nom-

us us-te. E zu, <<Um zu u dim-ur Wa-ko-uyan Yeso du Burus o but-ut wa, ruun!>>

¹⁴ Eken yaage oro ta'er, yaag-u Siba, wa-Yahuda, wu foge hi-ur wa yu-Yat-ya a-Toog.

¹⁵ Dekun ho-de e o tek ut-nom iya, nom-yu us-te gugum ur-rwu. Se nom-yu us-te shus ya zu un, <<Um nak Yeso, um nak Burus. ¿Sedi no wanne no oye?>>

¹⁶ Campa-yu otte nom-yu us-te tu mak wa he un ut-war. Wa zeg beb-ur un wa kemusse un ut-kus wa hon-su un, un ru dugu bu-u o m-som ut-so tumsu u-war m-ja m-hyu.

¹⁷ Net-tu ooge u Afisa beet, u Yahuda-ne u i za-yahuda-ne da hoge rem-su nom-u na nome, gyer-u ship e, tumsu un sekmusse dim-du Wa-ko-uyan Yeso.

¹⁸ U-tat u tek-u i ya jab e haan e o warru nom-ut yo-to tu e nome u tek-u ut-net.

¹⁹ Ut-net u-tat i nome u-gwat, e gargussun ran-ut un tu us-pan, e doos u-ra u tek ut-net ut-beet. Da-u e dore shik-u ran-tu us-pan tu e dose u-ra, shik teeg shik-u pama-u ut-ho ut-zongu ut-op u-so u-tan [50,000].

²⁰ Remu iya rem-su Wa-ko-uyan sur m-cwa kohene, se tum jab-su ut-net u-tat.

²¹ Da-u na nome nom-ut to ut-beet, Burus ogu ussa wa do'e u Urusharima, sedi wa dorog uzu wa ba m-ha u Gas-u dak-tu Makidoniya u Akaya ne uro. Tumsu Burus zu, <<A um cwaye u Urusharima, me ut-fang m-te bo-u Roma.>>

²² Se wa tom net-ne yur u tek-u a-ur-sege ro ne, Timoti u Eratus ne m-ha u Makidoniya, wa hen wa tumb cashi u dak-u Asiya.

Gwuz yunge u-me bo-u Afisa

²³ Da-u na nome iya, eken u tek-u net-tu Afisa, yunus jab-su net-tu ya jab udu Yeso. E hok us-ryab sok remu zu a-dor zuug Yeso wa o fun-yu kwum-du fat-du za ur-ma.

²⁴ Yunus-du us-jab takkun udu yakun campa-ya wa-u u-zwa na zu wa Dimitiriyus. Wa muye pyu-m rek-mo u azurfa mu otte sha-mu pyu yat-o u Atemis.* Net-tu o pyu-m mo remu e ye'et Atemis m-zeg. Dimitiriyus u tokon net-to ne kwumug shik sok u remu cerpa-u o.

²⁵ Wa fog un beet, ur-kot u a go-du sa-u o ne, wa zu, <<No net-ne, no nak uzu sa-u uno o it kumte shik sok.

²⁶ No hyang tumsu no hok, bo-u Afisa o war-o da, dak-u Asiya u-beet, Burus uya parug ut-net u-tat sok. Wa byuug hi-ut un uzu ru-u net nome kom-ut wa, a ru-o da.

²⁷ Za hen ut-nom u so-se iya da. Un de na-su dim-du cerpa-u in. A Burus u re shu ut-nom inya, ut-wa u net-tu yage nomu Atemis ru-u yat-o ut-huuk. Tumsu na de mot-du o u sek-m wa ne, nom-u net-tu dak-u Asiya u-beet har dak-u uno o nome-du ut-huuk.>>

²⁸ Da-u e hoge inya, se e hog us-ryab sok, e yuns us-cwar u-da u-gan e zu, <<m-Sek udu Atemis u Afisa-ne!>>

²⁹ Bo-u rukuste, netu kusun m-ha u be-du ur-morog, un o nak-du Gayus u Aristakus ne, i rwune dugu dak-u Makidoniya, e oye huub-tu ur-noku Burus.

* 19:24 Atemis ru-o sha-mu neta.

³⁰ Burus cwang wa cwa udu ur-morog, sedi a-
doru Yeso ne hoos wun m-ha.

³¹ Tokon nengen-tu dak-u Asiya, i o huub-ut
Burus ko e, e tom wakun udu ro m-hor m-hor uzu
a wa jar wa cwa u be-du ur-morog da.

³² Net-ne beet i morge nom-u zuste kowan, remu
zu un nak ko yan-o wa un ut-morog da. Eken jakus
us-cwar e o seken rem-se, tumsu eken hu warru su
e.

³³ Yahuda-ne tok wakun u-shu wu e foge
Arekzandariya, wa jakus kom-ut wa u-ru remu
net-tu ho-ut us-ram. Wa ut-sa wa waru un uzu
yuns-du jab kumge udu Yahuda-ne da.

³⁴ Da-u nape uzu wun wa-yahuda wa un yuns
cwar-us un uda u-gan un zu. <<M-Sek udu Atemis
wu Afisa!>> Un teeg us-kwam us-yur u nom-du u-
nom u-gan.

³⁵ Da-u wa-us-gen yu bo-u o wa u un u ho-du
us-ram, se wa zu, <<No net-tu Afisa, kowan nak
uzu bo-u Afisa o u gwat-du pyu-u yat-o u Atemis,
tumsu wu sha-m wa hene dugu dom u-ru.

³⁶ Ba shu'ute ka ut-nom zaar na se nom-ut to da,
kumge no rest jab, a no nom ko-uyan u tek-u m-
hor da.

³⁷ No hattun net-ut tun-to u ane, remu zu e nong
nom-ut yo-o da. E nong u-hiw u-me pyu-u yat-o u
Atemis. Tumsu e pyapuk ru-u in da.

³⁸ Sedi abite Dimitiriyus u i o ur-kot u wane otte
okon nom-o u ekse e u wakun ne, kur-u kwup-du
us-rem u ya ur-huk, tumsu a-kwup-du us-rem oro,
se e huut us-rem.

³⁹ Tumsu abite okon oro u no ut-sa no shit, se na
mang ko-uyan u-me ur-morog.

⁴⁰ Ut-nip, um o m-hyan uzu in o tek-u a swadu ur-kob ne, ba shu'ute uzu in za keru warru okon nom-o u hatun uno gwuz-o u ya-o da. A faruk-u Roma u shite uzu gwuz-u yan-o na otte, in zatte nom-u ut-zu da.>>

⁴¹ Da-u wa tase us-rem inya se wa zu u net-tu aruk.

20

Burus muug u dak-tu Makidoniya u Giris

¹ Da-u gwuz habe, Burus tom fagun a-dor Yeso. Wa ye' e shiriktin-mu jab. Se wa aruk, wa do'e u dak-u Makidoniya.

² Da-u wa nurse be-ut to ut-beet, wa ye' e shiriktin-mu jab sok, se wa te u dak-u Giris.

³ Kuna wa shu'ute m-te us-pyaat us-tut. Wa ugu tek-u zong-su cwadu u-hat wa dote u dak-u Suriya. E wa hog uzu eken Yahuda-ne zongte nomu wun nom-ut yo-to. Remu iya wa hyen wa dor u-dak m-mu, se wa aruk wa dor u-me Makidoniya.

⁴ Net-ut tun-to to shu'e wun, Sufata wa'-u Farus dugu Biriya, ur-kot u Aristakus ne u Sandunkus (net-tu Tasaronika), u Gayus (dugu Darbe), u Timoti, u Tikikus ne, u Tarofimus (net-tu Asiya).

⁵ E ba'ag it m-aruk, e estu it u Toruwa.

⁶ Da-u na tase Morog-du ur-Beredi du za m-Yis, It hen it yune dugu bo-u Firibi u-me u-hat. Da-u roog-mu ut-tan arke it te Toruwa it bit net-ut to i arkun kanda it nokon ukun. Se it shu'ut u Toruwa m-roog ut-ta'er.

Burus u-me bo-u Toruwa

⁷ U ho-du ur-takun du roog-mu ut-ta'er it morog remu it Mot ur-Beredi it bakuste u mar-m Wa-ko-yan. Se Burs hu nomu net-ne ut-him u tek-u m-gyup, remu zu wa o zong-su ur-aruk ur-is gas.

⁸ It morogte u kur-u dom. Kuna hitirra-su otte u-tat ur-do.

⁹ Da-u Burs ooge us-rem, eken zwar-e o shu'ut u dom pyam-yu u-kur na zu wa Yutikus, roog-mu kos wa. Da-u Burs ooge us-rem za ur-ma, roog-mu kost Yutikus har wa heen dugu u-kur u dom-u o, na kub wa ur-u.

¹⁰ Se Burs ciz u-dak wa kub wun. Wa zu, <<Ana naas jab da, wa o ur-fat!>>

¹¹ Se Burs mu u dom kur-u dom, wa Mot ut-Beredi, it re. Wa re shu u nomu un us-rem har is gus da-u o wa aruk.

¹² Se un nok i-zwar ne ur-fat ne, un nom ur-so sok.

Burus yunge dugu Toruwa m-ha u bo-u Miretus

¹³ Burs arukte m-ha bo-u Assu u fun-yu u-dak, kuna wa zongte uzu it bit wun. It hen it dor u-hat.

¹⁴ Da-u wa bite it u Assu, it kub wun u-hat it haan u bo-u Mitirin.

¹⁵ Tumsu dugu kun it re shu m-ha ne u-me u-hat. Is o m-gas it te u Gas-u Kiyos.* Tumsu da is gase it u ya Gas-u Samos.† Da tase it aruk m-ha u bo-u Miretus.

¹⁶ Burs ogu zuug wa za ur-cuz u bo-u Afisa da, remu gyer-u naasu u-da u dak-u Asiya. Wa ogu m-

* **20:15** Kiyos dak-u o m-gan m-sa. † **20:15** Samos dak-u o m-gan m-sa.

hō_r, wa cwang ūzu a-za nōme wa te Urusharima kanda hō_{-d}u Mōrog-du Fentikos.

Burus mōrogte ū nengen-tu mōrog-du a-doru bo-u Afisa-ne

¹⁷ Da-u hat-yu te bo-u Miretus Burus tōm na fagnu wa nengen-tu a-doru Yeso tu bo-u Afisa wa nōm ūs-rem ū e ne.

¹⁸ Da-u e haane ūdu ro se wa zu ūn, <<Nō hi-du war-nō, nō nak kō yan go-du ūr-yu de ūm nōme tun dūgu da-u ūm cwane ū dak-u Asiya.

¹⁹ Nō nak ūka ūm dorte Wa-ko-uyan Yeso ū yadu m-zeg ne, tūmsu ūm nōm ūs-kan ū remu ūt-net. Tūmsu nō nak ūzu ūm swaag ūr-kōb sok, remu Yahuda-ne i za dor da cwang e hōnsu me.

²⁰ Tūmsu ūm yakke za waru nō ūokon ū de segu nō da, ūm waru nō rem-su u-Ru tūmsu ūm is-u nō ū tēk-u ūr-ban tūmsu ū me ūt-bu ne.

²¹ Ūm nōngu Yahuda-ne ū i za-yahuda-ne da ūt-but ū mōttu ūt-byurūn ūdu u-Ru e yage ūt-ba'as, tūmsu e ya' jab ūdu Wa-ko-uyan Yeso.

²² <<Yar-u u-Ru kōsku me ūzu ūm dō'e ū Urusharima, sēdi ūm nak nōm-u de kwūm-du me ūkun da.

²³ Ko ba shu'ute ūzu Yar-u u-Ru ūgu waru me kō bo-u hē na dō'e tagu me ū kur-u m-tōk, tūmsu swadu ūr-kōb ū estu me ūkun.

²⁴ Sēdi me, ūm mutte fat-ur ri ūokon nōm-o da, abite me keru tasu nōm-u Wa-ko-uyan Yeso wa me ūt-nōm. Wa dak me ūm nōm dōnse-du Rem-su Rēmer ūzu Ru-o Wa-u-ūkur tūmsu ū nya-u u-Ru ne.

25 <<Um nongu no ut-but uka Ru-u otte ussa wa dor-ut jab-su ut-net. Sedi um nak u ya-o o m-vaste uzu no or-ut ri ne a-dor dote hyan-du me da tumsu.

26 Um ut-sa no nap uzu, wu hoge but-ut ri, tumsu wa mur za kab Yeso ba'as-ut ri to da.

27 Um zuug iya remu zu um wargu no nom-u Ru-u ut-sa u-beet.

28 Gwatun hi-ut no ur-zwar ne, u net-tu Yar-u u-Ru ya'u no ut-gwat ne. Reen shu u gwat-du a-doru Yeso i Ru-u kwumne u hi-ur wa tumsu u hyu-mu Wa'-u wa ne.

29 Um nak da-u um arke, net-tu nome kose-tu us-bi de haan. E ut-sa e horusse ban-du a-dor uka o-yu u-dak nomte ban-du ca.

30 Ko tek-u me no, eken do'e ur-yune e nom rem-su us-bi remu zu e naktun ut-net u haan udu e.

31 Remu iya, shu'utun us-zong ne, tas wakun u tek-u me no wa yage yadu jab udu Wa-ko-uyan Yeso, baksun u da-o uzu u-ho m-gyup ne uzu um nong us-hak us-tut um nongu no ut-him m-is ne u is-u ri tas no kab tokon kose-to da.

32 <<U da-o hen um yakku no u kom-tu u-Ru tumsu u rem-su nya-u wa u nom ur-kot u no ne, no ut-shu'ut ur-beb ne tumsu o ya' no ur-og ur-kot u i o net-tu u-Ru ne.

33 Um za cwan-tu shik ko cwu-ut wakun da.

34 No hi-du war-no, no nak uzu um nong pama-u hi-du war ri, remu um hotu hi-du war ri m-e u i o ur-kot u me ne.

35 U tek-u tun-to ut-beet tu um nome, Um nong to remu um kos-tu no uzu a in o ut-nom iya, inu keru segu kushin kushin ne. Tumsu in baksun u rem-su

Wa-ko-uyan Yeso ne su zuye, <In nom ur-so a net-tu nya in nomu in ut-sa, sedi ut-zeg m-nom ur-so a in nya ut-net nomu e ut-sa.> >>

³⁶ Da-u Burus tase ut-war inya, se wa ut-jwun wa nom us-toog u un ne beet.

³⁷ Se un beet un hu us-kan, un ham-ut Burus un hu pa-tu wun.

³⁸ Un naas jab sok remu rem-su wa nome uzu un zamnu hyan-du wun da tumsu, se un shu'u wun m-ha udu u-hat.

21

Nok-ur Burus m-ha u Urusharima

¹ Da-u it zu nengen-tu Afisa se ur-ho, se it to u-me u-hat m-ha u bo-u Kos,* u be-du hat-su eeste m-gyup. Da-u is gase it aruk m-ha u gi-yu Rods tumsu u be-du hat-su eeste. Tumsu dugu kun it aruk m-ha u bo-u Fatara.

² Da-u it kume hat-yu ha-mu dak-u Finikiya, it to m-ha ukun.

³ Da-u it hyanne dak-u Sayifurus,† it hut it tok o u kom ur-beer it, it aruk m-ha u dak-u Suriya. Se it ciz u bo-u Taya remu zu kuna hat-yu dote cust-u ut-cwu.

⁴ Da-u it te be-du a-dor-ne otte, it shu'ut ukun har m-roog ut-ta'er. Yar-u u-Ru wargu a-doru Yeso uzu net-to ya Burus ur-kob a wa do'e u Urusharima. Remu iya hen un zu a wa do'e da.

⁵ A da-u ur-yune it nome, it yune it hu m-ha. A-dor-ne beet i o ukun neta-ne u yaag-u un ne, e

* **21:1** Kos dak-u o m-gan m-sa. † **21:3** Sayifurus dak-o u o m-gan m-sa.

shu'u it m-ha dim-u u-bo, se it he ut-jwun ukun u
kit m-bu it nom us-toog.

⁶ It kowan zu oru wa se wa'aste. Se it to u-me u-
hat, se a-dor-ne i o ukun kowan aruk m-mu bu-u
wa.

⁷ Da-u it teye bo-u Taya it eeste u akun da se da
it tene bo-u Toremayis It vukus or-ut it ne, it ees
ukun u gyup-m mo udu e.

⁸ Da-u is gase it aruk m-pas u bo-u Kasariya, it to
u bu-u Firibus wa-warru Rem-su m-Remer. Wa o
tek-u net-ne ta'er i na dage remu e nom-tu u-pama
u a-dor-ne u Urusharima, it ciz udu ro.

⁹ Wa otte ya-ut-gwup nas i nome ut-gu da, e beet
kowan wur nomu Yar-u u-Ru zu wa war.

¹⁰ Da-u it nomu ut-ho ukun cashi, se wakun wa-
warru rem-su u-Ru haan dugu gas-u Yahudiya na
zu wa Agabus.

¹¹ Da-u Agabus haane udu it, se wa kub hap-
u Burus. Agabus gug hi-ur wa, kom-ut wa us-na
ne se wa zu, <<Nom-u Yar-u u-Ru zuye ya, <Iya o
Yahuda-ne i Urusharima dote guksu wu otte hap-
u inya, tumsu e yasu wa udu i za-yahuda-ne da.>
>>

¹² Da-u it hoge iya it u net-tu o kun ne ut-beet, it
kon Burus a wa do'e u Urusharima da.

¹³ Se Burus zu, <<Remu yan-o no otte ut-nom
inya? Re no otte us-kan u na-su me jab? Um
zongte u net-tu gug-ut me tumsu e ho me u
Urusharima remu zu um o nomu Wa-ko-uyan
Yeso ut-huuk.>>

¹⁴ Ba it kere parru wun da, se it ho us-ram it zu,
<<Yage Ru-u nom nom-u cite wa.>>

¹⁵ Da tase, it zong it do'e u Urusharima.

¹⁶ E_{ken} a-dor-ne dugu Kasariya e shu'u it, e huut it udu Manason wu it de ur-cuz udu wa, netu bo-u Sayifurus wa, wa o tek-u a-dor-ne i ur-takun.

Burus teeg Urusharima

¹⁷ Da-u it teene Urusharima, or-ut it ne gu it ut-kom ut-yur.

¹⁸ Da-u is gase Burus do'e u it ne udu Yakubu, nengen-tu a-doru Yeso ut-beet hen e o ukun.

¹⁹ Da-u Burus vuk-se un, se wa waru un ut-nom u-tat tu Ru-u nome u-me net-tu i za-yahuda-ne da dugu ank-m wa.

²⁰ Da-u e hoge iya, se e nomu u-Ru ut-vam, e zu Burus, <<Bo hyang ut-net ut-zongu u-tat e yaag jab-u tek-u me Yahuda-ne, tumsu un beet hen a shub-du dorru ut-bor tu Mosa ya it.

²¹ Na wargu Yahuda-ne a-dor, uzu bo o iis-u Yahuda-ne beet i o tek-u i za-yahuda-ne da, e yage dorru kose-ut wa-warru rem-su u-Ru Mosa, tumsu bo zu a un nomu yaag-u un ur-pes da, ko e nom uka in nomte ur-ma'in da.

²² ¿Yan-o in do'e ut-nom? Za u-sakna un do'e ut-hog uzu haagun.

²³ Remu iya se bo nom nom-u it waru bo. It otte net-ne nas u tek-u me it i nome estedu us-rem ur-beb ne udu u-Ru remu okon nom-o.

²⁴ Kabun net-ut tunto, tumsu jaasun hi-ut no ur-kot u un ne uka bor-ut zutte, tumsu no top nom-u e haatun udu toog, ko e ut-nom u-or. Ko kowan ut-nap uzu nom-u na o ut-war u un ne a nip-to da, tumsu e ut-nap uzu no hi-ur no, no o yu-du dorru ut-bor.

²⁵ U mottu i za-yahuda-ne da i ya jab, It ut-nengen u Urusharima, it nong us-rem u mottu

bor-tu e do'e ut-dor, tumsu it pangu un u-ran, it waru un uka it cinte us-rem. It panug uzu a un tu ap-mu na pane m-gir da, ko e tu hyu-mu u-bisa da, tumsu a un tu ap-mu bisa-u na myugre ur-gekes da. Tumsu it wargu un uzu a un nom m-o da.>>

²⁶ Da-u is gase, Burus kub net-ut to wa aruk unu e ne remu e nom-ut nomu Mosa waru un u mottu jaasu u-war u remu ut-huuk. Sin-se o estedu us-rem su un nome u-Ru ur-takun. Se wa to u me be-du ur-shu'ut du Wa-ko-uyan remu wa nom-ut donse-du ho-du u-zoru un, wato ho-du un de ho-du ut-bisa tu toog u remu kowan u tekun me un.

Na maaste Burus u me kur-u ut-kose

²⁷ Da-u ho-tu ut-ta'er ha m-ta, eken Yahuda-ne dugu Asiya e hyen Burus u-me be-du ur-shu'ut du Wa-ko-uyan. Se e yunse gwuz u-me morog-du ut-net. E maas wun.

²⁸ E ogu ut-jar uzu, <<No net-tu Isra-ne nomun ur-sege! Netu wa ya', wu o ut-riig kohene wa o pepru net-ut in, wa hosu net-ne dorru bor-ut in. Tumsu wa o warru rem-su m-zan mottu be-du ur-shu'ut du Wa-ko-uyan uno ne. Wa naaste be-du u-hen cwatun net-tu za-Yahuda-ne u-me Bu-u us-Toog.>>

²⁹ (E zuug iya remu zu e hyang Burus e Tarofimus, netu Afisa u-me u-bo, kabug uzu wa oog ur-kot u wun ne u-me be-du ur-shu'ut du Wa-ko-uyan.)

³⁰ Bo-u rukus, net-tu yunne m-som e maas Burus. E ruut wun u me be-du ur-shu'ut du Wa-ko-uyan, za rem na tage ut-is.

³¹ E o ut-sa e hō wun, se rem-su se haan udu yu-Yat-ya a-m-gag uzu Urusharima u-beet o tek-u gwuz sok.

³² Za rem se a-m-gag ne, u a-m-gag ne i-yate i Roma, e dō'e ukun za naas u-da. Da net-tu hyane a-m-gag i-yate se e yage gap-du Burus.

³³ Se yu-Yat-ya haan wa maas Burus, wa wu na gug wun u ho-su kwam-us yur. Da-u o yu-shu a-m-gag shitu wun uzu, <<¿Wana bō oye? Tumsu ¿yan-o bō nome?>>

³⁴ Morog-du ut-net o hen u pama-u gwuz unwa war su unwa war su wa. Remu tat-u gwuz, yu yat-ya gwa'ag hi-du rem-us se da. Se wa zu na huut Burus u bu-u a-m-gag.

³⁵ Da-u Burus tene be-du ut-jang se gwuz mang ur-yune, se da a-m-gag haane e kub wun u hi-du war un.

³⁶ Morog-du ut-net dor dim-u pama ut-jar uzu, <<Na hō wun! Na hō wun!>>

³⁷ Na o mottu ur-cwa u Burus ne u-me bu-u karma-ne se wa zu yu yat-ya karma-ne, <<¿Ko bō ut-ees um nom us-rem u bō ne?>>

Se yu yat-ya karma-ne zu wun, <<¿Bō nak ut-Girik rem-ur it?>>

³⁸ ¿Bō wa net-u Masar wu hatun wa yunus-du jab-su ut-net u da-u dim har wa kub net-ne ut-zongu ut-nas a hō-du net-ne u-me ur-dog da?>>

³⁹ Se Burus zu wun, <<A'o, me net-u Yahudiya wa'. Tumsu net-u bō-u yat-o o, wa Tarsus u dak-u Kirikiya. Remu iya um us-kon yagu me um nomu net-ut tun-to us-rem.>>

⁴⁰ Se wa yagu wun. Burus ees u be-du na jange, wa jakus u-kom u morog-du ut-net e hō us-ram. Se

e ho us-ram tek, se wa nomu un us-rem u rem-du
ut-Ibraniya.

22

¹ Burus zu, <<Or-ut ri, ut-nengen ne, eren nomu
um de waru no u da-o, um ut-sa um shasu i o ketu
me us-rem.>>

² Da-u un hoge u nong us-rem u rem-du ut-
Ibraniya, se un ho us-ram.

Se wa zu:

³ Me netu Yahudiya wa, na mak-ut me u Tarsus,
u dak-u Kirikiya, sedi ane a um nente. Um nong
u-makaranta u makaranta-u Gamariyer, wuna is-
u me ko-uyan u mottu bor-tu i mate uso-ut in. Um
otte cwan-tu dorru u-Ru uka kowan u tek-u me no
otte ut-nom.

⁴ De wute um yaag net-ne i ya jab ur-kob u da-u
dim-u fun-u ya yu net-tu foge fun-yu kose-ut Yeso.
Um hoog un, um wu na gug ut-net campa-ne u
neta-ne beet, um wu un u kur-u m-tok.

⁵ Wa-Toog yu-Yat-ya u i shu ut-net ne beet e nak
tumsu e kere ut-war uka nomte. Dugu-du un de
um kubte ut-ran m-ha udu or-ut it ne Yahuda-ne
u-me Dimaku. Um dege ukun um maaste a-doru
fun-u ya, um hatun un u Urusharima remu na
yu'ut un ur-kob.

⁶ <<Um o tek-u ur-nok, um haag m-te Dimaku,
ur-ho u tek se m-zun dugu dom u-ru mo gurus me.

⁷ Se um he'e u-dak, um hog yakun cwar-ya yu o
zu me, <Shawuru, Shawuru, remu yan-o bo otte
yadu me ur-kob?>

⁸ <<Um shus uzu, <Wana bo oye, yu-Yat-ya?>

<<Se wa zu me, <Me wa Yeso wu Nazara wu bo
o yadu ur-kob.>

⁹ Net-tu o ur-kot u me ne, e hyang m-zun, sedi e hok cwar-yu o us-rem u me ne da.

¹⁰ <<Se um shit, um zu, <¿Wa-ko-uyan, yan-o um de ut-nom?>

<<Se wa zu, <Yune bo cwa u Dimaku, kuna na dote waru bo nom-u bo de ut-nom.>

¹¹ Remu myak-du zunum-mo is-u ri poos, se i it u e ne oye e nuk me m-cwa u Dimaku.

¹² <<Kuna yakun campa-ya wu na zuye Hananiya haan udu ri. Wa doru u-Ru wa sok, tumsu wa dor bor-ut in Yahuda-ne. Yahuda-ne beet i o ur-yu u Dimaku e wur nom-ut tu wa nome.

¹³ Wa haan wa zu me, <Oru ri Shawuru, bo keru kwum-du m-hyan.> Za rem is-u ri upus, um hyen wun.

¹⁴ <<Se wa zu, <Ru-u mate uso-ut uso-ut in, wa ut-sa bo nap nom-u wa ut-sa, bo hyan Wa Jab-u So-o uno, tumsu bo hog rem-us ro.

¹⁵ Bo de shu'utu wa-warru rem-us ro udu ut-net ut-beet remu nom-u bo hyane tumsu bo hog.

¹⁶ ¿U da-o yan-o bo o ut-este? Yune, yage um nomu bo ut-yubusse m-bu, um nom us-toog udu Wa-ko-uyan Yeso, kon u-Ru wa nomu bo ho-du ba'as-ut ro.>

¹⁷ <<Da-u um mune u Urusharima, um ogu us-toog u-me Bu-u us-toog, um nom m-hyan.

¹⁸ U tek-u hyanu-m mo hen, um hyang Yeso. Wa zu me, <Nenge bo yune bo yage Urusharima m-hor m-hor, remu zu un za ut-ees u nom-u bo ware e u me.>

¹⁹ <<Se um zu, <Wa-ko-uyan ko un, un nak uzu um haag u ko-uyan Kur-u ut-Kose o um gak i ya jab-u bo ne, tumsu um gapurte un.

²⁰ Tumsu da-u na hoye Istifanus wa-warru rem-
us ro, me hi-du war ri um yaag ur-beb u nomu na
nome u-beet, har um o e'-du cwu-tu i ho wun ne.>

²¹ <<Se Wa-ko-uyan zu me, <Yune bo nok, me
tomu bo m-ra udu i za-yahuda-ne da.> >>

Burus net-u dak-u Roma

²² Ban-du ut-net e o erru Burus se da-u wa zu Ru-
u tomog wa udu i za-yahuda-ne da. Se e nom ut-
jar e zu, <<Na ho wun! Wa kamug na yagu wa ur-
fat da!>> E zuug iya remu zu e kabug uzu Ru-u za
gwu-du wakun da se Yahuda-ne.

²³ Se un hu pama ut-jar, un hu gwun-du kus-tu
ut-hobgu un, tumsu un hu as-du m-hyurug m-mya
u kose uzu un hok us-ryab sok.

²⁴ Remu iya se yu-shu a-m-gag ne zu na huut
wun u bu-u a-m-gag ne. Na zwutur wun us-ryap
remu un kum-ut nap-mu nom-u wute net-tu nom-
tu wun ut-jar.

²⁵ Da-u un gugse wun remu e nom-tu wun us-
ryap, se Burus zu yu-shu a-m-gag yu Roma wu o
ees u dapus wun, <<Gwatun nom-u uno ur-zwar
ne, no do'e pas-du nom-u bor-tu zuye a no zwutru
me net-u bo-u Roma, wuna na bite u tokon ba'as-to
udu wa da.>>

²⁶ Da-u yu-shu karma-ne hoge iya, se wa do'e
udu yu-Yat-ya wa zu, <<Yan-o bo ut-sa ut-nom?
Net unwa wa Roma wa, um kabug uzu bo ut-wa
it nomu wun us-ryap da.>>

²⁷ Da-u o yu-Yat-ya haane wa zu Burus, <<Waru
me ut-nip, bo netu Roma wa?>>

Se Burus zu, <<U.>>

²⁸ Se yu-Yat-ya a-m-gag ne zu, <<Me, se da um
tope shik u-tat kanda um shu'ute wa Roma.>>

Burus zu, <<Sedi me net-u Roma na ma-tu me.>>

²⁹ Da-u karma o mottu heese zwutru Burus tumsu e shit wun nom-u wa nome. Da-u e hoge nomu Burus ware, e yagu wun za rem. Ko yu-Yat-ya u hi-ur wa, wa nak uzu Burus netu Roma wa, se wa hog u-gyer remu wa wa'ag karma-ne gug kom-ut Burus.

Na haatun Burus u kenu Morog-du ut-Nengen

³⁰ Da-u is gase yu-Yat-ya a-m-gag ut-sa wa nap ko yan-o wute Yahuda-ne maaste Burus. Se wa zu karma-ne e ustun Burus. Wa zu a-toog i-yate u morog-du ut-net e kargun. Se wa haatun Burus u shu ut-net.

23

¹ Burus saku Morog-du ut-Nengen is, se wa zu, <<Or-ut ri, yu-ur ri du um nome u tek-u yadu Ru-u in m-zeg, tumsu um nak okon nom-o um nome u um nape uzu o zaru so-o da.>>

² Da-u Hananiya yu-Yat-ya a-Toog-ne hoge nomu Burus ware, se wu i o ees u dapus Burus e gap wa u-nu.

³ Burus zu un, <<Ru-u de ya bo ur-kob bo wa hamu ur-no! Bo shu'ute ukun bo o kwupu me us-rem su u-bor, tumsu bo ya u gap-du me, nom-u bor-tu hose.>>

⁴ I o ees ukun e zu Burus, <<Bo yu-Yat-ya a-Toog u-Ru wa bo de ut-pyap?>>

⁵ Burus shus wa zu, <<Or-ut ri ne, um nak ko yu-shu a-toog-ne ya da. Na panug uzu a-bo pyap yu-shu ut-net da.>>

⁶ Da-u Burus nape uzu net-tu o ukun eken Saduki-ne e tumsu u eken Farisa-ne, se wa yuns

u-cwar wa zu, <<Or-ut ri, me wa u Farisa wa um oye yadu Farisa-ne. No o kwupu me us-rem remu zu um wa'ag jab-u yune-du marimari-ne.>>

⁷ Da-u u ware iya, se nan-i yune u tek-u Saduki-ne e Farisa-ne, har morog-du ut-net mot u-yur.

⁸ Remu zu Saduki-ne zuug yune-du marimari-ne zarra, tumsu a-tom u-Ru zarra ko ut-yar da sedi Farisa-ne yaag jab-u nom-ut to ut-beet.

⁹ Se gwuz yune ukun, eken u tek-u a-kose-tu bor-ut Farisa-ne yune ur-ees e nong inan sok, uzu, <<It, it hyang nom-ut yo-to tu net uno nome da. Jiya okon yar-o nomu wun us-rem ko wa-tom u-Ru.>>

¹⁰ Gwuz nom u-tat, se yu-Yat-ya a-m-gag ne hog u-gyer tasu na nom Burus ut-kik ut-kik. Se wa zu a-m-gag ne e okon Burus ur-beb, e huut wa u bu-u a-m-gag ne.

¹¹ Da-u gyup-mu nome, Burus nom m-hyan se wa hyen Wa-ko-uyan Yeso haan u kit-u Burus wa zu, <<Nom beb-du jab, uka bo nomte but-ut ri u Urusharima, iya hen bo dote but-ut ri u Roma.>>

Na zongte ho-du Burus

¹² Da-u is gase, Yahuda-ne zongte e hoot Burus. E eeste us-rem uzu e za u-re ko e u-swa okon da se e hoog Burus.

¹³ Net-tu zonge nom-u yo-o uno e zek net-ne ut-shik ut-yur.

¹⁴ Se e do'e udu i-Yate a-Toog u i shu ut-nengen ne. E zu, <<It nong tond-us yatse uzu it za re-du okon da se it hoog Burus.

¹⁵ Remu iya no Morog-du ut-Nengen u tu-shu ut-net ne zuun yu-Yat-ya karma-ne i Roma no kon wa na haatun no wun. Waru yu-Yat-ya karma-ne uzu

nō ut-sa nō sur m-gwat rem-us ro ur-zwar nē, it hen it zongtē hō-du wun kanda wa teen.>>

¹⁶ Da-u wa'-u hūno-u Burus nēta hoge nōmū un zonge ut-nōm, sē wa to u bu-u a-m-gag nē wa warū Burus.

¹⁷ Burus hen wa fog wakun u tēk-u tū-shū karma-nē i Roma. Wa zū, <<Hutū zwarū unwa udu yū-Yat-ya karma-nē, wa otte nōm-u wa de warū wa.>>

¹⁸ Yū-shū karma-yū Roma kūb i-zwar wa huūt wun udu yū-Yat-ya karma-nē.

Yū-shū karma-nē i Roma zū, <<Burus wa-m-tok, wa kone um haatun zwarū unwa udu ró, remū zū wa otte nōm-u wa de warū bō.>>

¹⁹ Yū yat-ya ship kom-u i-zwar, wa nuk wun u-kit, wa shit wun wa u-gan, <<¿Yan-ō bō de warū me?>>

²⁰ Wa zwar zū, <<Tū-shū Yahuda-nē zongtē e kon bō, bō huūt Burus udu Morog-du ut-Nengen u-sot. Un de ut-zū un ut-sa un sur m-gwat rem-us wa ur-zwar nē.

²¹ Sedi a-bō ees da, remū un zek net-nē ut-shik ut-yur, tumsū un ut-sa un hō wun, un nong us-tond uzu un za u-rē kō swa-u okon da sē un hoog wun. U da-ō hen un taaste ut-zong, bō wa un o ut-este.>>

²² Sē yū-Yat-ya nuk wun ut-tō wa zū, <<A-bō warū wakun uzu bō wargū mē rem-us sin-sē da.>> Sē wa zū wa, wa mu.

Na tok Burus udu Wa u-dak Ferik

²³ Da-u o yū-Yat-ya karma-nē fog tū-shū karma-nē i Roma yur wa zū, <<Zongon remū zū nō de hamū Kasariya u ya-ō kwam-sū us-jwuūr sū m-gyup,

ur-kot ŭ karma-ne ŭt-kok ŭt-yur, ŭ karma-ne ŭt-shik ŭt-tut ŭ op a sak-du jwak, tumsu ŭ a-m-gag ne ŭt-kok ŭt-yur a m-dum ne ŭs-sap.

²⁴ Nokon no kwumun jwaak i Burus dote ur-da. Se no huut wun udu Wa-u-dak Ferik m-yar.>>

²⁵ Yu-Yat-ya a-m-gag ne pun u-ran:

²⁶ Dugu-du Kawudikiya Risiyas, m-ha udu Wa-u-dak Ferik.

Um o ŭs-vuk.

²⁷ Yahuda-ne ugu maaste campa-u inya, e ut-sa ho-du wa, se um nom m-hor ŭ a-m-gagu ri rwumun wun, remu zu um m-hyan uzu u o dugu Roma.

²⁸ Ba shu'ute uzu um ut-sa um nap nom-u wa nome ŭ un otte rem-us ro, se um huut wun ŭ be-du Morog-du ut-Nengen.

²⁹ Tumsu um hok un ŭs-rem uzu u o pas-du bor-ut un, sedi nom-u na zu wa nomog korge na gag wa ko na ho wa da.

³⁰ Da-ŭ wakun waru me nom-u un zonge nomu campa-u inya, de wute za rem um tokton wa udu ro. Um zuug i hatun rem-us ro e warru bo nom-tu wa nome.

³¹ Remu iya o Karma-ne kubte Burus uka na wartu e, un huut wun ŭ bo-u Antifatiris m-gyup.

³² Da-ŭ is gase, Karma-ne a da-du jwake aruk ŭ Burus ne m-ha Kasariya. Sedi Karma-ne i o ha-mu ŭs-na ŭ a ŭs-sap ne nok m-mu ŭ bu-ŭ Karma-ne.

³³ Da a-m-gag a dadu jwak teye Kasariya, se e yasu Wa-u-dak u-ran tumsu e yagu Burus ŭ kom-ut ro.

³⁴ Da-ŭ wa u-dak karunte nom-ŭ na panne, se wa shit Burus dugu gur-ŭ he wa oone. Da-ŭ wa hoge uzu dugu Kirikiya o,

³⁵ se wa zu, <<Me hogu rem-ŭs ró, da-ŭ i hutu rem-ŭs ro haane.>> Se Wa-u-dak zu karma-ne do'e e' wun ŭ-me bu-ŭ Here Faruk.

24

Yahuda-ne huute rem-ŭs Burus ŭdu Wa-u-dak

¹ Da-ŭ roog-mu ŭt-tan arke, se yu-Yat-ya a-toog Hananiya, yage Urusharima m-ha ŭ Kasariya ŭ tokon nengen-tu Yahuda-ne ŭ wa nap-mu ŭt-bor wu na zuye Taturus. Kuna war-tu Wa-u-dak nom-tu Burus nome tu za so-to da.

² Wa-u-dak zu na cwatun Burus, se Taturus heese ke-tu Burus ŭs-rem ŭdu Wa-u-dak. Wa zu, <<Wa-u-dak, hak-su bo ooge ur-faruk ŭdu it, it nong shu'ut-du m-yar, remu zu ver-su nom-tu re-ŭ shu ŭ bo hatun, wa'ag dak-u uno re-ut shu.

³ Remu iya Wa-u-dak, it nong ŭt-vam ŭdu ró Ferik remu nom-tu bo nomu it beet.

⁴ Ŭ remu gyer-ŭ na-su bo u-da, um o kon-ŭs ró bo ya' me u-da cashi, gag jab bo er nom-ŭ um de waru bo.

⁵ <<Net unwa gugudi ŭ nomog wa u-tát, wa o hatun yunus-du ŭs-jab ko hene ŭ dak-ŭ Yahuda-ne u-beet, tumsu wuna o yu yat-ya Nazara-ne, wato a-doru Yeso.

⁶⁻⁷ Wa ŭt-sa wa muut be-du ur-shu'ut du Wa-ko-uyan it za u-hen, se it maas wun.*

* **24:6-7** Tokon Ran-tu ŭt-ut to wa'ag fe-yu u-ta'er ŭ-me 7 It ogu wa'ag jab it kwupu wun ŭs-rem ŭka bor-ut it zutte, se yu-Yat-ya karma-ne Risiya haan wa onk wun ur-beb dugu kom-ut it.

⁸ A-bō shite̐ camp-a-u inya, bō hogu to-ŭ ro nom-ut to ut-beet ũka it war-tu bō to.>>

⁹ Yahuda-ne ees, e zu iya o nom-ut to otte.

Rem-ŭs Burus ŭ kenu Ferik

¹⁰ Da-ŭ Wa-u-dak ya wun u-da wa nom ŭs-rem, se Burus zu, <<Um de haatun hi-du war ri ŭ tek-ŭ ŭr-so, um nak bō tumbte̐ bō o kwup-du ŭs-rem ŭ-me net-ut tun-to.

¹¹ A nō gwate ŭr-zwar ne, nō ut-nap ŭzu, zek m-roog op-ut yur da, da um do'e ŭ Urusharima um nom-tu ut-huuk.

¹² I hatun rem-ŭs ri ne, e tamug hog-du it ŭ wakun inan da, ko yunsu jab-su ut-net ŭ-me be-du ŭr-shu'ut du Wa-ko-uyan da, ko Kur-tu ut-Kose ko ŭ me u-bō da.

¹³ Nom-ut tun-to tu e o waru bō, e za keru ŭr-wuun e war ŭzu nip-tu to da.

¹⁴ Nom u-gan o um eese ŭ o ne, o o ŭzu um dor u-Ru ŭ ŭso-tu ŭso-ut in nomte ut-huuk. Nong hon-hon um dor fun-yu Yeso is-ŭ it (Tu-shu Yahuda-ne zu fun-u ya zatte ut-nip da). Tumsu um o ya-du jab-ŭ nom-tu Mosa ŭ eken a-warru rem-su u-Ru ne pane.

¹⁵ Um oog wa'ag jab ŭdu u-Ru, ũka armo ne nomte ko e, ŭzu na de yunsu marimari-ne, a-jab-ŭs so-se ne ŭ a-za-jab-ŭs yo-se ne beet.

¹⁶ De wute um otte wa'ag jab-ŭ ho-ur re, ko mune um nom nom-ŭ Ru-ŭ ut-sa tumsu nom-ŭ net-tu ut-sa.

¹⁷ <<Da-ŭ hak-su arke u-tát, se um muun ŭ Urusharima ŭ remu um hattun ŭr-sege ŭdu net-ut it i o cwan-tu ŭr-sege, tumsu um o nom-du toog ŭdu u-Ru.

18 Ŭm o tek-ŭ ŭt-nom inya, se eken Yahuda-ne bit me ŭ be-du ŭr-shu'ut du Wa-ko-uyan, ŭm ta'aste jasŭ hi-ŭr ri remŭ ŭt-huuk ŭka bor-ut zutte. Tumsŭ morog-du ŭt-net za ŭr-kot ŭ me ne da, tumsŭ yunus-du ŭs-jab zarra ko gwuz.

19 Sedi eken Yahuda-ne oro i dugŭ dak-ŭ Asiya i o ukun. Kamug ŭzu e o ŭ ane e hattun rem-us ri ŭdu ró, abite e hyanug ŭka ŭzu ŭm nong nom-ŭ kame da.

20 Ko net-ut tun-to e war ba'as-tŭ e bite me ŭ to ne da-ŭ ŭm ese ŭ-me Morog-du ŭt-Nengen,

21 Sedi jiya rem-su ŭm nome, da-ŭ ŭm jakse ucwar ŭm zu, <No o kwupu me ŭs-rem ŭ ya-o remŭ zu ŭm yaag jab ŭzu Ru-ŭ de yunsu net-ne beet i mare dugŭ marimari-ne.> >>

22 Ferik wa u-dak nupuste nom-ut to ŭt-beet ŭ mot-ut Yeso, se wa zu un, <<Da-ŭ yu-Yat-ya Karma-ne Risiya teene, da-ŭ o ŭm de kwupu no ŭs-rem.>>

23 Ferik zu yu-Yat-ya a-m-gagu Roma wa e' Burus, sedi a wa ekse wun u-tát da, tumsŭ a wa hoos huub-ut wa ŭr-haan ŭdu wa remŭ e gwat wun da.

24 Da-ŭ roge cashi, Ferik e neta wa Durusira wa Yahuda e mun Kasariya. Se wa tom na hatun Burus wa hog rem-su mottu yadu jab-ŭ Yeso Kiristi.

25 Da-ŭ o Burus heese ŭs-rem ŭ mottu jab-ŭ so-o. Tumsŭ wa wur ŭka net dote re-du beb-du cwan-tu u-war. Burus nom ŭs-rem ŭzu da-ŭ oon ŭ da-ŭ Ru-ŭ de kwupu net-ne ŭs-rem. Da-ŭ Ferik hoge rem-us se, se gŷer-ŭ maas wa. Se wa zu Burus, <<Ŭm kwumug nom-ŭ ŭm ŭt-sa ŭm hog ŭ da-o. A ŭm kume u-da me ŭt-swur m-fag bo, bo haan.>>

26 Ferik zuug iya remŭ zu wa o m-hyan ŭka zu Burus ŭ ya wun shik, wun hu pama-ŭ fag-du wun

ko-uyan da, Burus hu hen m-ha udu wun un o ur-wa'as, sedi wa yaag Ferik okon da, Ferik hen wa gugum zu du Karma-ne rest wun.

²⁷ Da hak-su us-yur arke, se Fokiyus Festus shu'ut Wa-u-dak u porar Ferik. Ferik hen remu zu wa ut-sa u net-tu Yahuda e cwan wa sok, se wa gugum restun Burus dugu bu-u m-tok.

25

Burus huute us-rem udu Sisar

¹ Da-u Festus ooge ur-faruk du Wa-u-dak, se wa teen u bo-u Kasariya, da-u ho-tu ut-tut arke wa yune dugu Kasariya wa do'e u Urusharima.

² I-Yate a-toog-ne u tu-shu Yahuda-ne e waru Wa-u-dak Festus nom-tu Burus nome tu yo-to.

³ E kon Festus uzu wa zu karma-ne e muut Burus u Urusharima. E cwang uzu wa nong iya, remu e ho-ut wun u dom-u u-fun.

⁴ Festus shus wa zu, <<Na shipus Burus u Kasariya, me hi-du war ri um de m-ha ukun za m-tumb.

⁵ Remu iya yage i-yate no doron me, abite netu wa otte tokon ba'as-to se un war.>>

⁶ Da-u Wa-u-dak Festus uka m-roog ut-eer ko ut-op u Urusharima, se wa mu u Kasariya. Da-u is gasa se wa shu'ut u pora-du ur-faruk wa. Se wa zu karma-ne cwatun Burus u-me remu wa kwup-tu wa us-rem.

⁷ Da-u Burus teene, Yahuda-ne i haane dugu Urusharima e yune e guns wun. E ogu warru remus yo-se u-tat u Burus, su un za kere ut-kose uzu rem-su un ketu Burus nip-to da.

⁸ Burus hen wa ruut hi-ur wa. Wa zu, <<Me um pakus bor-ut Yahuda-ne da, tumsu um nongu be-du ur-shu'ut du Wa-ko-uyan, ko Kaisar ut-ba'as da ko cashi.>>

⁹ Sedi Festus ut-sa wa mangu tu-shu Yahuda-ne jab se wa shit Burus uzu, <<¿Ko bo ut-ees bo do'e u Urusharima bo hog nom-u net-ut to do'e ut-war u remu ro u kenu ri?>>

¹⁰ Burus zu, <<Um o ees kenu be-du kwup-du us-rem u Kaisar, ane kumte na kwupu me us-rem. Bo nupuste us-beet, um nongu Yahuda-ne tokon ba'as-to da.

¹¹ Abite me wa ut-ba'as wa, har uzu um nong ut-ba'as, um za som-du ur-ho da. A shu'ute rem-su um ware uzu bise un nome, wakun korge hen wa yasu me u kom-ut un da. Tumsu um de nok-tu us-rem m-ha du Kaisar!>>

¹² Da-u Festus tase us-rem u a-yadu wa us-rem ne u-pada ne, se wa zu, <<To bo konog na huut rem-us sin-se u kenu Kaisar, du Sisar hen de bo dote m-ha.>>

Burus u Kenu Agarifa u Banis ne

¹³ A rooge cashi, Agarifa faruk teen Kasariya e yu-faya wa ya-i-gwup na zu wa Banis. E hagun remu e vukuste Festus remu cwa-ur wa u faruk-du Wa-u-dak.

¹⁴ Ba shu'ute uzu, un ut-tumb ukun, se Festus haatun rem-us Burus udu Faruk. Festus zu, <<Wakun net wa oro u-me bu-u m-tok wu Ferik yage u da-u wa ooge Wa-u-dak.

15 Da-u um ooge Urusharima i-yate a-toog u nengen-tu Yahuda-ne e hattun me rem-su net unwa, e kon me um kwupu wun rem-su ur-ho.

16 <<Sedi um waru un uzu Roma-ne kwup-tu wa ut-ba'as us-rem da, se na haatun wa u kenu i haatun rem-us ro, tumsu na ya wa u-da wa ruut hi-ur wa dugu-du i haatun rem-us wa.

17 Da-u un haane u me ne ane, um naaste u-da da, da-u is gase um shu'ut u dom-u pora-du kwup-du us-rem, um zu na hatun netu wa.

18 Da-u i hatun rem-us ro yune, e hattun rem-us ro u nom-u um oogu wa'ag jab un ut-haatun da.

19 Remu iya, un hu inan u tokon kose-to tu eken Yahuda-ne yete jab tumsu eken yaag jab da. Un o inan u remu yakun campa-ya wu na foge Yeso, wu mare, sedi Burus yu un o ketu us-rem, wa hu uzu, <Yeso o ur-fat.>

20 Me hen um nak uka um dote u nom-du rem-us sin-se da. Se um shit Burus ko wa ut-ha u Urusharima u remu na kwup-tu wa us-rem ukun u mot-tu rem-us sin-se.

21 Da-u Burus sa'e uzu faruk-u yat-wa Sisar wa de kwupu wun us-rem, se um zu na e' wun m-ha da-u um de tom-du wun udu Kaisar.>>

22 Se Agarifa Faruk zu Festus, <<Ko me um cwang um er campa inya u hi-du war ri.>>

Festus Wa-u-dak zu, <<Bo hogu wun hen u-sot.>>

23 Da-u is gase se Agarifa Faruk e Banis e wu cwu-tu ur-faruk e to u-me ut-net, un haan u i-yate karma-ne u tu-shu u-bo ne. Se Festus zu na cwatun Burus.

²⁴ Se Festus zu, <<Agarifa Faruk, u net-tu o ane ut-beet, netu wa ya' wu Yahuda-ne hatun me rem-us wa u Urusharima, u ana ne, har e zu kamug na yage wa ur-fat da.

²⁵ Sedi me um hyag u nong okon u kore na ho wun da. Remu uzu wuna zuye na haatun rem-us se udu yu-Yat-ya yu Sisar, um zu hen me tomtun wun.

²⁶ Sedi um zatte okon nom-o um de panu yu-Yat-ya yu Roma u mottu sin-se rem-us se da. De wute um hatun wun udu no tumsu udu ro Agarifa Faruk no er nom-u wa de ut-war. A in nome wun ut-shut jiya me ut-kwum nomu um de ut-pan.

²⁷ U hyanum ri rag-mo a um tome wu o tage udu Sisar u Roma za na war ba'as-tu wa nome da.>>

26

Burus rutte hi-ur wa udu Agarifa Faruk

¹ 29 A tase Agarifa zu Burus, <<Na yaag bo u-da bo jaas hi-du war ro.>> Se Burus jakus u-kom, wa heese us-rem:

² <<Faruk Agarifa, iya o hen um hok ur-zwar u shu'ute uzu du ro de um dote taasu hi-du war ri u remu rem-su Yahuda-ne ke-tu me.

³ Um nong ur-so sok remu zu bo net wa wu nape ur-ma it du Yahuda-ne ur-beet u nom-tu e nomte inan u to. Remu iya um o kon-us ro bo gag jab bo er rem-us ri.

⁴ <<Yahuda-ne beet e nak yu-du um nome u fa-ur ri, dugu dak-u na mutte me tumsu u haan u Urusharima.

⁵ Un nak me m-tumb ne, har a un haane unu keru waru no uzu me wa Farisa wa tumsu um dor ur-ma'it ur-zwar ne, uka eken Farisa-ne nom-te.

⁶ Me ya u da-o u ees u kenu no u kwup-tu me us-rem, remu zu um wa'ag jab-u estedu us-rem su Ru-u nome i mate uso-ut in.

⁷ Estedu us-rem de, ko-du ut-rem op-ut yur wute jab e hyan o shuug, de wute e otte dorru u-Ru u-ho m-gyup ne. Agarifa Faruk remu zu um wa'ag jab-u estedu rem-us se de wute Yahuda-ne otte ke-tu me us-rem.

⁸ ¿Ya wute no otte m-hyan uzu za ut-nome Ru-u yuns net-u mare ur-fat da?

⁹ <<Me hi-du war ri, u da-u dim um nom nom-tu de hosu re-u shu rem-us Yeso wa-Nazara.

¹⁰ Nom-u um nome o hen u Urusharima, har um kum ur-beb dugu i-yate a-toog remu um wu'ut a-doru Yeso u-me bu-u m-tok. Da-u Yahuda-ne e ut-sa ho-du a-doru Yeso ne, um yaag ur-beb ko me uzu na ho un.

¹¹ Um dorog u-so u-tat Kur-tu ut-Kose un u yadu un ur-kob tumsu um ton un jurum dim-ur Yeso. Remu zu um o hog-du ryab-us un sok, se um ha dorru ut-bo tu tokon dak-to um o yadu un ur-kob.

¹² <<Yu-Yat-ya a-Toog u Urusharima yaag me ur-beb tumsu wa tom me um masun a-dor i o ukun. Dekun ho-de, um o tek-u m-ha u bo-u Dimaku um nom-ut iya.

¹³ Faruk, u tek-u u-ho, se um hen mokon zun-mo mu zege zun-mu ur-ho, mo mokon dugu dom-u uru, mo gurus me u huub-tu m-ha ri ne beet.

¹⁴ It beet it he u-dak, kuna um hogte yakun cwar-ya ya zu me u rem-du ut-Ibraniya-ne, <Shawuru,

Shawuru, ȷremu yan-o bo otte yadu me ur-kob? Bo o Yadu hi-du war ro ur-kob u bo otte gug-mu me.>

¹⁵ <<Se um zu, <ȷWana bo oye yu-Yat-ya?>

<<Kuna Wa-ko-uyan zutte me, <Me wa Yeso wu bo o yadu ur-kob.

¹⁶ Yune ur-ees. Um haagun udu ro remu um war-tu bo uzu um dak bo, bo shu'ut tok-u ri, tumsu bo war nom-tu bo hyane udu ri, u nom-tu um de kosu bo ane u-shu.

¹⁷ Me ukru bo dugu net-ut ro, u i za-yahuda-ne da, i u um de tom-du bo udu e.

¹⁸ Bo de upse e is, e byurun dugu u-cwum u haan m-zun, dugu faruk-ur faruk-u nom us-te, m-ha udu u-Ru. Remu iya o e dote kwum-du has-du ut-ba'as, tumsu un kum ur-og ur-kot u i o shu'ut be-du u-hen i ya jab udu ri.>

¹⁹ <<Agarifa Faruk, remu iya um dorog nom-u Wa-ko-uyan Yeso waru me um nom u-beet, da-u wa nomu us-rem dugu dom u-ru.

²⁰ Um heeste nom-du ut-but udu Yahuda-ne beet u Dimaku. Tumsu um nomu Yahuda-ne ut-but u Urusharima m-ha gur-u Yahudiya u-beet, tumsu um nong ut-but udu i za-yahuda-ne da uzu un byurun dugu yu-du ut-ba'as, e muut jab-us e udu u-Ru, un nom nom-tu de ut-kose uzu un yakke ut-ba'as.

²¹ De wute Yahuda-ne maaste me u me be-du ur-shu'ut du Wa-ko-uyan, un otte sa-u ho-du me.

²² Sedi um kwung sege-du u-Ru u haan u da-o, de wute um otte ane um o waru wu rek-wa u wu yat-wa ne u kowan u hog. Okon-o um o ut-war u wakun yage za nap da, sedi nom-tu a-warru rem-su u-Ru ne u Mosa ne ware uzu na ut-nom to.

23 Un panug uzu, Kiristi de swadu ur-kob tumsu wa mar. Tumsu un panug uzu wa de shu'utu net ur-takun wu de heese ur-yune dugu marimari-ne remu wa hattun zun-mu u-ukur udu ut-net ut-beet, Yahuda-ne u i za-yahuda-ne da.>>

24 Burus o tek-u ruutu hi-ur wa, se Festus jakus u-cwar ur-beb ne wa zu, <<Burus bo o u-dak, nap-mu nome bo u-tat mo dakus-tu bo!>>

25 Burus zu, <<Wa-u-dak wa um oye da Festus. Nip-to um o ut-war jab gan.

26 Faruk-u hi-ur wa, wa nak, de wute um otte nomu wun us-rem za u-gyer. Um eeste uzu hen u nak nom-ut tun-to ut-beet, remu zu yasa-mo na nome to da.

27 Agarifa Faruk, bo yaag jab-u a-warru rem-su u-Ru ne? Um nak uzu bo yaag jab.>>

28 Se Agarifa zu Burus, <<A-bo dorog uka zu u tek-u nom-ut tunto cashi tu bo ware u da-o to bo dote rak-su me um shu'ut wa-doru Yeso Kiristi da!>>

29 Burus zu, <<Ko u-da cashi, ko u-tat, Toog-us ri se udu u-Ru, u bo u net-ut tun-to i o hog-du me u ya-o e shu'ut uka um otte, sedi za uka wa m-tok uka um otte da.>>

30 Se Agarifa Faruk yune, u Festus Wa-u-dak, u Banis kowa u tokon net-to ne i o ukun.

31 Da-u un ruye dugu kur-u kwup-du us-rem, un zu, <<Net unwa nong nomu kore na gag wa ko na ho wa da.>>

32 Se Agarifa zu Festus, <<Uzu net unwa huute rem-us sin-se udu Kaisar da, it za res-tu wun.>>

27

*Burus cwaag u-hat
m-ha u Roma*

¹ Da-u Wa-u-dak zonge uzu da-u nong aruk-ur it, it to u-me u-hat m-ha dak-u Itariya, se un yasu Burus udu yakun karma-ya yu Roma-ne wu na zuye Juriyos, yu-shu karma-ne wu o tek-u <<Morog-du Karma Sisar ne.>>

² Da-u it cwa u-me u-hat yu bo-u Adimiritiyum, yu o zong-su ha-mu tokon bo-to tu dapus Asiya, it heese m-ha. Wakun net wa oro wu rwune dugu Tasaronika u dak-u Makidoniya. Dim-ur wa Aristakus net-u tumsu wa dorog it.

³ Da-u is gase it te bo-u Sidon. Juriyos nomu Burus nom-u so-o, wa yagu wun wa do'e remu wa hyen-ut huub-ut ro e yu'ut wun nom-u u ut-sa.

⁴ Da-u it yune dugu kun u-me u-hat, mya-mu hu gapun udu it. Remu iya it pu' u dim-u Sayifurus,* guru mya-mu zatte ur-beb ne da.

⁵ Da-u it pase m-sa mu o dapus dak-u Kirikiya u Famfiriya-ne, it te bo-u Mira u dak-u Rikiya.

⁶ Kuna yu-shu karma-ne kumte u-hat yu dugu bo-u Arekzandariya yu o ha-mu dak-u Itariya, wa wu it u-me hat-u ya.

⁷ It nong ut-rut u-tat u tek-u ur-pas remu zu ha-mu nong m-hor da. It swaag ur-kob sok kanda it teet Kinidus. Da mya-mu hosu it ur-aruk, se it pus m-ha dak-u Kirit, † it aruk u kit-yu dak-u o be-du na foge Sarmoni.

* 27:4 Sayifurus dak-u o m-gan m-sa. † 27:7 Kirit dak-u o m-gan m-sa.

⁸ It aruk ŭr-kyat, har it te dekun be-de ŭ dak-ŭ Kirit dū na zuye <<Be-ŭr Sode dū ŭr-Pak,>> ŭ dapus bo-ŭ Rikiya.

⁹ In naaste u-da u-tát, remu zu ha-mu shu'ute in ŭr-get ŭr-gas ne. Da-ŭ kab-du u-swaat arukte. Se Burus zu net-tu o ŭ-me u-hat,

¹⁰ wa zu ŭn, <<Ha-m mum-mo de shu'utu in swa-ŭ ŭr-kob sok, tumsu de hatun in u-taag ŭ tokon nom-to, za ut-cwu ŭ u-hat ne ŭ war to da, har ŭ fat-ut in ne.>>

¹¹ Juriyos gugum ut-ees ŭ nomu Burus ware. Wa er rem-su wa nak-du u-hat ŭ wa u-hat ne.

¹² <<Be-ŭr Sode dū ŭr-Pak>> dū Rikiya zatte zwarru ŭr-pak u-gos da. Se eken zu na re shu m-ha ne, na nom m-hor a nome, na te bo-ŭ Finikiya,‡ remu e nom-ut u-gos ukun. Finikiya ŭ o ŭ-me dak-ŭ Kirit otte hen be-ŭr so-de dū ŭr-ees dū ŭs-hat. Dak-ŭ gunste be-ŭr re, sedi mya-mu kere ŭr-cwa ŭ gas-ŭ ŭ o gwat-du kom ŭs-cwa ŭ gas u-ta ŭ kom ŭr-beer ne ŭ gas u-ta ŭ boru o.

M-mya ŭ-me m-sa

¹³ Da-ŭ mya-mu heese ut-furun dugu m-ereg ŭ kom-ut ŭs-cwa, se net-tu hyen uka zu e de kwum-du nom-ŭ e o ŭssa. Se e nakun kwam-yu shipe u-hat, ŭn heese ŭr-pas ŭ dapus dak-ŭ Kirit.

¹⁴ Za m-tumb mya-m yo-mo gagan mu na foge, <<Kom ŭr-beer ŭ gas u-dom>> mo gapun dugu Kirit.

¹⁵ Da-ŭ mya-mu gapne dugu Kom ŭr-beer ŭ gas u-dom u-hat, a-nak-du u-hat ne cwang e bir u-hat ŭ gas-ŭ mya-mu otte. E kerge byur-ru ya da, se e yage mya-mu hu tok-du it.

‡ 27:12 Finikiya dak-o ŭ o m-gan m-sa.

¹⁶ Da-u it dore gas-u Kawuda,§ be-du mya-mu zatte sok da. Ur-kyat o it kerte naknu hat-u rek-ya it gug ya udu hat-u yat-ya.

¹⁷ Da tase un nakne hat-u rek-ya un suk ya u dom-u hat-u yat-ya, Se un gugrusse hat-u yat-ya us-ho. Un nong iya remu taas ya cakumse ut-kik ut-kik da. Un ust kap-tu u-hat taas mya-mu hutu tok-du ya da. Un gun kwam-u yat-ya yu shipe u-hat remu un hooste u-hat ur-nok. Un nong inya remu gyer-u taas un he u-me hereg-mu Sirtis mu de na-su u-hat.

¹⁸ Remu zu bu-mu nong u-gwuz sok, tumsu mo ogu rum-su it, da-u is gase, a-nak-du u-hat ne heese koos-du cwu-tu o u-me u-hat e gun u-me m-bu.

¹⁹ U ho-du u-tuturse, un u hi-ur un u jurge tokon nom-to tu u-hat remu gyer-u m-no.

²⁰ Da-u it tumbé it hyanug ur-ho ko reger da, tumsu mya-m yat-mo mu u-yu mo o gapdu it, se it ruut jab beet uzu it ut-fat.

²¹ Ba shu'ute uzu un tumbte, wakun reeg nom ut-re da, se Burus yune wa zu, <<Uzu no kabug rem-us ri dugu Kirit, nom-ut tunto nuse u nom-ut yo-to kume in, to za kum-ut in da.

²² Sedi u da-o um o waru no, no nom beb-du jab, remu zu wakun zaru ut-taag u fat-ur wa da, sedi na taag u-hat.

²³ Um zuug iya remu zu Wa-tom Ru-u ri, tumsu wu um o ut-dor, wa haagun u dapus du ri gyup-ne m-gyup.

²⁴ Wa zu, <Burus, a-bo hog u-gyer da. Se bo haag Roma tumsu bo ut-ees u kenu Kaisar Faruk remu

wa kwup-tu bō ūs-rem. Ūm ūt-sa bō nap ūzū remu
nya-u u-Rū, wa dē tetu bō m-yar ū huub-tu m-ha rō
nē ūt-beet.>

²⁵ Remu iya hen nomun beb-du jab, mē ūm yaag
jab ūdu u-Rū ūzū nom-ū na waru mē iya o dote ūt-
shu'ut.

²⁶ Sedi mya-mo gwunu in ū-domu hereg-mu
okon dak-o.>>

Hat-yu nuuste

²⁷ Ū gyup-mu op ūt-nas, mya-mu o pama-u
tokdu it ū Sa-mu Adiriya. Ū tek-ū m-gyup a tokdu
u-hat hyen ūka zu na haag ū teen dak-u o.

²⁸ Ūn mu'us ra-du m-bu, ūn hyen teeg ūs-daag
ūt-shik ūt-shishin. Da-ū it rē shu cashi, sē ūn sur
ūt-mu'us ūn bit ūs-daag ūt-shik ūt-nas ū op.

²⁹ Remu gyer-ū hat-yu gap ūt-ta'ar, ūn gun ūs-
kwam ūs-nas su shipe u-hat remu ūn hooste u-hat
ur-nok. Ū da-u o hen ūn hu ūs-toog ūdu ru-u ūn ū
is-ū gas m-hor m-hor.

³⁰ Sedi ū tekū a tok-du u-hat eken sa'ag e fat. E
nom ūka zu ūn o cust-ū kwam-tu m-no dugu hat-u
yat-ya.

³¹ Sē Burus zu yu-shu karma-nē Roma ū a-m-gag
nē o ūkun, <<A net-ūt tun-to eese ū-mē hat-u inya
da, nō zaaru ūt-fat da.>>

³² Da-ū e hoge iya, sē a-m-gag nē kwuprusse ūs-
ho su hat-u rek-ya, e yage ya aruk ū mē m-bu.

³³ Da-ū is ha m-gas, sē Burus kon ūn, ūn rē nom
ūt-rē. Wa zu, <<Ū ya-o m-roog op ūt-nas ū ya-o nō
o wadu jab, za nō rē okon.

³⁴ Remu iya ūm o kon-us nō, nō rē nom ūt-rē.
Otte ur-zwar ū na rē, remu na nom-ūt ur-fat. Ūm

o waru no nomon iya rem uzu wakun zaar wu de
ut-taag u hi-yu hi-ur wa da ko u-gan.>>

³⁵ Da-u wa ware iya, se wa kub ur-beredi, wa
nom ut-vam udu u-Ru u hyanum un beet. Wa mot
de, wa heese ut-re.

³⁶ Da-u o kowan kum shiriktin-mu jab, un re ko
un.

³⁷ Tat-u it u me u-hat, it net ut-kok ut-yur u ut-
shik ut-tut u opu shishin (276).

³⁸ Da-u un re nom ut-re un shig, un habu u-hat
m-no, un daas arkama u me m-bu.

Ho-su m-bu yo'okte u-hat

³⁹ Da-u is gase, a tok-du u-hat nak be-du e otte
da. Sedi un hyen dekun gwug-de du otte m-hereg.
Se un zong un huut u-hat ukun a nome.

⁴⁰ Un kwuprusse us-ho su na gugte us-kwam su
m-no, un yage se u-me m-bu. U tek-u da-o hen un
ust us-gukut su bire u-hat, se un yuns kap-tu u-hat
uka mya-mu dote tokdu un u shu. Un hu ur-nok
m-sa u-pingse.

⁴¹ Se hat-yu gup m-hereg u-me m-bu, hat-yu
kerge ur-nok da. Se hat-yu heese ut-yo'ok u-dim
remu beb-du m-bu.

⁴² A-m-gag zong e hoot net-tu e o m-shup u e ne,
remu gyer-u taas wakun u tek-u me un wa nom u-
swab wa som.

⁴³ Sedi yu-shu karma-ne Roma ut-sa wa gu Bu-
rus, se wa hoos un. Wa zu un beet wu nape u-swab
u-beet wa he m-bu wa nom u-swab m-ha u kit m-
sa.

⁴⁴ I za keru u-swab da e ship te-su u-hat, ko uk-tu
u-hat tu kuse. Iya o hen un beet kowan te kit m-sa
m-yar.

28

Burus u dak-u Marta

¹ Da-u it kume u-ukur it te u-pingse, it hog uzu dim-du dak-u o foge Marta.*

² Net-tu be-ur re e gu it beet tumsu e nomu it nom-ut so-to sok. E dap-su it u-ra it fa'at remu zu na o u-yu u da-u o tumsu tor-mu oro.

³ Burus kargussun ut-te wa wu u-ra, se yakun fa-ya u-kokos ya rwuun remu dung-mu u-ra, ya ship kom-u Burus.

⁴ Da-u net-tu u-bo hyane u-fa u kom-u Burus, se e zu or-ut e ne, <<Net unwa wa ho-du ut-net wa, ko ba wa ruye dugu m-sa, ra-o dorru wun se wa marug.>>

⁵ Burus pam-ut u-fa u dom-u kom-u wa, wa gun ya u-me u-ra, tumsu wa hok m-re da.

⁶ Un o m-hyan uzu kom-u o ut-huus ko wa he'e wa mar. Da-u un hyane wa tumbte okon kwung wa da, se un heese us-dorog uzu wun okon ru-o o.

⁷ U dapus be-du net-tu dapuste u-ra, tokon tak-to oro tu yakun campa-ya dim-ur wa Fubiriyus. Wuna o yu-shu u okon dak-o u o m-gan m-bu. Wa bun it, it haan it shu'ut u bu-u ro. Wa ye' it be-du ur-cust du so-de m-te m-roog ut-tut.

⁸ Uso-u Fubiriyus ugu m-rut u kob-du m-yar, wa otte dung-mu u-war u remu ut-men ne. Se Burus to udu ro, wa doru wun u-kom ur-hi wa nomu wun us-toog. Netu wa kum m-yar.

⁹ Da-u wa nome iya, se a-kob-du m-yar ne i o u dak-u o haan udu ro wa haste e us-gom.

* 28:1 Marta dak-u o m-gan m-sa.

¹⁰ Net-tu dak-ŭ o m-gan m-sa e ye' it ut-nom u-tat, e nong iya remu e koste it uzu e o yadu it m-zeg sok. Da-ŭ it o zong-su ur-aruk, se e kargussun it nom ut-re u tokon nom-to ne tu it ut-sa ut-beet u-me u-hat.

Burus teeg bo-ŭ Roma

¹¹ Da-ŭ pyaat-su us-tut arke, it to u u-hat yu hamu Itariya, it aruk. Hat-yu gose ukun u da-ŭ u-gos u dak-u o u o m-gan m-sa. Hat-ya yu rwune dugu Arekzandariya yu otte m-sha mu ut-ru ut-yur, Kasto u Parus ne.

¹² Da-ŭ it teye bo-ŭ Sirakus, it nom m-roog ut-tut ukun.

¹³ Se it aruk u-me u-hat, it te bo-ŭ Rigiyeum. Da-ŭ roog-mu ur-gan arke, mya-mu yunne dugu m-ereg it pus m-hor m-hor. Da-ŭ is gase it te bo-ŭ Futiyori kuna it yakte u-hat.

¹⁴ U kuna it gotun u eken a-doru Yeso ne. E kon it uzu it nom m-roog ut-ta'er u un ne. It ees udu un, se it re shu m-te dak-ŭ Roma.

¹⁵ Da-ŭ a-doru Yeso i bo-ŭ Roma hoge uzu it o haan, se e haan e gu it eken bit it u <<Turru u Afisa,>> tumsu eken bit it u dekun be-de du na zuye be-du <<Ut-kur ut-Tut.>> Da-ŭ Burus hyane un wa nomu u-Ru ut-vam, tumsu wa sur m-kwum beb-du jab.

¹⁶ Da-ŭ it teye u Roma tu-shu tu Roma yagu Burus wa shu'ut u bu-ŭ m-seg ur-kot u Karma-ne i o er-ur ro.

Burus nong ut-but u Roma

17 Da-u roog-mu ut-tut arke, Burus fog t_u-shu Yahuda-ne. Da-u e morge se wa zu un, <<No or-ut ri, ko ba shu'ute uzu um nongu net-ut in tokon ba'as-to da, ko okon u tek-u ur-ma'in du i mate uso-ut in, ko iyane na maaste me u Urusharima. E yasu me udu Roma-ne na tagu me.

18 Un hen da-u un guate, un ut-sa un yagu me, remu zu un byuk-ut me u tokon ba'as-to ne t_u kore na ho me da.

19 Da Yahuda-ne gugme ut-ees, shu'ute uzu um huut rem-us se m-ha udu Kaisar, ko ba shu'ute uzu um zatte seken rem-se su um haatun remu net-ut in da.

20 De wute um kon-ut uzu no haan u ane uka um dote waru no ko remu u-yan o um otte wa bu-u m-tok. Um o u-me u bu-u m-tok remu zu um wa'ag jab udu Kiristi. Um tumb-ne Ru-u este us-rem uzu wa tomtun Kiristi udu in Yahuda-ne. Tumsu wa haagun.>>

21 Se e zu wun, <<It, it hyang okon ran-o dugu gas-u Yahudiya u mottu rem-us ro da. Wakun haagun hen wa waru it rem-us ro da, ko wa war seken rem-se su yo-se u bo da.

22 Sedi it ut-sa it hog ya-du jab-u ro, nomu it nape di mot-tu fun-u Yeso Kiristi yu Burus o but-tu ya. Kohene net-tu o warru nom-ut yo-to u fun-u inya.>>

23 E wa'ag ho-du e de ur-shu'ut u Burus ne. Se e haan u be-du wa custe, un haagun hen u-tat. Dugu ur-wun m-ha m-rim, wa o yadu un m-zun u mottu Faruk-du u-Ru. Wa ut-sa wa nakun un u haan udu Yeso remu kose-tu u o nomu un t_u rem-us Mosa u ran-tu a-warru rem-su u-Ru ne.

24 Eken Yahuda-ne yaag Jab-ʉ rem-ʉs ro, tumsu eken yaag jab da.

25 Remu iya eken eeste ʉ or-ut e ne da. Burus nup ʉzu eken oro i za ʉssa er-ru wa da, da-ʉ e o mot-tu ur-aruk, se wa zu, <<Yar-u u-Ru nongu i mate ʉso-ut in ʉs-rem. Wa nong rem-ʉs se ʉdu wa-warru rem-su u-Ru Ishaya tumsu nom-ʉ wa ware ʉ remu no nip-to.

26 << <De'e ʉdu net-ut tun-to bo zu,
<<No ut-hog, sedi no za ut-nap da;
no ut-hyan,

sedi no za gwadu ur-nu da.>>

27 Ru-ʉ zuug a-warru rem-ʉs wa,
net-ut tunto gwa'ag ur-nu da,
remu zu jab-ʉs un rindusse.

Un otte ut-to,
sedi un gwa'ag nu-du nom-ʉ o ut-hog da,
un takke is-ʉ un,
remu zu un za ʉssa un hyan da.

A un ut-sa un dor nom-ʉ um waru un,
un za gwa'ag ur-nu ʉ jab-ʉs un,
nom-ʉ un hyane me
ut-nom tumsu nom-ʉ
e hoge me ut-war.

E za byurgun dugu fun-su ut-ba'as ʉ un
tumsu um za ukurte un.>†

28-29 <<Um ut-sa no nap ʉzu, Ru-ʉ tomgun rem-su u-ukur m-ha ʉdu i za-yahuda-ne da. Tumsu e de kab-du se.>>‡

30 Burus shu'ut ʉ bu-ʉ m-seg m-te ʉs-hak ʉs-yur,
wa o kab-du kowan wu haane ʉdu ro.

† 28:27 Gwat tumsu: Isha 6:9,10. ‡ 28:28-29 Tokon ran-to:
<<Hogon!>> 29Da-ʉ wa ware iya, se Yahuda-ne yage kun e hu inan ʉ
tek-ʉ me un.

³¹ Burus nong ut-but tumsu ut-kose ne uka Ru-
u dor-ut te jab-us e tumsu wa nomu un ut-kose u
mot-tu Yeso Kiristi. Wa nong iya za u-gyer, tumsu
wakun hooste wun da.

ut-Mai'n Scripture portions **ut-Ma'in: ut-Mai'n Scripture portions (Bible)**

copyright © 2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (ut-Ma'in)

Contributor: SIL Nigeria

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 2 May 2025

068e2e02-b155-577a-92af-01c24a39c8cc